

พฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดสุพรรณบุรี

ปริญญานิพนธ์

ของ

นิตยา ระสวดก

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

พฤษภาคม 2553

พฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดสุพรรณบุรี

ปริญาพนธ์

ของ

นิตยา ะสวดก

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

พฤษภาคม 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดสุพรรณบุรี

บทคัดย่อ
ของ
นิตยา ะสดวง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
พฤษภาคม 2553

นิตยา ะสดวง (2553). พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดสุพรรณบุรี. ปรินญา นิพนธ์ วท.ม. (สาขาวิชาการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพบุลย์ อ่อนมั่ง, ดร. นลินา ประไพรัชสิทธิ์.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ สํารวจแหล่งท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยวและ สํารวจพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักท่องเที่ยวที่หยุดพักที่ร้านอาหารหรือปั้มนํ้ามันบริเวณเส้นทางหลักจากกรุงเทพฯเข้าสู่สุพรรณบุรีจำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม แบบสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยว และแบบสังเกตพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

ผลจากการวิจัยพบว่า

1. แหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมในจังหวัดสุพรรณบุรี 10 อันดับแรก ได้แก่ 1. ตลาดสามชุก หรือตลาดริมน้ำร้อยปี 2. บ้านควาย (หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย) 3. วัดไผ่โรงวัว 4. บึงฉวาก 5. วัดป่าเลไลยก์วรวิหาร 6. ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง 7. อุทยานมัจฉาวัดพระนอน 8. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ 9. วัดทับกระดาน 10. หอคอยบรรหาร – แจ่มใส

2. แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี ทั้ง 10 อันดับ ส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางศาสนา และวัฒนธรรม เช่น วัดและพระพุทธรูป และแหล่งท่องเที่ยวทางวิถีชีวิตความเป็นอยู่ เช่น ตลาดบ้านเรือน

3. พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี ที่พบได้แก่ การทำบุญ ไหว้พระ ถวายสังฆทาน บนบานหาโชคลาภ การพักผ่อน เที่ยวชมทิวทัศน์ เลือกซื้อสินค้า และอาหาร

คำสำคัญ: พฤติกรรมการท่องเที่ยว จังหวัดสุพรรณบุรี

THAI TOURIST BEHAVIOR : A CASE STUDY IN SUPHANBURI PROVINCE

AN ABSTRACT

BY

NITTAYA THASADUAK

Presented in Partial Fulfillment of Requirements for the
Master of Science Degree in Planning and Management Ecotourism
at Srinakharinwirot University
May 2010

Nittaya Thasaduak (2010). *Thai Tourist behavior : A case study in Suphanburi Province*
Master thesis, M.S. (Planning and Management Ecotourism). Bangkok: Graduate
School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Asst. Prof. Lt. JG. Dr.
Paiboon Onmung, Dr. Nalena Praphairaksit.

The objectives of this research were to survey tourism destinations and resources and to explore Thai tourist behaviors in Suphanburi Province. The samples of 200 Thai tourists, who made a stop at restaurants or gasoline station located along the main road from Bangkok to Suphanburi Province, were taken. In the study, self – administered questionnaires, a resource inventory, and behavior observation forms were used to collect data.

The results are as follows;

1. The top ten popular tourism attractions in Suphanburi Province were ranked according to the questionnaires were 1) Samchuk Market or a hundred year riverside market 2) Baan Kwai (Buffalos Village) 3) Wat Pai Rong Wau 4) Bueng Chawak 5) Wat Pa LeLai Worawihan 6) The City Pillar Shrine 7) Fish Sanctuary, Wat Pra Non 8) Wat Prasri Ratana Mahatat 9) Wat Thub kratan 10) Banharn – Jamsai Tower.

2. The top ten ranked tourism attractions in Suphanburi Province are religious and Cultural attractions such as temples, Buddha images and Traditional attractions such as markets and houses.

3. Tourist behaviors which found in the top ten attractions were merit making, an alms giving, a vow promising, relaxing, sightseeing, and shopping.

Keyword: Tourist behaviors, Suphanburi Province

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จัดทำสำเร็จได้ด้วยดีเนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาชี้แนะเป็นอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร. ไพบุลย์ อ่อนมั่ง ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และอาจารย์ดร. นลินา ประไพรัชสิทธิ์ ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ อาจารย์ทั้งสองท่านได้ให้ความเมตตาเสียสละเวลาอันมีค่าช่วยให้คำปรึกษาแนะนำ คอยชี้แนะถึงข้อบกพร่องและตรวจทานความถูกต้องเรียบร้อยทุกขั้นตอนในการจัดทำงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านทั้งสองเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สุภาพร สุกสีเหลือง กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และอาจารย์ดร. ชูเกียรติ วงศ์เทพเทียน กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ซึ่งได้กรุณาให้เกียรติเสียสละเวลาในการตรวจสอบความสมบูรณ์และให้คำแนะนำเพื่อการปรับปรุงงานวิจัยนี้ มีความสมบูรณ์ และมีคุณค่ามากขึ้น

รวมทั้งขอระลึกถึงคุณแห่งคณาจารย์ของสถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทุกท่าน ที่ให้ความรู้ด้านหลักทฤษฎีต่าง ๆ แก่ผู้วิจัยในการศึกษาตามหลักสูตรการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นความรู้ที่มีคุณค่ายิ่งในการนำไปใช้ประกอบการศึกษางานวิชาการด้านท่องเที่ยว

งานวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีโดยได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวโดยเฉพาะคุณแม่ และกราบขอบพระคุณพระบุญพิเชษฐ จันทรเมือง ที่เป็นกำลังใจตลอดระยะเวลาทำงานการวิจัย อีกทั้งกำลังใจจากเพื่อนๆทุกคน จึงขอขอบพระคุณ มา ณ ที่นี้

นิตยา ะสดวง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
พฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยว.....	5
การท่องเที่ยว.....	11
จังหวัดสุพรรณบุรี.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
3 วิธีดำเนินการศึกษา	42
สำรวจแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี.....	42
วิธีการสำรวจ.....	42
เครื่องมือ.....	43
การจัดลำดับข้อมูล.....	44
สำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยว.....	44
วิธีการสำรวจ.....	44
สังเกตพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยว.....	44
วิธีการสังเกต.....	44
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
ผลสำรวจแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี.....	45
ผลของการจัดลำดับแหล่งท่องเที่ยว.....	48
ผลจากการสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวและพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวใน แต่ละแหล่ง.....	50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	81
สรุปผลการวิจัย.....	82
อภิปรายผล.....	82
ข้อเสนอแนะ.....	84
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	84
 บรรณานุกรม.....	 85
 ภาคผนวก.....	 89
แบบสำรวจแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี.....	90
แบบตรวจสอบทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว.....	92
แบบสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยว.....	94
 ประวัติย่อผู้วิจัย.....	 95

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงแหล่งข้อมูล.....	42
2 แสดงจำนวนร้อยละของนักท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี.....	45
3 แสดงจำนวนร้อยละของการท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามวัตถุประสงค์การ ท่องเที่ยว.....	47
4 แสดงการแสดงค่า จำนวน และร้อยละ ของนักท่องเที่ยว จำแนกตามแหล่งที่ท่องเที่ยว.....	48
4 สรุปจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวและพฤติกรรมนักท่องเที่ยว.....	79

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวความคิด.....	4
2 ตราประจำจังหวัดสุพรรณบุรี.....	19
3 แสดงขอบเขตพื้นที่.....	26
4 ตำแหน่งที่ตั้งของแหล่งข้อมูล	43
5 ตลาดสามชุก	50
6 ร้านค้าในตลาดสามชุก.....	52
7 หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย.....	53
8 การแสดงของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย	55
9 วัดไผ่โรงวัว.....	56
10 สิ่งที่น่าสนใจภายในวัดไผ่โรงวัว.....	58
11 บึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ.....	59
12 หลวงพ่อโต.....	61
13 ทรัพยากรท่องเที่ยวในวัดป่าเลไลยก์วรวิหาร.....	64
14 ศาลหลักเมือง.....	65
15 สิ่งที่น่าสนใจในศาลหลักเมือง.....	67
16 วัดพระนอน.....	68
17 สิ่งที่น่าสนใจในวัดพระนอน.....	70
18 วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ.....	71
19 สิ่งที่น่าสนใจภายในวัดวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ	73
20 วัดทับกระดาน	74
21 สิ่งที่น่าสนใจในวัดทับกระดาน	75
22 หอคอยบรรหารแจ่มใส	76
23 สิ่งที่น่าสนใจในหอคอยบรรหาร – แจ่มใส	78

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว และนำคุณประโยชน์ทางเศรษฐกิจมาสู่ประเทศชาติอย่างมาก ซึ่งมีผลต่อการสร้างงาน สร้างอาชีพตลอดจนรายได้ และการกระจายโอกาสแก่ประชาชนในทุกระดับอย่างกว้างขวาง แต่ก็เป็นที่น่าวิตกว่าในขณะที่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวขยายตัวอย่างมากนั้น ในปี 2008 กลับมีการชะลอตัว อันเนื่องมาจากการถดถอยทางเศรษฐกิจในประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยเฉพาะวิกฤต Sub prime ของสหรัฐอเมริกาส่งผลต่อตลาดการเงิน ทำให้การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจลดลง ส่งผลกระทบต่อครัวเรือนมีเงินเก็บน้อยลง ตามลงมาด้วยต้นทุนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่สูงขึ้น (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย : ททท. 2551) ทำให้ตลาดการท่องเที่ยวน่าเป็นห่วงมากที่สุด เนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจที่ทำให้ค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้น ราคาน้ำมันซึ่งเป็นต้นทุนในการเดินทางเพิ่มสูงขึ้นจากปีที่ผ่านมากกว่า 50% ในขณะที่รายได้ของครัวเรือนได้รับเพิ่มแต่ไม่สัมพันธ์กับต้นทุนที่แท้จริงในการดำรงชีวิต รวมทั้งความวุ่นวายทางการเมือง ควบคู่กับภาวะความกดดันทางเศรษฐกิจ จึงทำให้การตัดสินใจท่องเที่ยวชะลอตัวลงหรือลดน้อยลงจนทำให้รายได้และจำนวนนักท่องเที่ยวที่คาดการณ์ไว้ไม่ได้ตามเป้าหมายนอกจากนี้ เมื่อพิจารณาพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวของคนไทยที่นิยมเดินทางท่องเที่ยวเองและเดินทางท่องเที่ยวแบบครอบครัวเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่พฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวผ่านบริษัทนำเที่ยวลดน้อยลง ซึ่งเป็นไปตามแนวโน้มปกติของการท่องเที่ยวในปัจจุบัน ดังนั้นจากปัจจัยดังกล่าวทำให้สามารถคาดการณ์ได้ว่า อัตราการเติบโตเฉพาะนักท่องเที่ยวคนไทยในปี 2551 จะลดลงประมาณ 10 - 15% จากปี 2550 ที่ผ่านมาอย่างแน่นอน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย : ททท. 2551)

โดยทางรัฐบาลได้นำนโยบายในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว ทั้งเป้าหมายและวิสัยทัศน์มาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและทำงานร่วมกัน โดยการมอบหมายในหน่วยงานที่รับผิดชอบเป้าหมายและวิสัยทัศน์การทำงานด้านการท่องเที่ยว ซึ่งได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อส่งเสริมให้คนไทยมีทางเลือกและความหลากหลายในการเดินทางท่องเที่ยวพักผ่อนมากขึ้น เช่น การแนะนำเทศกาล และงานประเพณีที่น่าสนใจในแต่ละเดือนลงเว็บไซต์การท่องเที่ยวของประเทศไทย ทั้งนี้ เพื่อเป็นการกระตุ้นการเดินทางท่องเที่ยวตลาดภายในประเทศ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา 2551: ออนไลน์.)

จากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในปัจจุบัน มาจากสาเหตุที่แตกต่างกัน โดยมีพฤติกรรมที่แสดงออกในรูปแบบที่หลากหลาย ย่อมเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงภูมิหลัง ทิศทาง และเป้าหมายของนักท่องเที่ยว อันเกิดจากพฤติกรรมหรือการกระทำที่เป็นของนักท่องเที่ยว ทำให้การท่องเที่ยวมีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมคือ เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศมากกว่าต่างประเทศ

และที่สำคัญสามารถใช้เวลาในการเดินทางที่สั้นลง และมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจเพิ่มขึ้น เช่น การท่องเที่ยวชุมชนที่มีความหลากหลายทางธรรมชาติและวัฒนธรรม รวมทั้งกิจกรรม

สุพรรณบุรีเป็นจังหวัดที่มีความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นทางวัฒนธรรม เช่น วัด โบราณสถาน และทางธรรมชาติ อีกทั้งยังมีงานประเพณีและเทศกาลสำคัญต่างๆ เช่น งานอนุสรณ์ดอนเจดีย์ ประเพณีกำฟ้า ประเพณีบุญบั้งไฟ งานเทศกาลทุ่งกระเจียว ประเพณีตักบาตรเทโว ประเพณีแต่งงานของไทยโซ่ง และตั้งอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่สามารถเดินทางมาแบบไปเช้ากลับเย็นได้ และด้วยสภาพของบ้านเมืองที่มีระบบสาธารณสุขปลอดภัยรองรับค่อนข้างดี สามารถเอื้อประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยว ตลอดจนการได้รับรางวัลต่างๆ เช่น ปี 2546 ได้รับคัดเลือกเป็น 1 ใน 12 เมืองนำร่องโครงการปฏิบัติการชุมชนและเมืองน่าอยู่ และในปี 2548 ได้รับรางวัลอนุรักษ์ศิลปสถาปัตยกรรมดีเด่น ประเภทองค์กร ของสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ (สุวพันธ์ คงแป้น. 2551: 5)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดสุพรรณบุรีเพื่อส่งเสริมและเป็นแนวทางศึกษาสำหรับจังหวัดต่างๆ นำไปพัฒนาการวางแผนการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดต่อไป รวมทั้งการสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยว (Resource audit) ของแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม 10 อันดับแรกในจังหวัดสุพรรณบุรีเพื่อจะได้ทราบถึงความต้องการที่แท้จริงและใช้เป็นข้อมูลนำเสนอแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการวางแผนและปรับปรุงการบริการด้านการท่องเที่ยวและการตลาดให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นข้อมูลให้แก่นักท่องเที่ยวที่สนใจ

ความมุ่งหมายของงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อสำรวจแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยว (Resource audit) ของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรีที่นักท่องเที่ยวนิยมไป
3. เพื่อสำรวจพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดสุพรรณบุรี

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลให้กับหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว นำข้อมูลไปใช้วางแผนและปรับปรุงการบริการด้านการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ
2. ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลพื้นฐานให้แก่ผู้ประกอบการกิจการท่องเที่ยว และธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องนำไปวางแผนในการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาด เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ดียิ่งขึ้น
3. เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่นักท่องเที่ยวได้ศึกษาข้อมูลท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

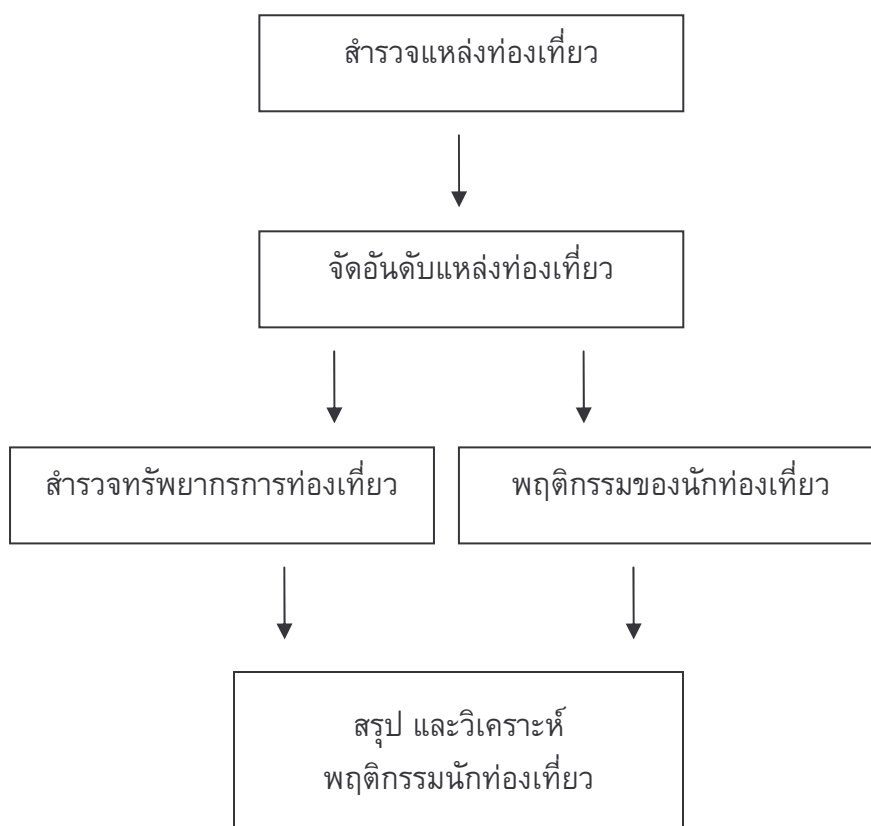
ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดสุพรรณบุรีพบว่า นักท่องเที่ยวกรุงเทพฯ เป็นนักท่องเที่ยวที่มากที่สุด จำนวน 136,031 คน คิดเป็นร้อยละ 35.77% (สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว. 2551: ออนไลน์) ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกเส้นทางโดยกำหนดจุดศูนย์กลางจากกรุงเทพฯ ไปยังจังหวัดสุพรรณบุรีผ่าน 2 ช่องทาง คือสายหลักโดยใช้ถนนรัตนธิเบศร์เข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 340 เข้าสู่อำเภอบางปลาม้า และเส้นทางสายเก่าจากกรุงเทพฯ เข้าสู่ถนน มัลลียะแมนหรือทางหลวงหมายเลข 321 ไปทาง อำเภอกำแพงแสน ผ่าน อำเภอ สองพี่น้อง โดยทำการเก็บตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวที่แวะตามร้านอาหาร และปั๊มน้ำมันที่มีผู้ใช้จำนวนมาก

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พฤติกรรมการท่องเที่ยว หมายถึง การกระทำ หรือ กิจกรรมต่างๆที่เกิดขึ้นระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว
2. นักท่องเที่ยวไทย หมายถึง ชาวไทยที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี
3. จังหวัดสุพรรณบุรี หมายถึง เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของภาคกลาง ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 107 กม.โดยทิศเหนือติดจังหวัดชัยนาทและจังหวัดอุทัยธานี ทิศใต้ติดจังหวัดนครปฐม ทิศตะวันออกติดจังหวัดสิงห์บุรี ทิศตะวันตกติดจังหวัดกาญจนบุรี
4. แหล่งท่องเที่ยวที่นิยม หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวที่มีการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม 10 อันดับแรกในจังหวัดสุพรรณบุรีในงานวิจัยนี้

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดสุพรรณบุรี มีกรอบแนวความคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพประกอบ 1 แสดงกรอบแนวความคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. พฤติกรรมการท่องเที่ยว
2. ทรัพยากรท่องเที่ยว
3. จังหวัดสุพรรณบุรี
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. พฤติกรรมการท่องเที่ยว

1.1 ความหมายของพฤติกรรม

ได้มีนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงความหมายของคำว่า พฤติกรรม (Behavior) ไว้หลายความหมาย แต่ผู้วิจัยขอเสนอในบางส่วน ดังนี้

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำ หรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิดและความรู้สึก เพื่อตอบสนองสิ่งเร้า (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542)

พฤติกรรม หมายถึง สิ่งที่บุคคลกระทำ แสดงออกตอบสนอง หรือ เสี่ยงตอบโต้ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในสถานการณ์หนึ่งที่สามารถสังเกตเห็น ได้ยิน รับฟังได้ (สุวัฒน์ บุญศักดิ์สกุล. 2548: 6; อ้างอิงจาก สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2526: 25)

พฤติกรรม หมายถึง สิ่งที่นักท่องเที่ยวกระทำแยกออกเป็น 2 ลักษณะ คือ จำนวนครั้งในการมาท่องเที่ยว และค่าใช้จ่ายในการมาท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยต่อครั้ง (แสงเดือน สอนเจริญ 2548: 6)

ดังนั้น สรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำของบุคคล ทั้งที่แสดงออกมาภายนอก และสิ่งที่แสดงอยู่ในจิตใจ เพื่อตอบสนองหรือตอบโต้ต่อสิ่งเร้า

1.2 ความหมายของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวมีหลายลักษณะจึงให้ความหมายต่างกันไปดังนี้

องค์การสหประชาชาติได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวไว้ว่า หมายถึง การเดินทางเพื่อความบันเทิง รื่นเริงใจ เยี่ยมญาติ หรือการไปร่วมประชุมแต่มิใช่เพื่อประกอบอาชีพเป็นหลักหรืออยู่เป็นการถาวร ส่วนการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้อธิบายว่า การท่องเที่ยวคือ การเดินทางตามเงื่อนไขที่กำหนดเป็นสากล 3 ประการคือ การเดินทางจากที่อยู่ปกติไปที่อื่นชั่วคราว การเดินทางโดยสมัครใจที่ไม่ใช่ไปประกอบอาชีพหรือหารายได้และมีไว้เพื่อการศึกษา โดยที่จุดประสงค์ของการเดินทางไม่เฉพาะเพื่อการพักผ่อนหรือสนุกสนานรื่นเริงเท่านั้น รวมถึงเพื่อประชุม สัมมนา ศึกษาหาความรู้เพื่อการกักตักต่อธุรกิจหรือเยี่ยมญาติ (ระพีพรรณ ทองหล่อ; และคณะ. 2545: 7)

จากความหมายที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การท่องเที่ยวเป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว เดินทางด้วยความสมัครใจ เพื่อความบันเทิงรื่นเริงใจ เยี่ยมญาติ เพื่อการศึกษา ศาสนา กีฬา เพื่อติดต่อธุรกิจ ตลอดจนรวมถึงการประชุมสัมมนา แต่มีใช้เพื่อประกอบอาชีพเป็นหลักเป็นฐาน

1.3 ความหมายของพฤติกรรมการท่องเที่ยว

มีผู้ให้ความหมายของพฤติกรรมการท่องเที่ยวไว้บ้างแล้ว ดังนี้

พฤติกรรมการท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางไปยังที่ใดที่หนึ่ง และ พฤติกรรมต่างๆที่เกิดขึ้นระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว ได้แก่ ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่จะไป พาหนะที่ใช้เดินทาง ช่วงเวลาที่เดินทางมาท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวจำนวนวันที่เดินทางมาท่องเที่ยว และจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว (สรไกร เตมถาวร. 2548: 5)

พฤติกรรมการท่องเที่ยว หมายถึง พฤติกรรมต่างๆที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติกิจกรรมการท่องเที่ยว (สวัณณ์ บุญศักดิ์สกุล. 2548: 6)

พฤติกรรมการท่องเที่ยว หมายถึง การแสดงออกรวมทั้งกระบวนการในการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์และบริการของแต่ละบุคคลซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยว (เฉลิมชัย คำแสน; และ สุภานิดา เรืองศิริ. 2550: 4)

สรุปได้ว่า พฤติกรรมการท่องเที่ยว หมายถึง การกระทำ หรือ กิจกรรมต่างๆที่เกิดขึ้นระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว

1.4 องค์ประกอบของพฤติกรรม

พฤติกรรมเป็นผลของการเลือกปฏิกิริยาที่เหมาะสมที่สุด เพื่อตอบสนองสิ่งเร้าในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งครอนบาช (L.J. Cronbach. 1963: 68 - 70) ได้กล่าวว่าพฤติกรรมของมนุษย์มีองค์ประกอบ 7 ประการ (Seven Elements in Behavior) ดังต่อไปนี้

1) เป้าหมายหรือความมุ่งหมาย (Goal) คือวัตถุประสงค์หรือความต้องการซึ่งก่อให้เกิดการกระทำขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการนั้น ถ้ามีเป้าหมายหลายๆ อย่างเกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน บุคคลมักจะเลือกสนองความต้องการที่รีบด่วนก่อน และสนองความต้องการที่มีความสำคัญน้อยกว่าทีหลัง

2) ความพร้อม (Readiness) หมายถึง ระดับวุฒิภาวะและความสามารถที่จำเป็นในการทำกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการ

3) สถานการณ์ (Situation) โอกาสหรือช่องทาง หรือเหตุการณ์ ที่เปิดโอกาสให้เลือกทำกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการ

4) การแปลความหมาย (Interpretation) เป็นการพิจารณาช่องทางหรือสถานการณ์เพื่อเลือกหาวิธีที่คิดว่าจะสนองความต้องการ เป็นที่พอใจมากที่สุด

5) การตอบสนอง (Response) การทำกิจกรรมตามที่ตัดสินใจเลือกไว้แล้ว

6) ผลที่ตามมา (Consequence) ผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำกิจกรรมนั้น ซึ่งอาจตรงกับที่คาดไว้หรือตรงกันข้ามกับที่คิดไว้ก็ได้

7) ปฏิกริยาต่อความผิดหวัง (Reaction to Thwarting) เป็นปฏิกริยาที่เกิดขึ้น เมื่อสิ่งที่เกิดขึ้นไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้ แต่ถ้าเห็นว่าความต้องการนั้นเกินความสามารถ ก็อาจต้องยอมเลิกความต้องการนั้น

องค์ประกอบของพฤติกรรมเป็นส่วนประกอบที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว

1.5 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมนักท่องเที่ยวจำแนกออกเป็น 2 ปัจจัย ดังนี้ (สุวัฒน์ บุญศักดิ์สกุล .2548:17)

1 ปัจจัยภายนอก เป็นปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ที่มีอิทธิพลต่อผู้บริโภค ได้แก่

1.1 ปัจจัยด้านวัฒนธรรม (Culture factor) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับสัญลักษณ์ที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยเป็นที่ยอมรับจากรุ่นหนึ่งสู่รุ่นหนึ่ง และเป็นตัวกำหนดและควบคุมพฤติกรรมมนุษย์ในสังคมหนึ่ง (Stanton; & Futrell. 1987: 649; อ้างอิงจาก ศิริวรรณ เสรีรัตน์. 2541: 130) ค่านิยมในวัฒนธรรมจะเป็นตัวกำหนดลักษณะทางสังคม และความแตกต่างจากสังคมหนึ่งสู่สังคมอื่น วัฒนธรรมจะเป็นตัวกำหนดความต้องการและพฤติกรรมของบุคคล มีหลายอย่างคือ

1.1.1 วัฒนธรรมพื้นฐาน (Culture) เป็นลักษณะพื้นฐานของบุคคลในสังคม เช่น ลักษณะนิสัยของคนไทย ซึ่งเกิดจากการหล่อหลอมพฤติกรรมของสังคมไทย ทำให้มีลักษณะพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกัน

1.1.2 วัฒนธรรมย่อย (Subculture) หมายถึง วัฒนธรรมของแต่ละกลุ่มบุคคลที่มีลักษณะเฉพาะ และแตกต่างกันซึ่งมีอยู่ภายในสังคมขนาดใหญ่และสลับซับซ้อน วัฒนธรรมย่อยเกิดจากพื้นฐานทางภูมิศาสตร์ และลักษณะพื้นฐานของมนุษย์

1.1.3 ชั้นของสังคม (Social class) หมายถึง การแบ่งสมาชิกของสังคมออกเป็นระดับฐานะที่แตกต่างกัน โดยที่สมาชิกในแต่ละชั้นสังคมจะมีสถานะอย่างเดียวกัน และสมาชิกในสังคมที่แตกต่างกันจะมีลักษณะที่ต่างกัน

1.2 ปัจจัยด้านสังคม (Social factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค ได้แก่

1.2.1 กลุ่มอ้างอิง (Reference groups) เป็นกลุ่มที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย กลุ่มนี้มีอิทธิพลต่อ ทศนคติ ความคิดเห็น และค่านิยมของบุคคลอ้างอิง แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

- กลุ่มปฐมภูมิ (Primary groups) ได้แก่ ครอบครัว เพื่อนสนิท เพื่อนบ้าน

- กลุ่มทุติยภูมิ (Secondary groups) ได้แก่ กลุ่มบุคคลชั้นนำในสังคม เพื่อนร่วมอาชีพ และร่วมสถาบัน บุคคลกลุ่มต่างๆในสังคม

1.2.2 ครอบครัว (Family) บุคคลในครอบครัวถือว่ามีอิทธิพลมากที่สุดต่อทัศนคติ ความคิดเห็น และค่านิยมของบุคคล สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อของครอบครัว

1.2.3 บทบาทและสถานะ (Roles and statuses) บุคคลจะเกี่ยวข้องกับหลายกลุ่ม เช่น ครอบครัว บุคคลอ้างอิง องค์กร และสถาบันต่างๆ บุคคลมีบทบาทและสถานะที่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่ม

1.3 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อผู้บริโภค (Personal factors influencing consumer behavior) การตัดสินใจของผู้ซื้อได้รับการอิทธิพลจากลักษณะส่วนบุคคลด้านต่างๆ ดังนี้

1.3.1 อายุที่ต่างกันจะมีความต้องการผลิตภัณฑ์ต่างกัน

1.3.2 วงจรชีวิตครอบครัว (Family life cycle stage) เป็นขั้นตอนการดำรงชีวิตของบุคคลในลักษณะของการมีครอบครัว การดำรงชีวิต ในแต่ละขั้นตอนเป็นสิ่งที่มามีอิทธิพลจากความต้องการทัศนคติ ความคิดเห็น และค่านิยมของบุคคล ทำให้เกิดความต้องการในผลิตภัณฑ์และพฤติกรรมที่ต่างกัน

1.3.3 อาชีพของแต่ละบุคคลจะนำไปสู่ความจำเป็นและความต้องการสินค้าที่แตกต่างกัน

1.3.4 โอกาสทางเศรษฐกิจ (Economic circumstances) หรือรายได้ (Income) ต่อการตัดสินใจซื้อสินค้า โอกาสเหล่านี้ประกอบด้วยรายได้ การออมทรัพย์อำนาจการซื้อและทัศนคติเกี่ยวกับการจ่าย

1.3.5 เมื่อบุคคลมีระดับการศึกษาที่สูงขึ้นก็นิยมเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยทางด้านรายได้เพราะว่าระดับการศึกษาที่สูงขึ้นทำให้มีโอกาสประกอบอาชีพที่ทำรายได้มากขึ้น

1.3.6 ค่านิยมหรือคุณค่า (Value) และรูปแบบการดำรงชีวิต (Lifestyle) หมายถึง ความนิยมในสิ่งของหรือบุคคลหรือความคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือหมายถึงอัตราส่วนของผลประโยชน์ที่รับรู้ต่อตราสินค้า รูปแบบการดำรงชีวิต หมายถึง รูปแบบการดำรงชีวิตมนุษย์ในโลกมนุษย์

รูปแบบการดำรงชีวิตขึ้นอยู่กับวัฒนธรรม ชั้นของสังคม หรือกลุ่มอาชีพของแต่ละบุคคล ซึ่งจะแตกต่างกัน นักการตลาดเชื่อว่าการเลือกผลิตภัณฑ์ของบุคคลขึ้นอยู่กับค่านิยมและรูปแบบการดำรงชีวิต

2 ปัจจัยภายในเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกนึกคิดของผู้บริโภค ประกอบด้วย

2.1 การจูงใจ (Motivation) หมายถึง พลังกระตุ้น (Drive) ที่อยู่ภายในตัวบุคคลซึ่งกระตุ้นให้คนปฏิบัติ (Stanton ; Futrell. 1987 : 649; อ้างอิงจากศิริวรรณ เสรีรัตน์. 2541: 138) การจูงใจเกิดในตัวบุคคลแต่อาจจะกระทบด้วยปัจจัยภายนอก เช่น วัฒนธรรม ชั้นทางสังคม หรือกระตุ้นทางการตลาดเพื่อกระตุ้นให้เกิดความต้องการ เป็นการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ซึ่งทัศนคติของบุคคล

จะเปลี่ยนแปลงได้โดยรับอิทธิพลจากประสบการณ์ตรง ครอบครัว เพื่อน และเครื่องมือทางการตลาด ซึ่งจะต้องพิจารณาถึงการจูงใจขั้นพื้นฐาน (Basic motivation)

2.2 การจูงใจ (Motivation) หรือ สิ่งจูงใจ (Motives) หมายถึง พลังกระตุ้น (Drive) ภายในตัวบุคคลซึ่งกระตุ้นให้คนปฏิบัติ จากความหมายนี้หลังสิ่งกระตุ้นจะประกอบด้วยพลังความตึงเครียด ซึ่งเกิดจากผลความต้องการที่ไม่ได้รับการตอบสนอง ความต้องการของบุคคลทั้งที่รู้สึกตัวและจิตใต้สำนึก จะพยายามลดความตึงเครียดโดยใช้พฤติกรรมที่คาดว่าจะตอบสนองความต้องการของเขา และทำให้ผ่อนคลายความตึงเครียด จุดมุ่งหมายเฉพาะในการเลือกพฤติกรรมเป็นผลจากความคิดและการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล (เสรี วงษ์มณฑา. 2542: 54 - 56)

2.3 การรับรู้ (Perception) เป็นกระบวนการซึ่งแต่ละบุคคลได้รับการเลือกสรร จัดระเบียบและตีความหมายข้อมูลเพื่อที่จะสร้างภาพที่มีความหมายหรือหมายถึงกระบวนการเข้าใจ จากความหมายนี้จะเห็นว่าการรับรู้เป็นกระบวนการของแต่ละบุคคลซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยภายในของแต่ละบุคคล

2.4 การเรียนรู้ (Learning) การเรียนรู้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และ / หรือ ความโน้มเอียงของพฤติกรรมจากประสบการณ์ที่ผ่านมา การเรียนรู้จึงวิธีการแก้ไขปัญหา เมื่อเกิดการเรียนรู้แล้วจะเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม 3 ด้าน ดังนี้

2.4.1 ความเข้าใจ (Cognitive) คือการเปลี่ยนแปลงความรู้ ความเข้าใจ จากความรู้น้อยมาเป็นความรู้มาก การเปลี่ยนแปลงด้านความเข้าใจนี้เกิดการเรียนรู้ทางสมอง

2.4.2 ความรู้สึก (Affective) คือเกี่ยวกับอารมณ์ ความรัก การเปลี่ยนจากความชอบมาเป็นไม่ชอบ จากความไม่ชอบมาเป็นชอบ จากความชอบน้อยมาเป็นชอบมาก จากความไม่ชอบมาเป็นเกลียด การเปลี่ยนแปลงด้านความรู้สึกจากการเรียนรู้ทางจิตใจ

2.4.3 ด้านพฤติกรรม (Behavioral) คือการเปลี่ยนจากการทำไม่เป็นมาทำเป็น เปลี่ยนจากทำไม่คล่องมาทำได้คล่อง การเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมเกิดจากการเรียนรู้ทางการกระทำ

2.5 ความเชื่อถือ (Beliefs) เป็นความคิดที่บุคคลยึดถือเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นผลจากประสบการณ์ที่ผ่านมา

2.6 ทศนคติ (Attitudes) หมายถึงการประเมินความพอใจหรือไม่พอใจของบุคคล ความรู้สึกด้านอารมณ์และแนวโน้มการปฏิบัติงานที่มีผลต่อความคิดหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

2.7 บุคลิกภาพ (Personality) หมายถึงลักษณะด้านจิตวิทยาที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล ซึ่งนำไปสู่การตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมที่มีแนวโน้มเหมือนเดิมและสอดคล้องกัน

2.8 แนวคิดของตนเอง (Self concept) เป็นความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อตนเอง หรือความคิดที่ว่าบุคคลคิดว่าบุคคลอื่นๆในสังคมมีความคิดอย่างไรกับตน

ในการศึกษาพฤติกรรมทางการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดสุพรรณบุรีนั้น ผู้วิจัยได้นำการศึกษาปัจจัยภายนอกบางส่วนมาใช้ในการออกแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ อาชีพ และ

การศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน และเพื่อการทราบถึงลักษณะความต้องการของผู้บริโภคทางด้านสังคมและวัฒนธรรมจะช่วยนักการตลาดในการจัดตั้งกระบวนทางการตลาดให้เหมาะสม

1.6 การวัดพฤติกรรม

วิธีการศึกษาพฤติกรรมมี 2 วิธี ดังนี้ (สมจิตต์ สุพรรณทัศน์. 2526: 131 - 136)

1 การศึกษาพฤติกรรมโดยตรง อาจทำได้ 2 วิธี คือ

1.1 การสังเกตแบบให้ผู้ถูกสังเกตรู้ตัว (Direct observation) เช่น ครูสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในห้องเรียนโดยบอกให้นักเรียนในชั้นได้ทราบว่าครูจะสังเกตดูว่าใครทำกิจกรรมอะไรบ้างในห้อง การสังเกตพฤติกรรมโดยบอกให้ผู้ถูกสังเกตทราบนี้ บุคคลบางคนอาจไม่แสดงพฤติกรรมที่แท้จริงของตนออกมาได้

1.2 การสังเกตแบบธรรมชาติ (Naturalistic observation) คือ การที่บุคคลผู้ต้องการสังเกตพฤติกรรมไม่ได้กระทำตนเป็นที่รบกวนพฤติกรรมของบุคคลที่ถูกสังเกต และเป็นไปในลักษณะที่ทำให้ผู้ถูกสังเกตไม่ทราบว่าถูกสังเกตพฤติกรรม การสังเกตแบบนี้จะได้พฤติกรรมที่แท้จริงมาก เพราะบุคคลที่ถูกสังเกตจะไม่เกิดความรู้สึกตัวว่าบุคคลอื่นคอยสังเกตพฤติกรรมของตนเอง จึงมีความเป็นอิสระที่จะแสดงพฤติกรรมออกมาไม่ว่าจะเป็นการพูดหรือการกระทำ การศึกษาพฤติกรรมแบบนี้ทำให้สามารถนำผลที่ได้ไปอธิบายพฤติกรรม ในสภาพที่ใกล้เคียงกันหรือเหมือนกันได้ การสังเกตพฤติกรรมวิธีนี้ต้องใช้เวลามาก จึงสังเกตพฤติกรรมที่ต้องการได้และการสังเกตต้องทำเป็นเวลาดิตต่อกันเป็นจำนวนหลายครั้ง

การศึกษาพฤติกรรมโดยตรงนี้ ผู้สังเกตต้องอาศัยความละเอียดในการสังเกต และต้องสังเกตให้เป็นระบบ นอกจากนี้ยังต้องมีการบันทึกอย่างเป็นระบบด้วย ความถูกต้องของพฤติกรรมที่ได้จากการสังเกตนี้ยังขึ้นอยู่กับอคติของผู้สังเกตด้วย ความรู้สึก ค่านิยม ทัศนคติ ประสบการณ์ของบุคคลย่อมเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษาพฤติกรรมโดยการสังเกตทั้งนั้น

2 การศึกษาพฤติกรรมโดยทางอ้อม แบ่งออกได้หลายวิธี คือ

2.1 การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการที่บุคคลหนึ่งต้องการซักถามข้อมูลจากบุคคลหรือกลุ่มของบุคคล โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ การสัมภาษณ์โดยตรง ผู้สัมภาษณ์จะซักถามผู้ถูกสัมภาษณ์ไปเป็นเรื่อง ๆ ไปตามที่ได้ตั้งจุดมุ่งหมายเอาไว้ ซึ่งผู้ถูกสัมภาษณ์จะรู้ตัวตลอดเวลาว่าผู้สัมภาษณ์ต้องการทราบในเรื่องใด อีกประเภทหนึ่ง คือการสัมภาษณ์โดยทางอ้อม หรือไม่เป็นทางการผู้ถูกสัมภาษณ์จะไม่ทราบว่าผู้สัมภาษณ์ต้องการอะไร ผู้สัมภาษณ์จะพูดคุยไปเรื่อย ๆ โดยสอดแทรกเรื่องที่จะสัมภาษณ์เมื่อมีโอกาสนั้น ซึ่งผู้ตอบจะไม่รู้ตัวว่าเป็นสิ่งที่ผู้สัมภาษณ์เจาะจงที่จะได้ทราบถึงพฤติกรรมหรือเรื่องนั้น ๆ

2.2 การใช้แบบสอบถาม เหมาะสำหรับศึกษาพฤติกรรมของบุคคลเป็นจำนวนมาก โดยบุคคลเหล่านั้นอาจอยู่ห่างไกลกระจายระดมมาก หรือพฤติกรรมที่ต้องการทราบเป็นเรื่องที่ผ่านมาแล้ว ผู้ศึกษาไม่สามารถจะย้อนไปดูพฤติกรรมนั้นได้ ในบางกรณีผู้ศึกษามีความต้องการที่จะทราบถึงแนวโน้มของพฤติกรรมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การศึกษาพฤติกรรมโดยวิธีนี้ ผู้ถูกศึกษา

สามารถที่จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ปกปิด หรือพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ไม่ยอมแสดงให้บุคคลอื่นทราบได้โดยวิธีอื่น และสามารถที่จะให้ข้อมูลในเวลาใดก็ได้ โดยผู้ถูกศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่สามารถอ่านออกเขียนได้

2.3 การทดลอง เป็นการศึกษาโดยผู้ถูกศึกษาจะอยู่ในสภาพการควบคุมตามที่ผู้ศึกษาต้องการ โดยสภาพแท้จริงแล้วการควบคุมจะทำได้ในห้องปฏิบัติการ แต่ในชุมชนการศึกษาพฤติกรรมของชุมชนโดยการควบคุมตัวแปรต่าง ๆ คงเป็นไปได้น้อยมาก การทดลองในห้องปฏิบัติการนั้นจะให้ข้อมูลมีขีดจำกัด ซึ่งบางครั้งอาจนำไปใช้ในสภาพความเป็นจริงได้ไม่เสมอไป

2.4 การทำการบันทึก เป็นวิธีการให้บุคคลแต่ละคนได้ทำบันทึกพฤติกรรมของตนเอง ซึ่งอาจออกมาในรูปของบันทึกประจำวัน หรือเป็นการศึกษาพฤติกรรมแต่ละประเภทก็ได้ เช่น พฤติกรรมการกิน พฤติกรรมการเรียน พฤติกรรมการทำงานร่วมกับคนอื่น ฯลฯ

จากการศึกษาพฤติกรรมการณ์ท่งนี้ผู้วิจัยได้นำบางส่วนของการศึกษาพฤติกรรมการณ์ท่งนี้มาใช้ในการออกแบบสังเกตพฤติกรรมของนักท่งท่งท่ง ซึ่งสอดคล้องสำหรับศึกษาพฤติกรรมของบุคคลเป็นจำนวนมาก โดยบุคคลเหล่านั้นอาจอยู่ห่างไกลกระจัดกระจายมาก ในบางกรณีผู้ศึกษาที่มีความต้องการที่จะทราบถึงแนวโน้มของพฤติกรรมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การศึกษาพฤติกรรมโดยวิธีนี้ ผู้ถูกศึกษาสามารถที่จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ปกปิด หรือพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ไม่ยอมแสดงให้บุคคลอื่นทราบได้โดยวิธีอื่น และสามารถที่จะให้ข้อมูลในเวลาใดก็ได้ เช่น การทำแบบสอบถาม

2. ทรัพยากรการท่งท่ง

ทรัพยากรการท่งท่งเป็นส่วนหนึ่งของการท่งท่งซึ่งเป็นสินค้าหลักในปัจจุบันที่สร้างรายได้ให้กับประเทศชาติเป็นจำนวนมาก สินค้านี้ทางการท่งท่งโดยทั่วไปเรียกว่า สินค้าบริการ เป็นสินค้าที่ไม่สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่า แต่เป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่งท่งมาเยือนได้

2.1 ความหมายของทรัพยากรการท่งท่ง

ทรัพยากรการท่งท่ง หมายถึงสิ่งดึงดูดใจที่ก่อให้เกิดการเดินทางท่งท่ง ซึ่งนอกจากจะเป็นวัตถุจับและเป็นส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมท่งท่ง ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่จะขายให้แก่ นักท่งท่ง อาจจะกล่าวได้ว่าเป็น “สินค้า” ที่มีคุณลักษณะพิเศษที่สามารถดึงดูดให้ “ลูกค้า” หรือนักท่งท่งเดินทางเข้ามา “ซื้อ” กันถึงที่ตั้งอยู่ของสินค้า (นิภาพร หนูอักษร. 2548: 24) เช่นเดียวกับ ราณี อธิชัยกุล ก็ให้ความหมายไว้ว่าทรัพยากรการท่งท่ง หมายถึง แหล่งท่งท่งกิจกรรม และวัฒนธรรมประเพณีที่สะท้อนให้เห็นถึงอารยธรรมท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เด่น และสามารถดึงดูดความสนใจของนักท่งท่งให้มาเยือน

2.2 ความสำคัญของทรัพยากรการท่งท่ง

ทรัพยากรการท่งท่ง เป็นองค์ประกอบหนึ่งของระบบการท่งท่งนอกเหนือไปจากบริการการท่งท่ง และตลาดการท่งท่ง องค์ประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน และ

แต่ละองค์ประกอบก็มีองค์ประกอบย่อยๆ อีกมากมาย ความแตกต่างในองค์ประกอบย่อยและความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันระหว่างองค์ประกอบเหล่านี้ได้ก่อให้เกิดความแตกต่างในรูปแบบของการท่องเที่ยวการที่ทรัพยากรการท่องเที่ยวสามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางยังสถานที่ ตำบล เมือง ภาค รัฐ หรือประเทศต่างๆ ทำให้ท้องถิ่นที่มีผู้เดินทางไปท่องเที่ยวได้รับผลกระทบทางบวกและทางลบหลายประการ นับได้ว่าทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยสรุปได้ดังนี้ (จิราภรณ์ อัมพรพรวดี. 2547 ออนไลน์)

2.2.1 เป็นสิ่งดึงดูดใจให้มีการเดินทางท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยวนับเป็นสิ่งดึงดูดใจที่สำคัญมาก เพราะเป็นปัจจัยหลักที่นักท่องเที่ยวนำมาพิจารณาในการตัดสินใจเลือกหรือไม่เลือกที่จะเดินทางไปท่องเที่ยวยังสถานที่ ตำบล เมือง ภาค รัฐ หรือประเทศนั้นๆ

2.2.2 เป็นที่มาของรายได้ คนในพื้นที่จะมีอาชีพและมีรายได้จากการจัดธุรกิจและบริการให้แก่นักท่องเที่ยว รัฐบาลเองก็สามารถเก็บภาษีอากรจากการค้าและภาษีเงินได้ ทำายสุดเงินจำนวนนั้นนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยรวม เพราะรัฐบาลนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศแล้ว ยังเป็นเงินส่วนที่นำไปช่วยชดเชยภาวะการขาดดุลการค้ากับต่างประเทศอีกด้วย

2.2.3 ช่วยเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชน ประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวอุดมสมบูรณ์จะมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น เพราะสถานที่พักผ่อนหย่อนใจในท้องถิ่นของตนช่วยให้ประชาชนสามารถผ่อนคลายจากภาวะจำเจตึงเครียดจากการประกอบกิจการ ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมนันทนาการได้ ส่งผลให้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่สมบูรณ์เป็นประชากรที่มีคุณภาพ ที่สำคัญคือคนที่ผู้คนมีอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวย่อมมีรายได้ และสามารถซื้อหาสินค้าอุปโภคบริโภคและบริการต่างๆ ให้กับตนเองได้ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและทำให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้นไปด้วย

2.2.4 สร้างความภาคภูมิใจให้แก่ประชาชน ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักและยอมรับของคนทั่วโลก ย่อมจะนำมาซึ่งความภาคภูมิใจของคนในพื้นที่ เช่น ประเทศไทยมักได้รับคำชมจากชาวต่างประเทศเสมอว่าเป็นประเทศที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวสวยงาม น่าสนใจ หลากหลาย ซึ่งนำความภาคภูมิใจมาสู่คนไทยทุกคน

2.2.5 สะท้อนให้เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาบรรพชน ทรัพยากรการท่องเที่ยวจำนวนมาก ได้สะท้อนให้เห็นภูมิปัญญาของบรรพชนที่ล้ำลึก เป็นความรู้ที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตของคนในรุ่นปัจจุบัน เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณีที่แสดงถึงการมีวัฒนธรรมสถาปัตยกรรมอันประณีตงดงาม เป็นต้น

2.2.6 ก่อให้เกิดการอนุรักษ์และพัฒนา ประโยชน์มากมายที่ผู้คนได้รับจากทรัพยากรการท่องเที่ยว ทำให้เกิดการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม ไม่สูญหายไป หากมีการนำไปใช้ ก็จะมีการจัดการและใช้อย่างระมัดระวัง มีการบริโภคทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างมีจิตสำนึก โดยคำนึงถึงอนุชนคนรุ่นต่อไปด้วย

2.3 ประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยว

การจำแนกประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยวสามารถทำได้ใน 2 ลักษณะ ดังนี้ (จิราภรณ์ อัมพรพรวดี. 2547 ออนไลน์)

2.3.1 การจำแนกตามลักษณะของทรัพยากรการท่องเที่ยว สามารถจำแนกได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ หมายถึง ทรัพยากรทั้งทางด้านชีวภาพและกายภาพ ได้แก่ พื้นที่ป่า สัตว์ป่า น้ำตก ถ้ำ ชายหาด เกาะ แก่ง และปะการัง เป็นต้น ทรัพยากรการท่องเที่ยวเหล่านี้มีความงดงามโดดเด่น เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการพักผ่อนหย่อนใจและการศึกษาธรรมชาติ

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถานและโบราณวัตถุ หมายถึง พื้นที่หลักฐานและร่องรอยทางกายภาพที่เหลืออยู่ ซึ่งอาจบ่งบอกถึงสภาพความเป็นมา และพัฒนาการของสิ่งมีชีวิตทั้งในยุคอนประวัติศาสตร์ และยุคประวัติศาสตร์ ทั้งนี้รวมถึงวัตถุต่างๆ ที่มนุษย์สร้างหรือประดิษฐ์ขึ้นด้วย

3. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม เช่น ศิลปการแสดง การแต่งกายแบบโบราณ ภาษาพื้นเมือง ความเชื่อเรื่องวิญญาณ กิจกรรมการยังชีพแบบดั้งเดิมของชนเผ่าที่อาศัยอยู่ในพื้นที่แห่งใดแห่งหนึ่ง และมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน ทั้งนี้ ยังรวมถึงสิ่งดึงดูดใจที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อการท่องเที่ยว เช่น สวนสนุก หรือพิพิธภัณฑ์ เป็นต้น และสิ่งดึงดูดใจที่มนุษย์สร้างขึ้นโดยวัตถุประสงค์ดั้งเดิมที่สร้างขึ้นนั้นอาจไม่ใช่เพื่อการท่องเที่ยว แต่เป็นที่ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปท่องเที่ยวได้ เช่น เขื่อน โรงงานผลิตเบียร์ โรงงานเครื่องปั้นดินเผา สวนองุ่น และหมู่บ้านของชาวนาชาวไร่ เป็นต้น

2.3.2 การจำแนกตามพื้นที่และลักษณะของทรัพยากร “พื้นที่” ในที่นี้หมายถึงที่ตั้งของทรัพยากรนั้นๆ และ ลักษณะ” หมายถึงลักษณะที่เป็นธรรมชาติ หรือมนุษย์สร้างขึ้น เมื่อพิจารณาเกณฑ์ทั้ง 2 นี้ ประกอบกัน สามารถจำแนกได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เน้นผู้ใช้ประโยชน์ (User-oriented areas) ทรัพยากรการท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ใกล้ชุมชน การเข้าถึง (Accessibility) เพื่อประกอบกิจกรรมท่องเที่ยวจึงกระทำได้ง่ายสะดวก เพราะมีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ขึ้นมารองรับกิจกรรมการใช้ประโยชน์ และสนองความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มรูปแบบ แต่ส่วนใหญ่แล้วจะสร้างขึ้นเพื่อรองรับกิจกรรมเฉพาะอย่าง เช่น สวนสาธารณะในเขตเมือง สนามเด็กเล่น สนามกีฬา และสวนสนุก เป็นต้น

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยวถึงธรรมชาติ (Intermediate areas) มักตั้งอยู่ห่างไกลจากชุมชนมากกว่าประเภทแรก แต่มีการพัฒนาเส้นทางคมนาคมที่เปิดโอกาสให้เดินทางเข้าถึงได้สะดวก ตัวอย่างทรัพยากรการท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ อาทิ รีสอร์ท อุทยาน และวนอุทยาน

3. ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เน้นธรรมชาติ (Resource-based areas)

ทรัพยากรการท่องเที่ยวในกลุ่มนี้จะมีลักษณะเด่นแตกต่างจากทรัพยากรในสองกลุ่มข้างต้นตรงที่มีความเป็นธรรมชาติดั้งเดิมมากกว่า และนักท่องเที่ยวมีโอกาสที่จะประกอบกิจกรรมนันทนาการที่หลากหลายมากกว่า เช่น การดูนก (Bird watching) และการเดินป่า (Trekking) ความหลากหลายในการประกอบกิจกรรมนี้จะขึ้นอยู่กับทรัพยากรพื้นฐานว่าเป็นลักษณะใด หากทรัพยากรพื้นฐานเป็นพื้นที่ชายทะเลก็เหมาะสมสำหรับกิจกรรมการเล่นน้ำ วาดน้ำ อาบแดด หรือดำน้ำ เป็นต้น หากเป็นพื้นที่ป่า ก็เหมาะกับกิจกรรมเดินป่า/ศึกษาธรรมชาติ หรือกิจกรรมพักผ่อนโดยการไต่ต้นไม้ เป็นต้น อย่างไรก็ตามทรัพยากรการท่องเที่ยวแบบเน้นธรรมชาตินี้ส่วนใหญ่จะอยู่ห่างไกลจากเขตชุมชน และบางแห่งการเดินทางเข้าถึงยังไม่สะดวกเท่าที่ควร

นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้แบ่งประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยวออกเป็น 3 ประเภทตามลักษณะ คุณค่าและความสนใจของนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ หมายถึง ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติมีความสวยงามและนับว่าทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทนี้เป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวได้มากที่สุด โดยแบ่งย่อยออกได้เป็น 4 ประเภท คือ

1.1 ทิวทัศน์ (Scenery) ทิวทัศน์ต่างๆ ทางธรรมชาติทั้งที่สวยงามและแปลกประหลาดจะเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เข้าไปเยี่ยมชม เช่น แกรนด์แคนยอนในประเทศสหรัฐอเมริกา ภูเขาไฟวิสซูเวียสในประเทศอิตาลี หรือสภาพที่เปลี่ยนแปลงไปตามฤดูกาล เช่น ในฤดูหนาวดอกทิวลิป หรือดอกซากุระจะบาน เป็นต้น

1.2 สัตว์ป่าและพรรณไม้ (Wildlife and flora) สัตว์ป่าและพรรณไม้เป็นส่วนหนึ่งของความงามตามธรรมชาติที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มาก เพราะชีวิตความเป็นอยู่ของสัตว์ป่าเป็นสิ่งที่น่าศึกษาหาความรู้ รวมทั้งความหลากหลายของพรรณไม้ในป่าประเภทต่างๆ ซึ่งนับวันจะหมดไปแต่ยังคงมีที่ให้ท่องเที่ยวได้ เช่น อุทยานแห่งชาติ แหล่งอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า สวนสัตว์เปิด สวนพฤกษศาสตร์ สวนรุกขชาติ เป็นต้น

1.3 สภาพภูมิอากาศ (Climate) สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไป เช่น แสงแดด สายลม อากาศอบอุ่น หรือหิมะตกในฤดูหนาว ตลอดจนลักษณะอากาศที่แตกต่างไปจากถิ่นเดิมของตน จะเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการท่องเที่ยวขึ้นมาได้ เช่น ฤดูร้อนนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางไปยังชายฝั่งทะเลหรือฤดูหนาวชาวยุโรปนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศแถบตะวันออกซึ่งมีอากาศอบอุ่นกว่า เป็นต้น

1.4 ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ (Natural phenomenon) เป็นลักษณะของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น พระอาทิตย์เที่ยงคืน การเกิดสุริยุปราคา การเกิดฝนดาวตก เป็นต้น

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวหรือสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความเกี่ยวข้องในฐานะที่เป็นหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์ โบราณคดีและศาสนา ซึ่งได้แก่

2.1 โบราณสถาน หมายถึง สิ่งของโบราณที่เคลื่อนที่ไม่ได้ เช่น โบสถ์ วิหาร วัง ซึ่งมีอายุเก่าแก่กว่า 100 ปีขึ้นไป เช่น อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสขาลัย จังหวัดสุโขทัย วัดไชยวัฒนาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นต้น

2.2 โบราณวัตถุ หมายถึง สิ่งของโบราณที่เคลื่อนย้ายได้ เช่น พระพุทธรูป เทวรูป ศิลารีก มีอายุเก่าแก่กว่า 100 ปีขึ้นไป

2.3 ศาสนสถานหรือปูชนียสถาน หมายถึง สถานที่ควรแก่การนับถือหรือควรแก่การบูชา เช่น พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม วัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร และวัดพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี เป็นต้น

2.4 ศาสนวัตถุหรือปูชนียวัตถุ หมายถึง วัตถุที่ควรแก่การบูชาเคารพนับถือ เช่น พระพุทธรูป เทพเจ้า เป็นต้น

2.5 แหล่งประวัติศาสตร์ หมายถึง สถานที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เช่น สถานที่กระทำการทูลขอของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช จังหวัดสุพรรณบุรี สุสานสัมพันธมิตร จังหวัดกาญจนบุรี ชุมชนโบราณ พิพิธภัณฑสถาน กำแพงเมือง คูเมือง อนุสาวรีย์ อนุสรณ์สถาน เป็นต้น

3. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางศิลปะ และขนบธรรมเนียมประเพณีที่บรรพบุรุษได้สร้างสมและถ่ายทอดเป็นมรดกสืบทอดกันมา ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทนี้ประกอบด้วยงานประเพณี วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คน การแสดงศิลปวัฒนธรรม สินค้าพื้นเมือง การแต่งกาย ภาษา ชนเผ่าต่างๆ สวนสนุก สวนสัตว์ กิจกรรม เช่น การพายเรือ ขี่จักรยานภูเขา และล่องแก่ง เป็นต้น

2.4 คุณลักษณะของทรัพยากรการท่องเที่ยว

ทรัพยากรการท่องเที่ยวหลากหลายประเภทที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางไปท่องเที่ยวยังสถานที่ท่องเที่ยวนั้น ควรมีลักษณะหลักที่สำคัญ 4 ประการ หรือเรียกว่า 4As (มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. 2550 ออนไลน์) ดังนี้

2.4.1 ความดึงดูดใจ (Attraction) ทรัพยากรการท่องเที่ยวควรดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้ หรือมีลักษณะชวนตา ชวนใจ มีเสน่ห์เฉพาะตัวอันมีสาเหตุดังนี้

1) มีความงามตามธรรมชาติ เช่น ชายหาดทรายขาว แนวปะการังที่มีสีสันสวยงาม รวมทั้งปลาชนิดต่างๆ ป่าที่มีพันธุ์ไม้นานาชาติหรือความงดงามที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ทะเลสาบ รีสอร์ตในหุบเขา เป็นต้น

2) มีลักษณะของเหตุการณ์สำคัญเฉพาะกาล เช่น งานประเพณีในเทศกาลสำคัญของแต่ละท้องถิ่น การจัดขบวนบุปผชาติหรือการตกแต่งขบวนพาเหรดและการแสดงในเทศกาลต่างๆ การแสดงแสง สี เสียง ในแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เป็นต้น

2.4.2 การเข้าถึงง่าย (Accessibility) ทรัพยากรการท่องเที่ยวจะดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้มากหากมีความสะดวกในการเดินทางเที่ยวชม หากนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกและใกล้ชิด นักท่องเที่ยวจะเกิดบรรณสนในการท่องเที่ยวได้มาก ดังนั้น แม้แหล่งท่องเที่ยวมีความสวยงามแต่ขาดความสะดวกในการเข้าถึง นักท่องเที่ยวจะไม่เดินทางไปเที่ยวชม หน่วยงานที่รับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยวจำเป็นต้องดำเนินการจัดสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ถนน สะพาน ที่จอดรถ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงแก่นักท่องเที่ยว

2.4.3 ความประทับใจ (Amenity) ทรัพยากรการท่องเที่ยวควรก่อให้เกิดความประทับใจ สุขใจ และซาบซึ้งในการเที่ยวชม เช่น ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เช่น ปราสาทราชวัง วัด โบราณสถานต่างๆ ที่แสดงถึงอารยธรรมในอดีต หรือแม้แต่ทรัพยากรธรรมชาติที่เหมาะสมแก่การพักผ่อน อาทิ อุทยานแห่งชาติทางบกและทางทะเลหรือทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดความสนุกสนาน เช่น การร่วมงานเทศกาลประเพณีต่างๆ เช่น งานคาร์นิวัลในประเทศบราซิล งานประเพณีสงกรานต์ในประเทศไทย เป็นต้น

2.4.4 องค์ประกอบของการบริการ (Ancillary service) สถานที่ท่องเที่ยวควรจัดสรรการบริการด้านต่างๆ ให้กับนักท่องเที่ยว หน่วยงาน และภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่ออำนวยความสะดวกและดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางมายังสถานที่ท่องเที่ยว ได้แก่

1) การบริการด้านการตลาด เช่น การให้บริการข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว การส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

2) การประสานความร่วมมือด้านการพัฒนาและจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น การส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจากความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง การวางแผนการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวในท้องถิ่น และการจัดระบบการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

2.5. การตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยว

การตรวจสอบทรัพยากร (Resource audit) ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบหลักการการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวไว้มีประเด็นที่จะต้องเก็บข้อมูล คือ ชื่อและลักษณะ ที่ตั้ง การเข้าถึงเจ้าของ การให้บริการ ข้อมูลท่องเที่ยว และการติดต่อ ของ (Godfrey Kerry & Jackie Clarke. 2000: 65) ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

2.5.1. จำแนกทรัพยากรท่องเที่ยว

1) ประเภทของทรัพยากร

1.1) ทรัพยากรหลัก เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยว

1.2) ทรัพยากรรอง เพื่อสนับสนุนทรัพยากรหลักในการดึงดูดนักท่องเที่ยว

2) ชนิดของทรัพยากร

2.1) ทรัพยากรธรรมชาติ: พืช สัตว์ ภูมิทัศน์ ภูมิอากาศ น้ำ

2.2) ทรัพยากรวัฒนธรรม: ศาสนา มรดกวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์

2.3) ทรัพยากรเหตุการณ์สำคัญ: งานมหกรรม การแข่งขัน งานแสดง

ผลิตภัณฑ์

2.4) ทรัพยากรกิจกรรม: นันทนาการ ผจญภัย สิ่งอำนวยความสะดวก

2.5) ทรัพยากรบริการ: ที่พัก อาหาร การต้อนรับ การขนส่ง

2.5.2. ตรวจสอบทำรายการทรัพยากรท่องเที่ยว

การตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยว เป็นการเก็บข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้ทราบข้อดีข้อเสียของแหล่งท่องเที่ยว พร้อมทั้งนำมาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งสามารถตรวจสอบได้ดังนี้

1) รายการทรัพยากรที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ได้แก่ สิ่งที่น่าสนใจ ดึงดูดใจ ให้การบริการ ทำกิจกรรมต่างๆ และสถานที่พักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยว

2) รายการทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ ความโดดเด่น ความเป็นเอกลักษณ์ ความสำคัญ แล้วทำการตรวจสอบเก็บข้อมูลทรัพยากรในส่วนของ ชื่อ ที่ตั้ง ระยะเวลา ฤดูกาลและเวลาให้บริการ การเข้าถึงผู้เป็นเจ้าของ ผู้จัดการ ติดต่อประสานงาน ระดับการใช้ในปัจจุบัน ผู้มาเที่ยว มาจากไหน มาทำอะไร มีลักษณะประชากร มีค่าธรรมเนียมหรือไม่ มีระบบสมาชิกหรือไม่

3) รายการทรัพยากรวัฒนธรรม ได้แก่ คุณค่าที่โดดเด่น ดึงดูดความรู้สึกมากน้อยเพียงใด แล้วทำการตรวจสอบเก็บข้อมูลเกี่ยวกับ ชื่อ ที่ตั้ง ระยะเวลา ศูนย์ข้อมูล การเข้าถึง ผู้จัดการ ผู้รับการติดต่อ ระดับการใช้ในปัจจุบัน ช่วงเวลาที่ใช้ ค่าธรรมเนียม ใครมาเที่ยว มาจากไหน มาทำอะไร มีกิจกรรมและลักษณะประชากรอย่างไร

4) รายการทรัพยากรเหตุการณ์สำคัญ ได้แก่ ส่วนที่โดดเด่นของเหตุการณ์ สามารถดึงดูดผู้ชมต่างถิ่นมาร่วมได้หรือไม่ เหตุการณ์นั้นช่วยเสริมหรือแข่งขันกับเหตุการณ์คล้าย ๆ กันในท้องถิ่น ใด ๆ หรือไม่ ความถี่ของการเกิดเหตุการณ์เป็นอย่างไร ทำการตรวจสอบเก็บข้อมูลเหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับ ชื่อของเหตุการณ์ สถานที่เกิดของเหตุการณ์ ศูนย์ข้อมูล ช่วงเวลา ฤดูกาล และระยะเวลาของเหตุการณ์ การจัดระบบและการจัดการ การติดต่อ จำนวนคนที่เข้าร่วม ผู้เข้าชมในท้องถิ่น ผู้เข้าชมจากต่างถิ่น นักท่องเที่ยวมีลักษณะอย่างไร เป็นใคร มีกิจกรรมใดให้ผู้ชมเข้าร่วมปฏิบัติบ้าง มีค่าธรรมเนียมหรือไม่

5) รายการทรัพยากรกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมโดดเด่นอย่างไร สามารถดึงดูดผู้ใช้ที่ไม่ใช่คนท้องถิ่นได้หรือไม่ ตรวจสอบเก็บข้อมูลทรัพยากรกิจกรรมเกี่ยวกับ ชื่อ ที่จัดกิจกรรม ศูนย์ข้อมูล เวลาหรือฤดูกาลที่ใช้ การเข้าถึง ผู้เป็นเจ้าของ ผู้จัดการ ติดต่อใคร ระดับกิจกรรมควรมีมากน้อยเพียงใด นักท่องเที่ยวเป็นใคร มาจากไหน มีค่าธรรมเนียม ค่าสมาชิกหรือไม่

6) รายการทรัพยากรบริการ ได้แก่ บริการด้านที่พักแรม ด้านอาหาร และการต้อนรับ ทำการตรวจสอบเก็บข้อมูล ชื่อและที่อยู่ของผู้ให้บริการ การติดต่อผู้ให้บริการ ลักษณะการบริการ ระดับการให้บริการ ระยะเวลาเปิดปิด การเข้าถึงแหล่งบริการ การจัดการ ผู้มาใช้บริการ อัตราค่าบริการ บริการที่เสนอให้ (ภาษา น้ำดื่ม ของที่ระลึก) ข้อมูลที่มีให้ (แผ่นพับแผนที่)

2.5.3 การประเมินทรัพยากรท่องเที่ยว

การประเมินทรัพยากรท่องเที่ยวเพื่อสร้างความโดดเด่นและปรับปรุงทรัพยากร เพื่อใช้เป็นอำนาจในการดึงดูดนักท่องเที่ยว

1) คุณภาพทรัพยากร คือ อะไรทำให้ทรัพยากรนั้นดีกว่า/ เลวกว่าทรัพยากรอื่นในที่อื่น ๆ อะไรเป็นจุดอ่อน ตรงไหนเสียหาย ได้รับการดูแลรักษาดีหรือไม่ บริการมีคุณภาพสม่ำเสมอหรือไม่ จะปรับปรุงทรัพยากรนี้ได้อย่างไร อะไรเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา

2) ความโดดเด่นของทรัพยากร ได้แก่ ในพื้นที่นั้น ๆ อะไรทำให้ทรัพยากรมีความน่าสนใจเป็นพิเศษ อะไรทำให้แตกต่างจากที่อื่น ทรัพยากรดังกล่าวสะท้อนให้คิดถึงคุณภาพภูมิอยู่ในสถานที่นั้น ๆ อย่างไร

3) อำนาจในการดึงดูดนักท่องเที่ยว ได้แก่ สิ่งนี้มีบทบาทอะไรในกิจกรรม มีการวัดระดับการใช้หรือไม่ ประเมินการใช้อย่างไร จะทำให้แหล่งท่องเที่ยวมีเสน่ห์ดึงดูดมากขึ้นอย่างไร

4) ฐานข้อมูลของทรัพยากรท่องเที่ยว ได้แก่ อะไรทำให้ทรัพยากรนั้นเป็นคุณค่าต่อแหล่งท่องเที่ยว ในปัจจุบันการท่องเที่ยวประเภทใดเหมาะสมและน่าพึงพอใจ และถ้าจะให้มีบทบาทสำคัญในอนาคตจะต้องเพิ่มความดึงดูดอย่างไร ทรัพยากรนี้มีลักษณะอะไรซึ่งเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในอนาคต

จากการศึกษาทรัพยากรการท่องเที่ยว ผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดสุพรรณบุรี เช่น การวัดพฤติกรรม โดยการเลือกแบบทางอ้อม ซึ่งใช้แบบสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ที่เหมาะต่อการศึกษาพฤติกรรมของบุคคลจำนวนมาก และการจำแนกประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยว มาใช้ในการสำรวจทรัพยากรท่องเที่ยว

3. จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพประกอบ 2 ตราประจำจังหวัดสุพรรณบุรี

ที่มา : จังหวัดสุพรรณบุรี (2551). (ออนไลน์)

ดวงตราประจำจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นภาพยุทธหัตถีระหว่างสมเด็จพระนเรศวรมหาราชกับพระมหาอุปราชาแห่งพม่าเหตุที่ใช้เครื่องหมายนี้ก็เพราะเห็นว่า การศึกครั้งนี้ ใน พ.ศ. 2135 ทำให้เมืองไทยได้รับอิสรภาพชัยชนะดังกล่าวได้เผยแพร่ชื่อเสียงและกิตติคุณของพระมหากษัตริย์ไทยออกไปนอกประเทศ และบริเวณที่กระทำยุทธหัตธีก้อยู่ในท้องที่อำเภอดอนเจดีย์ของจังหวัดนี้ สุพรรณบุรีเป็นเมืองเก่าสมัยทวารวดี นักโบราณคดีกล่าวว่า ชื่อสุพรรณบุรีเปลี่ยนมาจากคำว่า อู่ทอง และสุพรรณภูมิ

คำขวัญจังหวัดสุพรรณบุรี

เมืองยุทธหัตถี วรรณคดีขึ้นชื่อ เลื่องลือพระเครื่อง รุ่งเรืองเกษตรกรรม สูงล้ำประวัติศาสตร์ แหล่งปราชญ์ศิลปิน ภาษาถิ่นชวนฟัง

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. 2547-2550

ได้กำหนด วิสัยทัศน์ ดังนี้ “สุพรรณบุรี เป็นจังหวัดชั้นนำในด้านแหล่งผลิตอาหารและผลิตภัณฑ์คุณภาพมาตรฐานสู่สากล เป็นศูนย์กลางการศึกษา การกีฬา และการท่องเที่ยว โดยใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน” โดยมีเป้าประสงค์ (Goals)

1. แก้ไขปัญหาความยากจนให้ประชาชนมีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้นโดยเป็นแหล่งผลิตอาหารและผลิตภัณฑ์คุณภาพมาตรฐานรวมทั้งส่งเสริมการท่องเที่ยว
2. พัฒนาการศึกษาและการกีฬาเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issues) ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมี ดังนี้

- การสร้างและพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวสู่ระบบการท่องเที่ยวเพื่อเชื่อมต่อกลุ่มจังหวัด และสู่ความเป็นสากล

- การส่งเสริมให้กีฬาอยู่ในหัวใจชาวสุพรรณบุรีและมีความสามารถด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศ
- การนำการเปลี่ยนแปลงด้านบริการและบริการเพื่อประโยชน์ของประชาชน

สำหรับแผนการท่องเที่ยวของจังหวัดสุพรรณบุรี หรือเป้าหมายในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดสุพรรณบุรี มีดังนี้

1. ส่งเสริมการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ และ ศิลปวัฒนธรรม
2. ส่งเสริมการจัดนาเที่ยว และ ทักษะศึกษา โดยเน้นกลุ่มเยาวชนและกลุ่มครอบครัว
3. ปรับปรุงทรัพยากรการท่องเที่ยว เพิ่มศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยว
4. ส่งเสริมการท่องเที่ยวในเมืองโดยการจัดกิจกรรมต่างๆ
5. พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก ประชาสัมพันธ์ และบริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยว
6. เพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว และ วันพักในจังหวัด
7. พัฒนาวงจรท่องเที่ยวร่วมกับจังหวัดใกล้เคียง

บทบาทด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดสุพรรณบุรี

สุพรรณบุรี มีบทบาทในการท่องเที่ยวแบบกิจกรรม (Activity) เนื่องจากมีความพร้อมด้านสาธารณูปโภค โดยเฉพาะกิจกรรมด้านนันทนาการ ด้านการกีฬา การทัศนศึกษาของกลุ่มเยาวชนและกลุ่มอื่นๆทั้งด้านศึกษาธรรมชาติและวัฒนธรรม จัดงานแสดงต่างๆ การละเล่นพื้นบ้าน ประเพณี วัฒนธรรม อีกทั้งเป็นเส้นทางเชื่อมโยงวงจรท่องเที่ยวกับจังหวัดใกล้เคียง

บทบาทของกลุ่มท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี

กลุ่มเมืองสุพรรณบุรี มีบทบาทเป็นศูนย์กลางที่พักของกลุ่มท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี เน้นที่พักโรงแรม มีบทบาทเป็นแหล่งกิจกรรมนันทนาการ ท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ ศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นหลักด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด เน้นกิจกรรมการท่องเที่ยวเมือง ประเภทสวนกุหลาบ กลุ่มตลาดส่วนใหญ่ผู้มาเยือนเป็นชาวไทย โดยมีกลุ่มเยาวชนและกลุ่มครอบครัวเป็นเป้าหมายหลัก ผู้มาเยือนเป็นชาวต่างชาติเป็นเป้าหมายรอง ควรส่งเสริมที่พักประเภทโรงแรมและค่ายเยาวชน บริษัทนำเที่ยว การจัดงานและการแสดง โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ประเพณี วรรณคดี การเกษตรและการกีฬา

กลุ่มด่านช้าง กลุ่มด่านช้างมีบทบาทเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ และเป็นเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติในกลุ่มบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี และกลุ่มบ่อพลอยจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งสามารถพัฒนางจรท่องเที่ยวธรรมชาติได้ โดยมีพื้นที่เตรียมประกาศอุทยานแห่งชาติพุเตย จุดผ่อนปรนห้วยแม่ดี (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง) และอุทยานแห่งชาติถ้ำธารลอด ควรพัฒนานนสู่แหล่งท่องเที่ยวให้สามารถเดินทางได้อย่างปลอดภัย ป้ายบอกเส้นทาง ป้ายสื่อความหมาย ส่งเสริมที่พักประเภทรีสอร์ต โดยมีกลุ่มตลาดผู้มาเยือนชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ชื่นชอบการท่องเที่ยวธรรมชาติ การศึกษาธรรมชาติ และ การผจญภัย

การพัฒนาการท่องเที่ยวกลุ่มอำเภอ ประกอบด้วย แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอเมือง อำเภอ สองพี่น้อง และ อำเภอดอนเจดีย์ มีแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเป็นสำคัญ ได้แก่ วัดป่าเลไลยก์ วัดพระศรีมหาธาตุ สวนเฉลิมภัทรราชินี วัดแค-คุ้มขุนแผน-ต้นมะขามยักษ์ วัดพระนอน วัดพระลอย วัดไผ่โรงวัว สวนนกท่าเสด็จ ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง และ มิงงานประเพณี เทกระจาด งานอนุสรณ์เจดีย์

การพัฒนาการท่องเที่ยวกลุ่มด่านช้าง ประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอด่านช้าง อำเภออุทุมพรพิสัย และอำเภอดอนเจดีย์ มีแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติเป็นสำคัญ ได้แก่ พื้นที่เตรียม ประกาศอุทยานแห่งชาติพุเตย บึงฉอเล้ง เขื่อนกระเสียว พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติบ้านอุทุมพร

ประวัติและความเป็นมา

หลักฐานทางโบราณคดีบ่งบอกว่า ดินแดนแถบ จ. สุพรรณบุรีมีมนุษย์อาศัยอยู่มาตั้งแต่ยุค หินใหม่ เพราะมีการขุดค้นพบเครื่องมือหินของพวกขวานหินขัดหรือขวานฟ้าในบริเวณ อ.อุทุมพรพิสัย และ อ.เมือง“สุพรรณบุรี” (นายรอบรู้. 2548: 43 - 46)

นอกจากนี้ชื่อ “ สุพรรณบุรี ” ก็ถูกนำไปเชื่อมโยงกับคำว่า “ สุพรรณภูมิ ” อันปรากฏอยู่ในหลักฐานของทางอินเดียในคัมภีร์สมันตปาสาทิก ตรงส่วนที่กล่าวถึงดินแดนแห่งหนึ่งที่พระเจ้าอโศก มหาราชส่งพระสมณทูตออกไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาทั่วทุกทิศถึงเก้าสาย สายหนึ่งนำโดย พระโสณะและพระอุตตระซึ่งเดินทางไปยังสุวรรณภูมิ นักวิชาการบางท่านตั้งข้อสังเกตว่า สุวรรณภูมิน่าจะหมายถึงดินแดนในภาคกลางของไทยแถบ จ.นครปฐม และ จ. สุพรรณบุรี แต่ข้อถกเถียงเกี่ยวกับตำแหน่งที่ตั้งอันแท้จริงของสุวรรณภูมิก็ยังมีอยู่มาก เพราะทั้งบริเวณในประเทศพม่า มาเลเซีย อินโดนีเซีย กัมพูชา ลาว เวียดนาม หรือไทย ต่างก็ถูกหยิบยกขึ้นมาพิจารณาว่าน่าจะเป็น ดินแดนสุวรรณภูมิด้วยกันทั้งสิ้น

การค้นพบลูกปัดอายุระหว่าง 900 - 3,000 ปีจำนวนมากกระจายอยู่ทั่ว จ.สุพรรณบุรี รวมถึงพระพุทธรูปศิลปะอมราวดี ศิลปะคุปตะ รูปเคารพทางศาสนาฮินดู เหรียญโรมัน และเหรียญจีนนั้น เป็นหลักฐานแสดงว่า ดินแดนนี้เคยมีการติดต่อกับดินแดนต่างๆ อันได้แก่ อินเดีย เปอร์เซีย โรมัน และจีนมาก่อน

นอกจากนี้ยังพบเหรียญเงินสมัยพุทธศตวรรษที่ 12 ที่ อ.อุทุมพรพิสัยชื่อ“ทวารวดี”เป็นอักษรปัลลวะ (ภาษาสันสกฤต) ประกอบกับพบหลักฐานของจีน รวมถึงบันทึกของพระถังซำจั๋งและ ภิคุงจื่อถึงที่กล่าวถึง “โกลโปติ” และ “เนโหโปติ” ซึ่งหมายถึงทวารวดีอันมีอาณาบริเวณแถบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาครอบคลุมกลุ่มเมืองโบราณนครปฐมอุทุมพร และคูบัวที่อยู่ในราวพุทธศตวรรษที่

11 – 16

ช่วงปลายพุทธศตวรรษที่ 16 เมื่ออาณาจักรทวารวดีอ่อนแอลง ขอมก็เข้ามามีอำนาจใน ดินแดนแถบนี้ ดังพบหลักฐานที่เป็นศิลปกรรมและโบราณสถานของขอมกระจายอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะบริเวณบ้านเนินทางพระในอำเภอสามชูก

ราวพุทธศตวรรษที่ 18 เมื่อขอมเสื่อมอำนาจลง ชื่อของ “สุพรรณภูมิ” ก็ปรากฏขึ้นในศิลาจารึกหลักที่ 1 ของพ่อขุนรามคำแหง และยังปรากฏในจารึกปราสาทพระขรรค์ที่เมืองพระนครในเขมรอีกด้วย

ในสมัยต่อมาเมื่อเรื่องเล่าเกี่ยวกับเมืองเก่าอุทอง หรือในอีกชื่อว่าเมืองสุพรรณภูมิ ซึ่งก็คือเมืองสุพรรณบุรี ว่า เท้าอุทองหรือพระเจ้าอุทองทรงครองเมืองนี้มาแต่เดิม ต่อมาเกิดโรคระบาดราษฎรล้มตายเป็นจำนวนมาก จึงอพยพผู้คนไปสร้างเมืองใหม่ทางทิศตะวันออก ซึ่งก็คือพระนครศรีอยุธยา พระเจ้าอุทองโปรดให้ขุนหลวงพะงั่วซึ่งเป็นพี่ของพระมหาสีของพระองค์ และพระโอรสของเจ้าเมืองสุพรรณภูมิองค์เดิม ปกครองเมืองสุพรรณบุรีแทน สุพรรณบุรีจึงกลายเป็นเมืองสำคัญของกษัตริย์ราชวงศ์สุพรรณภูมิเรื่อยมา

เมื่อพระเจ้าอุทองเสด็จสวรรคต ขุนหลวงพะงั่วยกทัพไปยังราชธานีและสถาปนาตนขึ้นเป็นกษัตริย์ มีพระนามว่าสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 1 เป็นองค์ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์สุพรรณภูมิ ซึ่งเป็นราชวงศ์ที่ผลัดเปลี่ยนกันครองกรุงศรีอยุธยากับราชวงศ์อุทองจนถึงสมัยของสมเด็จพระนารายณ์หรือพระอินทราธิราชที่ 1 ซึ่งเป็นพระราชนัดดาของสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 1 จึงนับเป็นการครองอำนาจโดยราชวงศ์สุพรรณภูมิอย่างแท้จริง กระทั่งเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 1 แก่พม่า

ในรัชสมัยของสมเด็จพระนารายณ์การเปลี่ยนฐานะเมืองสุพรรณบุรีจากเมืองอิสระมาเป็นเมืองลูกหลวง และต่อมาในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถเปลี่ยนเป็นหัวเมืองชั้นในต่อมาในสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ กำแพงเมืองสุพรรณบุรีถูกรื้อลงพร้อมกับป้อมกำแพงเมืองอื่นรอบกรุงศรีอยุธยาเนื่องจากพระองค์มีพระราชประสงค์ให้พระนครศรีอยุธยาเป็นเมืองหลักในการรับศึกพม่าและเพื่อป้องกันมิให้ข้าศึกยึดป้อมเหล่านั้นไว้เป็นฐาน ซึ่งจะทำให้การรบยืดเยื้อได้

กระทั่งถึงสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช สุพรรณบุรีก็เป็นสถานที่กระทำยุทธหัตถีระหว่างพระองค์กับพระมหาอุปราชาในปี พ.ศ. 2135

ช่วงปลายสมัยกรุงศรีอยุธยา สุพรรณบุรีเป็นเมืองหน้าด่านได้รับผลกระทบจากสงคราม ถูกทำลายไปพร้อมกับการเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 ไม่สามารถฟื้นคืนสภาพเดิมได้จนกลายเป็นเมืองร้างไป กระทั่งในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชการที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ จึงพามีผู้คนไปตั้งชุมชนกันอยู่บ้างเมื่อมีการปฏิรูปการปกครองในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีการจัดการปกครองเป็นแบบมณฑลเทศาภิบาล สุพรรณบุรีจึงถูกรวมอยู่ในมณฑลนครชัยศรี จนในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงได้รับการยกฐานะเป็น จ. สุพรรณบุรีนับแต่นั้นมา

สภาพภูมิประเทศ โดยทั่วไปทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดชัยนาทและจังหวัดอุทัยธานี ทิศใต้ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม ทิศตะวันออกติดต่อกับจังหวัดอ่างทอง พระนครศรีอยุธยา และสิงห์บุรี ทิศตะวันตกติดต่อกับจังหวัดกาญจนบุรี

สภาพอากาศ โดยทั่วไปมีลักษณะคล้ายคลึงกับจังหวัดอื่นๆ คืออยู่ในเขตร้อนชื้นและชุ่มชื้นได้รับอิทธิพลของมรสุม ซึ่งพัดผ่านต่อเนื่องกันทั้งปี รวมทั้งพายุ ดีเปรสชันที่พัดผ่านในช่วงฤดูฝนจึงทำให้จังหวัดสุพรรณบุรีมี 3 ฤดู

ทรัพยากรธรรมชาติ จังหวัดสุพรรณบุรีได้ชื่อว่าเป็น "เมืองอู่ข้าวอู่น้ำ" ที่สำคัญของไทยมาแต่อดีต เนื่องจากมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์เอื้อต่อการเกษตรกรรมเป็นอย่างดี มีทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ ทรัพยากรดินและทรัพยากรน้ำ และเนื่องจากลักษณะภูมิประเทศด้านทิศเหนือและด้านทิศตะวันตกของจังหวัดเป็นภูเขาสูงจึงมีทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรแร่ธาตุอีกด้วย แต่ปริมาณไม่มากนัก

สภาพทางเศรษฐกิจและอาชีพ ภาคเกษตรกรรมนับเป็นหัวใจสำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรีดังจะเห็นได้จากผลิตภัณฑ์ประชาชนของจังหวัดในปี พ.ศ. 2536 ซึ่งมีมูลค่ารวมจำนวน 18,339 ล้านบาทและในจำนวนนี้เป็นผลิตผลทางเกษตรกรรมซึ่งมีมูลค่า 5,973 ล้านบาท ส่วนการค้าปลีก การค้าส่ง และอุตสาหกรรมนั้นเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญรองลงมาตามลำดับ แต่มีแนวโน้มว่าความสำคัญมากยิ่งขึ้นในอนาคตเมื่อระบบสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา ตลอดจนระบบสื่อสาร โทรคมนาคม ต่างๆ มีความสมบูรณ์มากขึ้นเนื่องจากจังหวัดสุพรรณบุรีมีทำเลที่ตั้งเหมาะสมในการประกอบอาชีพต่างๆ ดังนี้

1) เกษตรกรรม

แม้ว่าจังหวัดสุพรรณบุรีจะมีที่ตั้งใกล้กับกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศที่มีการขยายตัวด้านอุตสาหกรรมเป็นอย่างมาก แต่เศรษฐกิจหลักของสุพรรณบุรีนั้นก็ยังขึ้นอยู่กับภาคเกษตรกรรม เพราะเกษตรกรรมเป็นอาชีพดั้งเดิมของชาวสุพรรณบุรีมาช้านาน

จังหวัดสุพรรณบุรีมีเนื้อที่เพาะปลูกทั้งสิ้น 2,213,213 ไร่หรือร้อยละ 66.09 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด โดยเป็นพื้นที่ทำนา 1,150,206.79 ไร่ ที่เหลือเป็นพื้นที่ปลูกพืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น ผักและไม้ดอก ตามลำดับ ดังนั้นพืชที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของจังหวัดสุพรรณบุรีจึงได้แก่ ข้าว รองลงมาคืออ้อย น้ำตาล ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

2) ปศุสัตว์

การปศุสัตว์ของจังหวัดสุพรรณบุรีนั้นเติบโตเร็วมากทั้งนี้เป็นเพราะการขยายตัวของการเลี้ยงเป็ด ไก่ และสุกรในเขตอำเภอเมืองฯ อำเภอบางปลาม้า และอำเภอสองพี่น้องซึ่งแต่ก่อนการเลี้ยงสัตว์เหล่านี้กระจุกตัวอยู่บริเวณจังหวัดนครปฐมและราชบุรีเท่านั้น ส่วนการเลี้ยงโคนั้นจะกระจายอยู่ในทุกอำเภอ โดยส่วนใหญ่จะเป็นโคขุน ส่วนโคนมนั้นเริ่มมีการเลี้ยงเพิ่มขึ้น

3) ประมง

การประมงเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่ทำรายได้ให้แก่เกษตรกรเป็นอย่างมาก เกษตรกรนิยมสร้างบ่อเลี้ยงปลาน้ำจืดและกักก้ามกรามมากขึ้น โดยเฉพาะในเขตอำเภอสองพี่น้อง และอำเภอเมืองฯ อำเภอบางปลาม้า เนื่องจากทั้งสามอำเภอมีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบ มีลำคลองหลายสายทำให้การระบายน้ำเข้าออกจากบ่อปลาทำได้สะดวก อีกทั้งอยู่ใกล้กรุงเทพฯ การขนส่งไปขายจึงทำได้สะดวก รวดเร็วปลาน้ำจืดที่เลี้ยง ได้แก่ ปลาตะกุง ปลาช่อน ปลานิล ปลาสวายและปลาตะเพียน เป็นต้น

4) อุตสาหกรรม

เนื่องจากจังหวัดสุพรรณบุรีมีศักยภาพด้านเกษตรกรรมสูงและประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักในแต่ละปีจะมีผลผลิตออกสู่ตลาดเป็นจำนวนมาก ผลผลิตเหล่านี้สามารถนำมาแปรรูปเป็นสินค้าอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตได้ซึ่งจังหวัดสุพรรณบุรีมีโรงงานแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะอุตสาหกรรมขนาดเล็กนั้นมักจะใช้ผลผลิตทางการเกษตรเป็นวัตถุดิบหลัก

อาณาเขต

สุพรรณบุรีตั้งอยู่ใกล้แนวเทือกเขาตะนาวศรีเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภาคกลาง อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของกรุงเทพฯ มีพื้นที่ราบลุ่มตามแนวลำน้ำท่าจีน ส่วนใหญ่เป็นนาไร่และป่า ประชากรประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปทางทิศเหนือเป็นที่ราบ มีภูเขาบ้างเป็นบางตอนในท้องที่เดิมบางนางบวช และอุทุมพรแต่เป็นภูเขาเล็กๆ ส่วนตอนใต้เป็นที่ราบลุ่มโดยตลอด ทางทิศตะวันตกและทิศเหนือ มีป่าและภูเขามากในเขตอำเภอด่านช้างมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดชัยนาท และ จังหวัดอุทัยธานี
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดอ่างทอง พระนครศรีอยุธยา และสิงห์บุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดกาญจนบุรี

เขตการปกครอง

แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 10 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอบางปลาม้า อำเภออุทุมพร อำเภอสามชุก อำเภอสองพี่น้อง อำเภอดอนเจดีย์ อำเภอศรีประจันต์ อำเภอเดิมบางนางบวช อำเภอด่านช้าง และอำเภอหนองหญ้าไซ

ข้อมูลการเดินทางของจังหวัดสุพรรณบุรี

การเดินทางจากสุพรรณบุรีไปยังจังหวัดใกล้เคียง

พระนครศรีอยุธยา	31 กิโลเมตร
อ่างทอง	44 กิโลเมตร
ปทุมธานี	80 กิโลเมตร
นนทบุรี	89 กิโลเมตร

กาญจนบุรี	91 กิโลเมตร
ระยะทางจากอำเภอเมืองสุพรรณบุรีไปยังอำเภอต่าง ๆ	
อำเภอศรีประจันต์	20 กิโลเมตร
อำเภอดอนเจดีย์	31 กิโลเมตร
อำเภออู่ทอง	32 กิโลเมตร
อำเภอสามชุก	39 กิโลเมตร
อำเภอเดิมบางนางบวช	54 กิโลเมตร
อำเภอหนองหญ้าไซ	58 กิโลเมตร
อำเภอสองพี่น้อง	70 กิโลเมตร
อำเภอด่านช้าง	77 กิโลเมตร

รถยนต์

สามารถใช้เส้นทางในการเดินทางได้หลายเส้นทาง ใช้เวลาเดินทางจากกรุงเทพฯ ประมาณ 1 ชั่วโมง ดังนี้

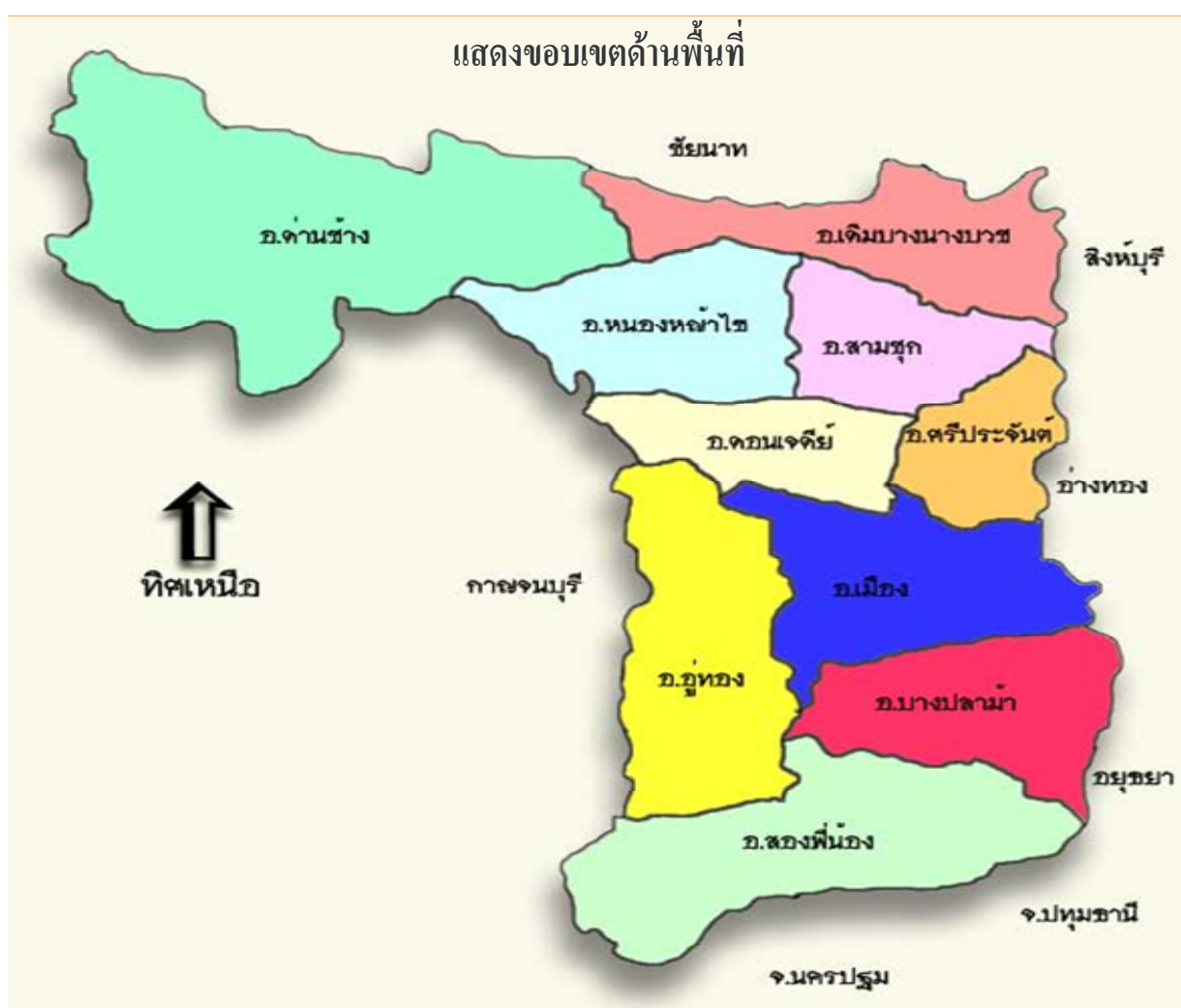
1. จากกรุงเทพฯ ผ่านอำเภอบางบัวทอง ไปจนถึงตัวจังหวัดสุพรรณบุรี หรือจากกรุงเทพฯ ผ่านนนทบุรี อำเภอบางบัวทอง ไปจนถึงตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ระยะทางประมาณ 107 กิโลเมตร
2. จากกรุงเทพฯ ผ่านจังหวัดปทุมธานี อำเภอลาดหลุมแก้ว ไปจนถึงตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ระยะทางประมาณ 115 กิโลเมตร
3. จากกรุงเทพฯ ผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไปจนถึงตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ระยะทางประมาณ 132 กิโลเมตร
4. จากกรุงเทพฯ ผ่านจังหวัดสิงห์บุรี อำเภอเดิมบางนางบวช ไปจนถึงตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ระยะทางประมาณ 228 กิโลเมตร
5. จากกรุงเทพฯ ผ่านจังหวัดอ่างทอง ไปจนถึงตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ระยะทางประมาณ 150 กิโลเมตร
6. จากกรุงเทพฯ ผ่านจังหวัดนครปฐม อำเภอกำแพงแสน ไปจนถึงตัวจังหวัดสุพรรณบุรี ระยะทางประมาณ 164 กิโลเมตร หรือใช้ทางพิเศษอุดรรัถยา (ทางด่วนสายบางปะอิน-ปากเกร็ด) สอบถามเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 1543

การรถไฟแห่งประเทศไทย

มีขบวนรถไฟออกจากสถานีรถไฟหัวลำโพงไปสถานีรถไฟจังหวัดสุพรรณบุรีทุกวัน วันละ 1 เที่ยว จากกรุงเทพฯ เวลา 16.40 น. ถึงสุพรรณบุรี 19.40 น. และเที่ยวกลับจากสุพรรณบุรี เวลา 04.40 น. ถึงกรุงเทพฯ 08.10 น. สอบถามเพิ่มเติมได้ที่หน่วยบริการเดินทางรถไฟแห่งประเทศไทย โทร. 0 2220 4334, 0 2621 8710, 1690 สถานีรถไฟสุพรรณบุรี โทร 0 3551 1950, 0 3552 1799 หรือที่เว็บไซต์ www.railway.co.th

รถโดยสารประจำทาง

บริษัท ขนส่ง จำกัด มีบริการรถโดยสารประจำทางออกจาก สถานีขนส่งหมอชิต ถนนกำแพงเพชร 2 ไปจังหวัดสุพรรณบุรีทุกวัน ทั้งรถธรรมดาและรถปรับอากาศ สอบถามเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 0 2936 2852 - 66 และมีรถออกจาก สถานีขนส่งสายใต้ ถนนบรมราชชนนี ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง 30 นาที สอบถามเพิ่มเติมสำหรับ โทร. 0 2894 6122 สถานีขนส่งสุพรรณบุรี โทร. 0 3552 2373 และ บริษัท สุพรรณทัวร์ โทร. 0 2884 9522 (สุพรรณบุรี) โทร. 0 3550 0817 รถออกจาก กรุงเทพฯ เทียบแรก 06.00 น. เทียบสุดท้าย 18.30 น. ออกจากสุพรรณบุรี เทียบแรก 04.00 น. เทียบสุดท้าย 17.45 น. หรือที่เว็บไซต์ www.transport.co.th

ภาพประกอบ 3 แสดงขอบเขตพื้นที่

ที่มา: geocities.com. (2551). (online)

แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี

แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดสุพรรณบุรีโดยแบ่งออกเป็นอำเภอดังนี้
อำเภอเมืองมีแหล่งท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้

1. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสุพรรณบุรี

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสุพรรณบุรีได้จัดแสดงประวัติฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของเมืองสุพรรณบุรีในอดีต พัฒนาการของเมืองสุพรรณบุรีตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ทวารวดี ลพบุรี อยุธยา และสมัยรัตนโกสินทร์ จัดแสดงเหตุการณ์สำคัญครั้งสมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงชนะศึกยุทธหัตถีผ่านสื่อโสตทัศนูปกรณ์ จัดแสดงประวัติความเป็นมาและวัฒนธรรมของกลุ่มชนต่างๆ ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรี รวมถึงประวัติบุคคลสำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรีในอดีต

2. ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง

เดิมเป็นศาลไม้ทรงไทยมีเทวรูปพระอิศวรและพระนารายณ์สวมหมวกเตี้ย (หมวกทรงกระบอก) สลักด้วยหินสีเขียว ปัจจุบันได้สร้างศาลเป็นรูปวิหารและเก๋งจีน เจ้าพ่อหลักเมืองนี้เป็นพุทธประติมากรรมสลักบนแผ่นหินแบบนูนต่ำในพุทธศาสนาเถรวาทแบบสุโขทัย แบบศิลปะเขมรอายุราว พ.ศ.1185-1250 หรือประมาณ 1,300-1,400 ปีมาแล้ว มีพระนามว่า พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร หรือที่เรียกกันว่า พระนารายณ์สี่กร เป็นที่สักการบูชาทั้งชาวไทยและชาวจีน

3. หอคอยบรรหาร-แจ่มใส

หอคอยบรรหาร - แจ่มใส เป็นหอคอยชมวิวแห่งแรกและสูงที่สุดในประเทศไทยมองเห็นโดดเด่นอยู่กลางเมืองมีความสูงถึง 123.25 เมตร ฐานกว้าง 30 เมตร การขึ้นเที่ยวชมหอคอย จะมีจุดแวะพักชมวิว 4 ชั้น ชั้นที่ 1 เป็นที่จำหน่ายบัตรและของที่ระลึก ชั้นที่ 2 เป็นร้านจำหน่ายเครื่องดื่มอาหารว่างและจุดนั่งชมสวน ชั้นที่ 3 เป็นร้านจำหน่ายของที่ระลึกและจุดชมตัวเมือง ชั้นที่ 4 อยู่ในระดับสูงสุด 78.75 เมตร เป็นจุดชมทิวทัศน์ของจังหวัดสุพรรณบุรีโดยรอบ

4. สวนเฉลิมภัทรราชินี

ตั้งอยู่บนนางพิม ตำบลท่าพี่เลี้ยงอำเภอเมือง สิ่งที่น่าสนใจในสวนเฉลิมภัทรราชินีคือเป็นสวนสาธารณะกลางตัวเมืองสุพรรณบุรีสร้างขึ้นเพื่อเป็นการเฉลิมฉลองเนื่องในวโรกาสที่ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระชนมายุครบ 60 พรรษา มีเนื้อที่ 17 ไร่ในบริเวณสวนแบ่งออกเป็นสัดส่วน มีชุดสวนน้ำพร้อมสไลเดอร์ สวนลายไทย สวนนกพิราบ สวนดอกไม้ สนามเด็กเล่น น้ำพุดนตรี

5. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติชานาไทย

ตั้งอยู่ในบริเวณศาลากลางจังหวัดถนนพระพินธุฯ อยู่ฝั่งตรงข้ามกับศูนย์ราชการฯ สิ่งที่น่าสนใจคือเป็นอาคารเรือนไทยประยุกต์สองชั้น เป็นสถานที่เรียนรู้ภูมิปัญญา ประเพณี วิถีชีวิต ชานาไทย เป็นสถานที่จัดเก็บศิลปวัตถุ โบราณวัตถุ เครื่องมือและอุปกรณ์ทำนา และจัดแสดงเรื่องราว เกี่ยวกับการทำนา ประเพณีและ วิถีชีวิต ของชานาไทย

6. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ

พระปรางค์องค์ประธาน ประดิษฐาน "พระบรมสารีริกธาตุ" และเคยมีกรุบรรจุทรัพย์สินมีค่าต่างๆ ที่ถวายเป็นพุทธบูชา ดังเคยมีการค้นพบจารึกลานทองและพระผงสุพรรณ ซึ่งเป็นหนึ่งในพระเครื่องยอดนิยมชุด "เบญจภาคี" ภายในประดิษฐานพระปรางค์จำลองซึ่งถูกปิดทองทั่วองค์ เรียกกันว่า หลวงพ่อน้อย ถือว่าศักดิ์สิทธิ์มาก วิหารยาว ภายในประดิษฐานหลวงพ่อบิณฑักษะสี่และพระพุทธรูปหินทรายสมัยอยู่ทองถึง 279 องค์

7. วัดสุวรรณภูมิ (วัดกลางหรือวัดใหม่)

เป็นวัดสมัยอยุธยาตอนต้น ภายในวัดมี พิพิธภัณฑสถานเจ้าพระยาสังฆราช (ปู่ ปุณณสิริมหาเถระ) สร้างเมื่อ พ.ศ. 2514 อาคารมี 2 ชั้นเป็นที่เก็บรวบรวมโบราณวัตถุต่างๆ เช่น พระพุทธรูปนาฬิกา อาวุธ เขียนหมาก ถ้วยชาม แจกัน แก้ว โดยเฉพาะบาตรสังคโลก เป็นบาตรสีขาวคล้ายสีงาช้าง สมัยสุโขทัยพุทธศตวรรษที่ 18 -19 ซึ่งมีขึ้นเดียวในประเทศไทย ประวัติ พระเทพวงศาจารย์หรือหลวงพ่อบัณฑิต เจ้าอาวาสอนุรักษ์โบราณวัตถุโดยสะสม พระรูป เครื่องลายคราม ถ้วยชามเบญจรงค์ และหนึ่งในของของสะสมเหล่านั้นก็มีบาตรสังคโลกด้วย

8. ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 8

สิ่งที่น่าสนใจในศูนย์นี้จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมในครอบครัว และหัตถกรรมในเขตพื้นที่ 14 จังหวัดภาคตะวันตก มีอาคารแสดงนิทรรศการผลผลิตภัณฑ์หัตถกรรมฝีมือดีเด่นสวยงามประเภทต่างๆ เช่น เครื่องหนัง เสื้อผ้า เครื่องหวายจากในเขตพื้นที่

9. วัดประตูลำ

สิ่งที่น่าสนใจ วัดประตูลำเป็นวัดเก่าแก่วัดหนึ่ง ไม่มีหลักฐานการระบุว่าสร้างเมื่อใด แต่คงจะสร้างขึ้นก่อนปี พ.ศ. 2379 ซึ่งเป็นปีที่สุนทรภู่มาสุพรรณฯ ภายในพระอุโบสถมีจิตรกรรมฝาผนังเรื่องเกี่ยวกับพุทธประวัติ ฝีมือช่างชาวลาว ที่เดินทางเข้ามาในสมัยรัชการที่ 3 เชื่อกันว่า เป็นคนเดียวกับที่เขียนจิตรกรรมฝาผนังวัดหน่อพุทธางกูร เขียนราว พ.ศ. 2391 เนื่องจากเป็นงานที่ทำต่อเนื่องกันมา แต่งานที่วัดประตูลำดูจะสดใสกว่าลักษณะงานเป็นงานจิตรกรรมซึ่งผสมผสานระหว่างศิลปะไทย จีน และล้านช้าง

10. วัดพร้าว

ตั้งอยู่ติดกับประตูน้ำโพธิ์พระยาอำเภอเมือง ห่างจากจังหวัดประมาณ 9 กิโลเมตร วิหารมีลักษณะเด่น คือ เลียนแบบสถาปัตยกรรมพม่า หลังคาซ้อนชั้นทรงสูง มีความงดงามแปลกตา เป็นที่ประดิษฐานรอยพระพุทธรูปจำลอง ด้านหลังวัดยังมีหอไตรกลางน้ำ ตู้นพระธรรม ศาลาการเปรียญเป็นอาคารหลังใหญ่ ภายในมีภาพจิตรกรรมสีฝุ่นเขียนบนแผงไม้คอสอง ฝีมือช่างพื้นบ้าน ศิลปะสมัยรัตนโกสินทร์ เป็นเรื่องราวพุทธประวัติตอนสันตดุสิตถึงปรินิพพานรวม 36 ตอน ได้ทุนศาลาจัดแสดงเกวียน และเครื่องสีขาวแบบโบราณ

11. วัดพระรูป

ตั้งอยู่ที่ถนนขุนช้าง วัดนี้เป็นวัดเก่าแก่มียายอยู่ในสมัยอุทองตอนปลาย ภายในวัดประดิษฐานพระพุทธรูปปางไสยาสน์ ที่ชาวบ้านเรียกว่า "เณรแก้ว" ถือว่าเป็นพระนอนที่มีพระพักตร์งดงามที่สุดในประเทศไทย

12. บ้านยะมะรัชโซ

ตั้งอยู่ที่ถนนหมื่นหาญ ตำบลท่าพี่เลี้ยง ใกล้สะพานอาชาสีหมอก ไม่ไกลจากโรงพยาบาลเจ้าพระยามรราช บ้านหลังนี้เคยเป็นบ้านของเจ้าพระยามรราช (ปั้น สุขุม) อดีตผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8 และเป็นอดีตเสนาบดี 3 กระทรวง คือ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงนครบาล และกระทรวงโยธาธิการ ลักษณะบ้านเป็นเรือนหมู่ สภาพปัจจุบันเหลือตัวเรือนเดิม เรือนนอน 2 หลัง หอกลาง 1 หลัง หอนั่งสร้างใหม่แทนของเดิม 1 หลัง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เคยเสด็จบ้านหลังนี้ 2 ครั้ง และได้พระราชทานชื่อบ้านไว้ ต่อมาจังหวัดฯ ได้จัดทำโครงการอนุรักษ์บ้านยะมะรัชโซ โดยส่งเข้าประกวดโครงการดีเด่นในการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมในเมือง ได้รับรางวัลพร้อมโล่และใบประกาศเกียรติคุณ

13. กำแพงเมืองเก่า และประตูเมือง

สิ่งที่น่าสนใจโดยยังหลงเหลือแนวกำแพงดินและคูเมืองให้เห็นระหว่างทางไปวัดป่าเลไลยก์กับศาลเจ้าพ่อหลักเมือง กำแพงทางด้านทิศตะวันตกของเมืองทำแข็งแรงเป็นพิเศษสองชั้น มีคูน้ำกั้นอยู่ชั้นนอก มีเนินดิน กำแพงอยู่ชั้นในยาวถึง 3,500 เมตร ส่วนด้านกว้างกำแพงยาว 1,000 เมตร จุดแม่น้ำ ด้านตะวันออกไม่พบตัวกำแพง เพราะถูกรื้อในสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ รัชกาลที่ 5 ได้พระราชทานพระราชดำริไว้ในพระราชหัตถเลขา เรื่องเสด็จประพาสลำนํ้ามะขามเฒ่าบรรยายภาพกำแพงเมืองสุพรรณบุรีว่า “ เมืองสุพรรณบุรีมีกำแพงเป็นสองฟากเหมือนเมืองพิษณุโลกยื่นขึ้นไปจากฝั่งแม่น้ำราว 25 เส้น ดูกว้างประมาณ 6 วา นอกเชิงเทิน ” ส่วนประตูเมืองตั้งอยู่ริมถนนมาลัยแมนบนแนวกำแพงเมืองเก่า ประตูเมืองที่เห็นในปัจจุบันสร้างขึ้นใหม่ตามแบบกรมศิลปากรตรงสถานที่ซึ่งสันนิษฐานว่าเป็นที่ตั้งของประตูเมืองเดิม

14. วัดป่าเลไลยก์วรวิหาร

สิ่งที่น่าสนใจ คือเป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดวรวิหาร เป็นวัดเก่าแก่วัดหนึ่งของวัดป่าเลไลยก์มีเครื่องหมายพระมหามงกุฎอยู่ระหว่างฉัตรคู่บอกให้ทราบว่าพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จทรงลงมาพบบสมัยังทรงผนวชอยู่ เมื่อเสด็จขึ้นครองราชย์แล้วจึงทรงมาปฏิสังขรณ์ สันนิษฐานว่าวัดนี้สร้างในสมัยที่เมืองสุพรรณบุรีรุ่งเรือง หลวงพ่อโต ซึ่งประดิษฐานอยู่ในวิหารสูงเด่นเห็นแต่ไกล เป็นพระพุทธรูปปางป่าเลไลยก์ ศิลปะสมัยอุทองสุพรรณภูมิมีลักษณะประทับนั่งห้อยพระบาท พระหัตถ์ซ้ายวางคว่ำบนพระชานุ พระหัตถ์ขวาวางหงายบนพระชานุอีกข้างหนึ่งในท่าทรงรับของถวาย องค์พระสูง 23.46 เมตร รอบองค์ 11.20 เมตร หลวงพ่อโตเป็นที่เคารพนับถือของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรีและจังหวัดใกล้เคียง

15. วัดพระลอย

ตั้งอยู่ริมแม่น้ำท่าจีน ตำบลรั้วใหญ่ อำเภอเมือง สาเหตุที่สร้างวัดนี้น่าจะมาจากที่มีพระพุทธรูปปางนาคปรกเนื้อหินทรายขาวลอยมาตามแม่น้ำท่าจีน (แม่น้ำสุพรรณ) จึงได้ทำพิธีอาราธนาขึ้นมาจากแม่น้ำ สันนิษฐานว่าเป็นพระพุทธรูปสมัยลพบุรี โบสถ์ ที่ปรักหักพังสันนิษฐานว่าสร้างในสมัยพระเจ้าอู่ทอง ทางวัดได้ปฏิสังขรณ์โดยสร้างโบสถ์ใหม่ครอบ และยังมีอุโบสถจตุรมุขใหญ่ สูงเด่น สง่างาม ประดิษฐานพระพุทธรูปนารายณ์มงคล สวยงามมาก และมีพระพุทธรูปเนื้อหินทรายปางต่างๆ เก่าแก่มาก หลวงพ่อพระลอย ประดิษฐานอยู่ในวิหารพระลอย เป็นพระพุทธรูปเนื้อหินทรายขาวปางนาคปรก สมัยลพบุรี หน้าตักกว้าง 1 เมตร สูง 2 เมตร วิหารหลวงพ่อขาว เป็นวิหารใหม่สร้างครอบวิหารหลังเก่า ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปปูนปั้นปางมารวิชัยองค์ใหญ่ ศิลปะสมัยอยุธยา อุทยานมัจฉา อยู่บริเวณทำนบน้ำวัดเป็นที่สงวนพันธุ์สัตว์น้ำ ศาลเจ้าแม่กวนอิมเป็นอาคารแบบศิลปะจีนสีสนิมสดใส ประดิษฐานรูปปั้นเจ้าแม่กวนอิมและเจ้าแม่ทับทิม

16. สวนนกท่าเสด็จ (หน่วยอนุรักษ์นกท่าเสด็จ)

ตั้งอยู่ที่บ้านท่าเสด็จ ตำบลสระแก้ว ห่างจากตัวเมืองประมาณ 15 กิโลเมตร สิ่งที่น่าสนใจสวนนกแห่งนี้ตั้งอยู่ในที่ดินของบ้านกพันธุ์เผือกและลงจอบกับป่าถนอม มาลัย เดิมเป็นสวนผลไม้ในระยะแรกยังมีนกไม่มาก ต่อมาเริ่มเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ เจ้าของที่ดินเป็นคนใจดีจึงปล่อยให้นกมาอาศัยทำรังจนนกเพิ่มเป็นจำนวนนับหมื่นตัว นับเป็นเวลากว่า 40 ปีแล้วมีนกหลายชนิดเช่น นกปากห่าง นกกระสา นกยาง และนกช้อนหอย เป็นต้น ต่อมาทางราชการเข้ามาดำเนินการพัฒนาสวนนกให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในความดูแลของกรมป่าไม้และจัดตั้งเป็นหน่วยอนุรักษ์นกท่าเสด็จ มีหอดูนกไว้ชมชนกจากมุมสูง ในเวลากลางวันจะมีนกให้ชมอยู่บ้าง ส่วนในตอนเย็นจะเห็นนกบินกลับรังจนดูมืดฟ้ามัวดิน ช่วงที่มีนกมาก คือ ในช่วงเดือนตุลาคม

17. วัดแค

ตั้งอยู่ถนนสมภารคง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เคยเสด็จประพาสวัดแคเมื่อ พ.ศ. 2447 และมีโบราณวัตถุที่น่าสนใจ คือ ต้นมะขามใหญ่ วัดโคนต้นโดยรอบได้ประมาณ 9.50 เมตร อายุประมาณ 1,000 ปี วัดแคเป็นวัดเก่าแก่ที่มีชื่อปรากฏในวรรณคดีเรื่อง “ขุนช้างขุนแผน”

18. สระศักดิ์สิทธิ์

ตั้งอยู่ในเขตตำบลสระแก้ว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เคยเสด็จมาทอดพระเนตรสระศักดิ์สิทธิ์ที่ตำบลนี้ จึงเป็นเหตุให้เปลี่ยนชื่อหมู่บ้านเป็น บ้านท่าเสด็จ สระศักดิ์สิทธิ์เดิมพบเพียง 4 สระ คือ สระแก้ว สระคา สระยมนา สระเกษ ต่อมาพบอีก 2 สระ คือ สระอมฤต 1 และสระอมฤต 2 น้ำในสระทั้งหมดนี้ใช้ในพระราชพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยาและพระราชพิธีระน้ำมูรธาภิเษกตามลัทธิพราหมณ์ กรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียนจัดตั้งสระน้ำศักดิ์สิทธิ์เป็นโบราณสถานไว้ แต่ยังไม่ได้รับการปรับปรุง

19. โรงละครแห่งชาติภาคตะวันตก

ตั้งอยู่ริมถนนสุพรรณบุรี-ชัยนาท (ทางหลวงหมายเลข 340) ตำบลสนามชัย สิ่งที่น่าสนใจภายในศูนย์ศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันตกจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นโรงละครภูมิภาคขนาด 850 ที่นั่ง ซึ่งกำหนดให้สร้างขึ้นสำหรับภาคตะวันตกของประเทศ เพื่อใช้เป็นสถานที่จัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านการแสดงให้บริการทางวิชาการด้านนาฏศิลป์ ดนตรี เป็นสถานที่จัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่และแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมระหว่างชาติประจำภาคตะวันตก มีการแสดงละครให้ประชาชนทั่วไปได้เข้าชม

20. อุทยานมัจฉาวัดพระนอน

สิ่งที่น่าสนใจ วัดพระนอนนี้อยู่ติดกับแม่น้ำท่าจีน สร้างขึ้นในสมัยรัตนโกสินทร์ ภายในวัดมีและเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจคือ อุทยานมัจฉา อยู่บริเวณริมแม่น้ำหน้าวัด มีปลานานาชนิดชุกชุม พระนอน เป็นพระพุทธรูปปางไสยาสน์สลักจากหิน ประดิษฐานอยู่ในวิหารมีลักษณะแปลกกว่าที่อื่น คือ เป็นพระพุทธรูปอยู่ในลักษณะนอนหงายขนาดเท่าคนโบราณยาวประมาณ 2 เมตร ลักษณะคล้ายกับพระนอนที่เมืองกุสินารา ประเทศอินเดีย สถานที่ปรินิพพานของพระพุทธเจ้า

21. วัดสนามชัย

มีเนื้อที่ประมาณ 57 ไร่ สันนิษฐานว่าสร้างก่อนปี พ.ศ.1746 เจดีย์ทวารนิรนาม อยู่ในบริเวณโบราณสถานเป็นซากเจดีย์ขนาดใหญ่และกำแพงแก้วพร้อมเจดีย์บริวารเล็กๆ ทั้งสี่ทิศ เมื่อปี พ.ศ. 2504 - 2505 กรมศิลปากรขุดแต่งองค์เจดีย์ ภายในกลวง พบอิฐธำมรงค์ปนกับเถาถ่านจำนวนมากบรรจุไว้ในองค์เจดีย์ นักโบราณคดีให้ข้อสันนิษฐานและคำอธิบายว่า เจดีย์วัดสนามชัย เป็นเจดีย์ 16 เหลี่ยม กว้างด้านละ 48 เมตร ยาวด้านละ 62 เมตร สันนิษฐานจากศิลปะการก่อสร้างว่ามีการสร้างซ้อนกันอย่างน้อย 2 สมัย ตั้งแต่สมัยทวารวดี-สมัยอยุธยา และสมัยอยุธยา

22. วัดพระธาตุ หรือ วัดพระธาตุศาลาขาว

ชาวบ้านทั่วไปเรียกว่า วัดพระธาตุนอก เพราะลักษณะพระปรารักษ์คล้ายกับพระปรารักษ์ที่วัดพระศรีรัตนมหาธาตุแต่ขนาดย่อมกว่า มีความสูงประมาณ 20 - 25 เมตร จากสภาพที่หลงเหลือปัจจุบันเป็นพระปรารักษ์เดี่ยว มีบันไดและซุ้มประตู ยอดพระปรารักษ์มนกว่ายอดพระปรารักษ์วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ ซึ่งมียอดแหลม แผ่นอิฐมีขนาดเล็ก และสอดด้วยปูนหว่าน เนื้อหยาบ จากหลักฐานของโบราณวัตถุที่ขุดค้นพบได้จากพระปรารักษ์ สันนิษฐานได้ว่า วัดนี้สร้างในราว พ.ศ.1967 - 2031 ในรัชสมัยพระบรมราชาธิราชที่ 2 (เจ้าสามพระยา) หรือพระบรมไตรโลกนาถ ปัจจุบันพระธาตุอยู่ในสภาพทรุดโทรม

23. ศูนย์ฯ ของดีเมืองสุพรรณ หรือ ศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้าของดีเมืองสุพรรณบุรี

ตั้งอยู่ริมถนนสุพรรณบุรี-ชัยนาท ทางหลวง หมายเลข 340 ตำบลท่าระหัด อำเภอเมือง สิ่งที่น่าสนใจคือเป็นศูนย์รวมการแสดงและจำหน่ายสินค้า “ของฝาก” และ “ของที่ระลึก” แบบเบ็ดเสร็จครบวงจรที่ได้มาตรฐาน อุดมไปด้วยผลิตภัณฑ์ สินค้าภูมิปัญญาไทย ที่มีคุณภาพ รวมทั้งเป็นศูนย์ให้บริการข้อมูลการท่องเที่ยวของจังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีข้อมูลครบถ้วน

อำเภอดอนเจดีย์มีแหล่งท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้

1. พระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์

อนุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช เป็นพระบรมรูปสมเด็จพระนเรศวรมหาราชประทับบนหลังช้างในท่าออกศึกสร้างด้วยสำริดใหญ่กว่าองค์จริงเท่าครึ่งสูง 7 เมตร องค์เจดีย์ยุทธหัตถีสมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงสร้างเจดีย์ขึ้นเพื่อเฉลิมฉลองชัยชนะในสงครามยุทธหัตถีที่ทรงมีต่อพระมหาอุปราชาแห่งพม่าเมื่อเดือนมกราคมในปี พ.ศ. 2135 และในปี พ.ศ. 2495 กองทัพบกได้บูรณปฏิสังขรณ์องค์เจดีย์ขึ้นใหม่ รัฐบาลได้กำหนดให้วันที่ 18 มกราคม เป็นวันถวายราชสักการะพระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์และถือเป็นวันกองทัพไทย พร้อมกันนั้นทางจังหวัดได้จัดให้มีงานเฉลิมฉลองพระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์ทุกปี

2. โบราณสถานบึงหนองสาหร่าย

มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ในช่วงสงครามยุทธหัตถีสมเด็จพระนเรศวรมหาราชกับพระมหาอุปราชาแห่งพม่า สมเด็จพระนเรศวรทรงเลือกบริเวณหนองสาหร่ายเป็นที่ตั้งทัพ เพราะน้ำบริเวณหนองสาหร่ายมีมากพอที่จะให้ทหารจำนวนแสนคน พร้อมช้าง ม้าได้อาศัยเป็นเวลาแรมเดือน ประกอบกับเป็นชัยภูมิที่ตั้งสูงห่างข้าศึก ปัจจุบันสภาพหนองน้ำตื้นเขินและทรุดโทรมนักท่องเที่ยวไม่นิยมมาท่องเที่ยว

อำเภอบางปลาม้ามีแหล่งท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้

1. อุทยานมัจฉา วัดป่าพญักษ์

ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านแหลมอำเภอบางปลาม้า ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 17 กิโลเมตร สิ่งที่น่าสนใจ อุทยานมัจฉา บริเวณหน้าวัดมีฝูงปลาโดยเฉพาะปลาสวาย ปลาเทโพ ปลานิล เป็นจำนวนมาก นักท่องเที่ยวสามารถยืมชม และให้อาหารปลาได้อย่างใกล้ชิดบริเวณริมแม่น้ำซึ่งทางวัดก่อสร้างเป็นเขื่อนทางเท้าริมน้ำยาวประมาณ 100 เมตร

2. ตลาดเก่าห้อง

เป็นตลาดเก่าแก่ซึ่งเป็นย่านการค้าที่รุ่งเรืองริมแม่น้ำสุพรรณบุรี หรือแม่น้ำท่าจีนเมื่อเกือบหนึ่งร้อยปีมาแล้ว ปัจจุบันยังคงเห็นสภาพตลาดริมน้ำแบบอดีตที่ยังคงได้รับการอนุรักษ์ไว้ โดยมีหอดูโจร โรงสีเก่า ศาลเจ้า และบ้านเก่าห้อง (ซึ่งอยู่ริมแม่น้ำฝั่งตรงข้ามตลาด) เป็นสิ่งก่อสร้างในอดีตที่น่าสนใจ มีการจัดทำพิพิธภัณฑ์ตลาดเก่าห้องให้ผู้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้ ชุมชนแห่งนี้แม้จะเงียบเหงาไปบ้าง แต่ในทุกวันอาทิตย์ชาวบ้านจะนำสินค้าอาหารคาวหวานมาจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวผู้มาเยือน มีทั้งขนมเปี๊ยะ ขนมจันอับ กระหรีพัพ ขนมห้วยปู กาแฟโบราณ ห่านพะโล้ ก๋วยเตี๋ยวเรือราดหน้า ผัดไทย เป็นต้น

3. วัดสวนหงษ์

สิ่งที่น่าสนใจ เป็นสถานที่แข่งเรือยาวเป็นประจำทุกปี โดยทางเจ้าอาวาสได้มีการเก็บสะสมเรือชนิดต่างๆที่ได้พบเห็นมาไว้ในวัดได้มากกว่า 70 ลำวัดสวนหงษ์เป็นวัดที่เก่าแก่ ชาวบ้านให้ความศรัทธาและเลื่อมใส ซึ่งมีพระครูคุณารักษ์ (หลวงพ่อบลิ้ม) เป็นเจ้าอาวาส เป็นพระเกจิอาจารย์ด้านพระพุทธรูปที่ชาวอำเภอบางปลาม้าและใกล้เคียง

อำเภอสรีประจันต์มีแหล่งท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้

1. วัดบ้านกร่าง

วัดบ้านกร่างเป็นวัดเก่าแก่ตั้งแต่สมัยอยุธยา สันนิษฐานว่าน่าจะมีอายุร่วม 400 ปี เป็นวัดที่มีกรุพระขุนแผนบ้านกร่าง เป็นเนื้อดินเผาศิลปะอยุธยา สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นหลังสงครามยุทธหัตถีระหว่างสมเด็จพระนเรศวรมหาราชกับพระมหาอุปราชา เมื่อตอนยกทัพกลับผ่านอำเภอสรีประจันต์ ได้พักทัพริมฝั่งแม่น้ำสุพรรณบุรี ทรงรับสั่งให้ทหารสร้างพระเครื่องซึ่งเล่ากันว่า เป็นจำนวนถึง 84,000 องค์ บรรจุในกรุวัดบ้านกร่าง เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่ทหารที่เสียชีวิต

2. บ้านควาย (หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย)

สิ่งที่น่าสนใจ เป็นสถานที่รวบรวมวิถีชีวิตแบบพื้นบ้านภาคกลาง มีพื้นที่ 100 กว่าไร่ แบ่งออกเป็นสวนต่างๆเช่น หมู่บ้านชาวนาแสดงวิถีชีวิตความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย มีลานนวดข้าว คอกควาย โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ บ้านเรือนไทยภาคกลางเรือนแต่ละหลังมีกิจกรรมสำหรับผู้สนใจ เช่น เรือนแพทย์แผนไทย การนวดแผนไทย และการใช้สมุนไพร เรือนโหราศาสตร์ มีลานแสดงควาย ด้านหน้าทางเข้ามีร้านขายสินค้าที่ระลึกของบ้านควายสำหรับนักท่องเที่ยว

3. สวนพืชไร้ดิน Soiless Culture Center

ปลูกพืชผักตามฤดูกาลและผักเมืองหนาวด้วยวิธีไม่ใช้ดิน โดยปลูกบนแผ่นฟองน้ำ ทราวยกรวด ขี้เลื่อยหรือในสารละลายธาตุอาหารแทนปราศจากศัตรูพืช วัชพืช และสารป้องกันโรคพืช ทำให้ผู้ผลิตและผู้บริโภคปลอดภัยจากสารพิษ นับเป็นนวัตกรรมความคิดริเริ่มใหม่ที่มุ่งพัฒนาด้านการเกษตรของไทย สิ่งที่น่าสนใจภายในสวนพืชไร้ดิน ได้แก่ สวนพืชไร้ดินที่สมบูรณ์และใหญ่ที่สุดในประเทศไทย บนเนื้อที่ 200 ไร่ แปลงพืชไร้ดินที่ยาวที่สุดในโลก, บ่อเลี้ยงปลาขนาดใหญ่ อุดมสมบูรณ์ไปด้วยปลาเศรษฐกิจหลากหลายพันธุ์, ผักไร้สารพิษ 100 % จากฟาร์ม, สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)

อำเภอสามชูกมีแหล่งท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้

1. ตลาดสามชุก หรือตลาดริมน้ำร้อยปี

ตั้งอยู่อำเภอสามชุก อยู่ริมแม่น้ำท่าจีนติดกับที่ว่าการอำเภอสามชุก สิ่งที่น่าสนใจ อาคารพิพิธภัณฑ์ ของขุนจำนงค์ จินารักษ์ นายภาษีเก่า เป็นอาคารไม้โบราณติดลูกไม้ขนาด 3 ชั้น ได้มอบให้เป็นแหล่งรวบรวมภาพถ่ายวิถีชีวิตของผู้คนในสมัยก่อน ร้านถ่ายรูปโบราณที่ยังมีกล้อง

ถ่ายภาพเก่าแก่อายุกว่าร้อยปีให้บริการ ร้านขายยาสมุนไพร และผลิตผลิตภัณฑ์ขนม อาหารพื้นเมือง และกาแฟโบราณที่ยังใช้เครื่องคั่วกาแฟแบบดั้งเดิมบริเวณริมน้ำ ตลาดสามชุกเป็นชุมชนชาวจีนเก่าแก่ที่ยังคงสภาพบ้านเรือน และตลาดแบบดั้งเดิม

2. วัดสามชุก

สิ่งที่น่าสนใจ รอยพระพุทธบาทจำลองประดิษฐานในมณฑป กรมศิลปากรได้จดทะเบียนเป็นวัตถุโบราณ พระพุทธรูปซึ่งประดิษฐานในมณฑปเป็นพระพุทธรูปหินทรายสมัยอยุธยา ปัจจุบันปฏิสังขรณ์และนำมาประดิษฐานเป็นพระประธานบนศาลาการเปรียญ และยังมีหงส์สัมฤทธิ์ 1 คู่ อดีตตั้งอยู่นามณฑป ปัจจุบันอยู่ที่หอสวดมนต์ 1 ตัวและที่กุฏิพิพิธภัณฑ 1 ตัว บริเวณหอสวดมนต์ประดิษฐานหลวงพ่อดมจักร พระพุทธรูปสมัยอุทอง ชาวบ้านนิยมมาสักการบูชาวัดสามชุกมีพื้นที่ 20 ไร่ เวลาทำการ ขออนุญาตเจ้าอาวาสก่อนชมโบราณวัตถุ

3. บึงระหาร

ตั้งอยู่ห่างจากจังหวัดประมาณ 34 กิโลเมตร สิ่งที่น่าสนใจ เป็นบึงขนาดใหญ่มีเนื้อที่ 252 ไร่ มีถนนรอบบึง มีร้านอาหารและศาลาสำหรับเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ ออกกำลังกาย การแข่งขันกีฬาทางน้ำ หรือจอดรถพักรับประทานอาหาร

4. วัดลาดสิงห์

ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านสระ ริมถนนเลียบคลองชลประทาน สิ่งที่น่าสนใจ วัดลาดสิงห์เป็นวัดเก่าแก่เดิมชื่อ “วัดราชสิงห์” มีคำเล่าสืบทอดกันมาว่าสมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงสร้างวัดนี้ขึ้นมาภายหลังจากที่ประสบชัยชนะในสงครามยุทธหัตถีและทรงทราบข่าวว่า พระสุพรรณกัลยาที่เป็นตัวประกันอยู่ที่เมืองพม่าถูกประหารชีวิต เป็นการล้างแค้นที่พระมหาอุปราชสิ้นพระชนม์ด้วยพระแสงของ้าว พระองค์จึงทรงสร้างวัดเพื่ออุทิศพระกุศลให้แก่พระสุพรรณกัลยา ปัจจุบันวัดยังมีร่องรอยประวัติศาสตร์ ที่กล่าวถึงคือ “หลวงพ่อดำ” พระพุทธรูปศิลาแลง ปางสะดุ้งมาร (มารวิชัย) เกตุบัวตูม อายุประมาณ 500 ปี ภายในบริเวณเป็นที่ประดิษฐานของอนุสาวรีย์ 3 พระองค์ ได้แก่ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระเอกาทศรถ และ พระสุพรรณกัลยา ให้ประชาชนทั่วไปได้กราบไหว้บูชาในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์

อำเภอเดิมบางนางบวชมีแหล่งท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้

1. วัดเขาร่ม หรือ วัดเขานางบวช

ตั้งอยู่บ้านนางบวช ตำบลนางบวช วัดเขาร่ม หรือ วัดเขานางบวช (วัดพระอาจารย์ธรรมโชติ) ซึ่งตั้งอยู่บนเขานางบวช หรือจะเดินขึ้นบันได 249 ขั้น ไปจนถึงยอดเขาก็ได้ พระอาจารย์ธรรมโชติเป็นพระที่มีความสำคัญในศิษย์บ้านบางระจัน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านเครื่องรางของขลัง วิหารพระอาจารย์ธรรมโชติประดิษฐานรอยพระพุทธบาท ด้านนอกวิหารจะเห็น เจดีย์หินแผ่น เป็นหินแผ่นบางๆ วางซ้อนเป็นรูปเจดีย์ขนาดไม่สูงมากตั้งอยู่ติดกับวิหาร โปสธหลังใหม่

2. วัดเดิมบาง

ตั้งอยู่บ้านเดิมบาง ตำบลเดิมบาง อำเภอดเดิมบาง สิ่งที่น่าสนใจ ธรรมาสน์ที่สร้างโดยช่างชาวจีน เป็นศิลปะไทยผสมจีน สร้างเมื่อ พ.ศ. 2458 สร้างเสร็จ พ.ศ. 2466 ปัจจุบันเก็บไว้บนศาลาการเปรียญ

โบสถ์ เป็นโบสถ์เก่า แต่มีการบูรณะใหม่ ทาสีสด้านนอกสดใส ภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนังข้างพื้นบ้านเป็นเรื่องราวพุทธประวัติ ทั้งประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน ในสภาพสมบูรณ์ ลวดลายสีสดอาจไม่โดดเด่นนัก แต่ก็มีคุณค่าในเชิงศิลปะพื้นบ้าน

พระประธานในโบสถ์เป็นพระพุทธรูปปางป่าเลไลย์ สูงราว 3 เมตร เบื้องหน้าพระประธานมีรอยพระพุทธรูปตราสารีสรอย ภายนอกกรอบโบสถ์มีใบเสมาหินทรายปักอยู่ นอกจากนี้ที่หอสดมนต์ยังเป็นที่ยึดรักษาสิ่งของที่ได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว อันได้แก่ ฝาบาตรมุก ตาลปัตร และปิ่นโต และยังมีมณฑปและหอรบขึงที่ก่อสร้างอย่างประณีตสวยงาม

3. วัดหัวเขา

ตั้งอยู่หมู่ 2 ตำบลหัวเขา ในตัวอำเภอดเดิมบางนางบวช เมื่อถึงวัดหัวเขาจะเห็นบันไดขึ้นลงเขาทำด้วยคอนกรีตจำนวนรวม 212 ขั้น สิ่งที่น่าสนใจ ทุกปีทางวัดจะจัดงานประเพณีตักบาตรเทโว ซึ่งเป็นพิธีทำบุญของชาวไทยในเทศกาลออกพรรษา งานเริ่มหลังจากวันออกพรรษา 1 วัน คือ แรม 2 ค่ำ เดือน 11 มีผู้คนมาร่วมทำบุญเป็นจำนวนมาก

4. บึงฉวาก

ตั้งอยู่ตำบลเดิมบาง อำเภอดเดิมบางนางบวช สิ่งที่น่าสนใจ บึงฉวากเป็นบึงน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 2,700 ไร่ สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำบึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ เป็นหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี ภายในอาคารแสดงพันธุ์สัตว์น้ำรวบรวมพันธุ์ปลาน้ำจืด ปลาสวยงามและพันธุ์ปลาหายากเอาไว้ให้ประชาชนได้ศึกษา แบ่งเป็น 3 อาคาร อาคารหลังที่ 1 จัดแสดงพันธุ์สัตว์น้ำจืดและสัตว์น้ำเค็ม ทั้งพันธุ์ปลาไทย และพันธุ์ปลาต่างประเทศกว่า 50 ชนิด อาคารหลังที่ 2 ประกอบด้วยตู้ปลาขนาดใหญ่สวยงาม และมีอุโมงค์ความยาวประมาณ 8.5 เมตร ผู้ชมสามารถเดินลอดผ่านใต้ตู้ปลาได้ซึ่งถือว่าเป็นอุโมงค์ปลาน้ำจืดแห่งแรกของประเทศไทย อาคารหลังที่ 3 จัดแสดงพันธุ์ปลาทะเลมากมายหลายชนิดให้ชมกัน

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีศูนย์พัฒนาการจัดการสัตว์ป่าบึงฉวาก สร้างขึ้นเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวโรกาสทรงครองราชย์เป็นปีที่ 50 ประกอบไปด้วยอาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยว จัดนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าชนิด

5. กลุ่มทอผ้าพื้นบ้านเมืองจกตลาดลายโบราณลาวซี้-ลาวครั่ง

ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 25/1 หมู่ 5 (บ้านทุ่งก้านเหลือง) ตำบลป่าสะแก อำเภอดเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี 72120 สิ่งที่น่าสนใจ ตำนานผ้าทอโบราณ จก ขิด ลาวซี้ ลาวครั่ง ลาวซี้ ลาวครั่ง เป็นชนชนชาติไทยที่อพยพมาจากเวียงจันทน์ ส่วนหนึ่งมาตั้งถิ่นฐานอยู่ตำบลป่าสะแก ตำบลบ่อกรู และตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอดเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีภาษาและวัฒนธรรมเป็น

ของตนเอง โดยเฉพาะวัฒนธรรมการแต่งกายที่โดดเด่น เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ คือ ผ้าฝ้าย ที่ทอด้วยมือ ย้อมสีจากธรรมชาติ มีการตัดเย็บผ้าด้วยมือ ทอไว้ใช้กันในครัวเรือนเป็นผ้าสีพื้นสีแดง ผ้าขาวม้า ผ้าโพกหัวนาค ผ้าพื้น หมอนหนุน หมอนท้าว ผ้าบังหน้ามุ้ง มุ้ง ผ้าขาวม้า 5 สี

6. วัดขวางเวฬุวัน

ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ หมู่ 5 บ้านทุ่งก้านเหลือง สิ่งที่น่าสนใจ วัดขวางเวฬุวันเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปเก่าแก่โบราณในสมัยทวารวดี หรือเมืองนเรศ (ภาษาท้องถิ่น) อายุประมาณ 400 ปี เป็นพระพุทธรูปที่ศักดิ์สิทธิ์ อัฐโบราณ เป็นบ้านเกิดของนักร้องชื่อดัง คือ สายัณห์ สัญญา แหล่งกำเนิดของสามเสือสุพรรณ คือ เสือดำ นามสกุล สระคำ เสือใบ เสือฝ้าย

อำเภออุทุมพรพิสัยมีแหล่งท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้

1. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุทุมพร

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เป็นสถานที่รวบรวมศิลปะโบราณวัตถุในสมัยต่างๆ ที่ขุดค้นพบ แสดงวิวัฒนาการของมนุษย์ยุคต่างๆ ที่เคยอาศัยอยู่ในดินแดนแถบสุพรรณบุรี แบ่งออกเป็น 2 อาคาร คือ อาคารที่ 1 จัดแสดงการค้นพบเมืองอุทุมพรสมัยก่อนประวัติศาสตร์และสมัยวัฒนธรรมทวารวดี พระพุทธรูปสมัยทวารวดี อาคารที่ 2 จัดแสดงห้องชาติพันธุ์วิทยาและลูกปัดที่ค้นพบในเมืองอุทุมพรตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ถึงสมัยทวารวดี ส่วนลานกลางแจ้งสร้างเป็นเรือนแบบลาวโซ่ง จัดแสดงวัฒนธรรมประเพณี การแต่งกาย เครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันของชาวลาวโซ่ง

2. สวนอุทยานพุม่วง

วนอุทยานพุม่วง อุทยานแห่งนี้มีเนื้อที่ประมาณ 1,725 ไร่ สภาพพื้นที่เป็นป่าเบญจพรรณ สลับกับป่าไผ่รวก ภายในวนอุทยานมีสิ่งที่น่าสนใจได้แก่ เส้นทางศึกษาธรรมชาติระยะทาง 1.5 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินประมาณ 1 ชั่วโมงครึ่ง ระหว่างทางเดินจะเห็นไม้เบญจพรรณจำพวกไม้มะค่า ไม้ จันทน์กะพ้อ จันทน์ผาคอกข้างดินสมัยทวารวดี อยู่ไม่ไกลจากที่ทำการ อายุราว 1,500 ปี จำนวน 3 คอก มีเนื้อที่ประมาณ 10 ไร่ ฐานวิหารศิลาแลงสมัยทวารวดี สันนิษฐานว่าใช้เป็นที่พักสำหรับกษัตริย์ทำพิธีบวงสรวงสังเวยเพื่อคล้องช้างป่า น้ำตกพุม่วง ซึ่งมีชื่อปรากฏอยู่ในวรรณกรรมเรื่องขุนช้างขุนแผน มีทั้งหมด 5 ชั้น ตลอดเส้นทางที่น้ำตกไหลผ่าน

3. วัดเขาพระศรีสรรเพชญาราม (เดิมชื่อ วัดเขาพระ)

ตั้งอยู่ตำบลอุทุมพร ตัวอำเภออุทุมพร สิ่งที่น่าสนใจ วัดเขาพระศรีสรรเพชญาราม (เดิมชื่อ วัดเขาพระ) เป็นวัดเก่าแก่ สันนิษฐานว่าตั้งแต่สมัยทวารวดี เพราะมีโบราณวัตถุหลายชิ้น เช่น พระพุทธรูปไสยาสน์ พระพุทธรูปปางต่าง ๆ ซึ่งสลักจากเนื้อหิน เทวรูปจักรนารายณ์เนื้อหิน บนยอดเขาพบซากเจดีย์อยุธยา 1 องค์ และยังมีรอยพระพุทธรูปจำลองแกะสลักด้วยหินเขียวธรรมชาติ ประดิษฐานไว้ในมณฑปบนยอดเขาอีกด้วย ทุกปีมีงานนมัสการพระพุทธรูปไสยาสน์ 2 ครั้ง คือ วันขึ้น 15 ค่ำ และแรม 1 ค่ำ เดือน 12 กับวันขึ้น 14 -15 ค่ำ และแรม 1 ค่ำ เดือน 5

4. แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี

ตั้งอยู่ตำบลพลับพลาไชย สิ่งที่น่าสนใจ ริเริ่มโดย ขณขบรรหาร ศิลปอาชา ซึ่งได้ไปดูงานที่จังหวัดอุดรธานี เห็นศูนย์พันธุ์พืชเพาะเลี้ยงที่นั่นดีมาก จึงนำมาพัฒนาสร้างศูนย์พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง บนเนื้อที่ 200 ไร่ เป็นศูนย์จัดตั้งขึ้นเพื่อพัฒนางานด้านพันธุ์พืชและฝึกอบรมเกษตรกรทั้งในด้านการผลิตโดยใช้เทคโนโลยีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อในห้องปฏิบัติการ การอนุบาล และการขยายเพิ่มปริมาณการกระจายพันธุ์ การปลูก การส่งเสริม และการฝึกอบรมวิทยาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

5. ศูนย์บริหารศัตรูพืชโดยชีวภาพ

ศูนย์บริหารศัตรูพืชโดยชีวภาพตั้ง เป็นสถานที่เผยแพร่ให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน ได้แก่ การผลิตแมลงศัตรูธรรมชาติ(ตัวห้ำ ตัวเบียน) พืชสมุนไพร เชื้อโรค และเชื้อจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์สำหรับป้องกันกำจัด ศัตรูพืชทดแทนการใช้สารเคมี นอกจากนี้ยังถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับการป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้แก่เกษตรกร ภายในศูนย์ มีสิ่งที่น่าสนใจ ได้แก่ โรงเรือนเพาะเลี้ยงและขยายแมลงศัตรูธรรมชาติ, โรงเรือนปลูกพืชไร่นา, แปลงสาธิตการปลูกพืชปลอดสารพิษ

6. สวนกล้วยไม้แอฟฟินิท (Affinit Orchids)

สวนกล้วยไม้แอฟฟินิท (Affinit Orchids) เป็นสวนกล้วยไม้บนเนื้อที่ 20 ไร่ มีกล้วยไม้พันธุ์ต่างๆ เพื่อการศึกษาและการจำหน่าย เช่น กล้วยไม้พันธุ์ห้วย แคทรียา แวนด้า ม็อคคาร่า เป็นต้น

7. วัดเขาคีลลิก

ตั้งอยู่หมู่ที่ 5 ตำบลดอนคา อำเภออู่ทอง มณฑปบนยอดเขาและสร้างถนนขึ้นเขา พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเสร็จใช้เวลา 5 ปี สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สเด็จพระราชดำเนินไปเปิดเมื่อปี พ.ศ.2542 รอยพระพุทบาทจำลองสลักบนแผ่นหินทรายสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า สลักเป็นรูปนูนต่ำ ลายกลีบบัวโดยรอบพระบาท ปลายนิ้วพระบาทยาวไม่เสมอกัน ขอนิ้วพระบาทมี 2 ข้อ โดยข้อนิ้วพระบาทข้อแรกทำลายขมวดเป็นรูปก้นหอยตามคัมภีร์มหาบุรุษลักษณะหรือมหาปรัลลักษณะดังที่พรรณนาไว้ในปฐมสมโพธิกถาฉบับภาษาบาลี บริเวณฝ่าพระบาททำเป็นรูปธรรมจักรขนาดเล็ก มีกัลลัทธิธรรมจักรจำนวน 16 ซี่ อยู่กลางฝ่าเท้าและรายล้อมด้วยภาพสลักรูปมงคล 108 ประการ อยู่ในกรอบวงกลม

อำเภอสองพี่น้องมีแหล่งท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้

1. วัดไผ่โรงวัว

วัดนี้สร้างเมื่อ พ.ศ. 2469 เป็นวัดที่มีพุทธศาสนิกชน และบุคคลทั่วไปนิยมไปเที่ยวชมกันมากเพราะท่านพระครูอุทัยภาคาร (หลวงพ่อดม) ได้ดำเนินการก่อสร้าง “พระพุทธรูปโคตม” เป็นพระพุทธรูปโลหะสำริดองค์ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย นอกจากนี้ภายในวัดมีสิ่งก่อสร้างเกี่ยวกับพุทธศาสนาที่สำคัญหลายแห่ง สังเวชนียสถาน 4 ตำบล คือ สถานที่ที่พระพุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้ ปฐมเทศนาและปรินิพพาน มีส่วนที่แสดงงานประติมากรรม เกี่ยวกับพุทธประวัติในรกฎมิ สวรรค์

ภูมิ พระกะกุสันโธ พระพุทธรูปปูนปั้นขนาดใหญ่ที่สุดในโลก ด้านหน้าพระพุทธรูปมี “ม้อง และ บาท” ใหญ่ที่สุดในโลก พระวิหารร้อยยอด” และ “พระธรรมจักร” หล่อด้วยทองสำริดใหญ่ที่สุดในโลก รวมทั้งสิ่งก่อสร้างอื่นๆ อีกมากมาย เป็นวัดที่โดดเด่นวัดหนึ่งของจังหวัดสุพรรณบุรี

2. วัดทับกระดาน

อำเภอสองพี่น้องเป็นอำเภอบ้านเกิดของพุ่มพวง ดวงจันทร์ นักร้องเพลงลูกทุ่งชื่อดังซึ่งมีคอนิยามฟังเพลงของเธอมากมายและได้เสียชีวิตไป ทำให้แฟนเพลงเสียใจกันมาก จึงมีการเก็บรวบรวมเสื้อผ้าข้าวของเครื่องใช้ที่ใช้ในการร้องเพลง นอกจากนี้บริเวณศาลาท่าน้ำจะมีรูปวาดของพุ่มพวง ดวงจันทร์ที่มีคนนำมาให้เพื่อแก้บน ด้านหน้าวัดมีร้านขายของสด แห่งต่าง ๆ เช่น น้ำพริกหน่อไม้ ผลไม้ต่าง ๆ ทุกปีจะมีการจัดงานครบรอบวันเสียชีวิตของนักร้องผู้นี้ มีผู้คนมาร่วมงานจำนวนมาก

อำเภอด่านช้างมีแหล่งท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้

1. เขื่อนกระเสียว

ตั้งอยู่ที่บ้านตาปิ่น ตำบลด่านช้าง อำเภอด่านช้าง สิ่งที่น่าสนใจในพื้นที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาห้วยกระเสียว ของกรมชลประทาน เป็นเขื่อนดินกักเก็บน้ำสร้างกันลำห้วยกระเสียว ยาว 4,250 เมตร สูง 32.50 เมตร ปริมาณน้ำที่สามารถกักเก็บน้ำได้สูงสุด 240 ล้านลูกบาศก์เมตร นับเป็นเขื่อนดินที่มีความยาวที่สุดในประเทศไทยและเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาลานขนาดใหญ่แห่งหนึ่ง นักท่องเที่ยวที่ต้องการขึ้นไปชมทิวทัศน์บริเวณสันเขื่อนต้องเดินขึ้นบันไดจากลานจอดรถด้านล่าง เมื่อขึ้นไปถึงจะมองเห็นทิวทัศน์กว้างไกลสุดสายตาถึงเขาพุเตย มีร้านอาหารส้มตำไก่อ่างบริการใกล้ลานจอดรถ เปิดทุกวัน

2. หาดทรายห้วยกระเสียว

ตั้งอยู่ที่บ้านตาปิ่น ตำบลด่านช้าง อำเภอด่านช้างสิ่งที่น่าสนใจ หาดทรายห้วยกระเสียว เป็นลำธารขนาดใหญ่ที่มีต้นน้ำมาจากอ่างเก็บน้ำกระเสียว มีความปลอดภัยสูงเพราะระดับน้ำไม่ลึกมาก นอกจากนี้บริเวณตลอดลำห้วยมีร้านค้าและร้านจำหน่ายอาหารมากมาย เหมาะสำหรับการพักผ่อน เล่นน้ำ ของครอบครัว

3. อุทยานแห่งชาติพุเตย

อุทยานแห่งชาติพุเตย ตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ครอบคลุมพื้นที่ 2 จังหวัด คือ ป่าองค์พระ ป่าเขาพระกำ และป่าเขาห้วยพลู ในท้องที่อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเดิมเป็นวนอุทยานพุเตย วนอุทยานพุกระทิง วนอุทยานเตรียมการตะเพินคีและพื้นที่ป่าไม้ข้างเคียง ที่มีสภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์ มีเทือกเขาสูงชันสลับซับซ้อน สัตว์ป่าชุกชุม รวมไปถึงสภาพธรรมชาติที่โดดเด่น ประกอบด้วย น้ำตก ถ้ำและป่าสนสองใบ ที่สวยงาม เหมาะเป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ สมควรที่จะอนุรักษ์ไว้มิให้ถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลง กรมป่าไม้จึงได้พิจารณาจัดตั้งเป็น

อุทยานแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติพุเตย ได้รับประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ ลำดับที่ 84 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 115 ตอนที่ 67 ก ลงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2541 รวมเนื้อที่ 198,422 ไร่ หรือประมาณ 317 ตารางกิโลเมตร ใช้ชื่อว่า “อุทยานแห่งชาติพุเตย”

4. ถ้ำเวฬุวัน

ตั้งอยู่ในบริเวณบ้านวังคัน ตำบลบ้านวังคัน อำเภอด่านช้าง สิ่งที่น่าสนใจ มีถ้ำขนาดเล็กสภาพภายในถ้ำมีไฟฟ้าสว่างพอให้นักท่องเที่ยวเห็นสภาพภายในถ้ำ ซึ่งมีหินงอกและหินย้อยสวยงาม และมีพระพุทธรูปจำลองปางป่าเลไลยก์ให้นักท่องเที่ยวได้สักการะบูชา นอกจากนี้ในบริเวณวัด ทางอำเภอได้จัดทำเป็นสวนไม้เทิดพระเกียรติ มีพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ปลูกไว้ประมาณ 10 กว่าชนิด

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อรรณณ ธรรมตั้งมั่น. (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในตลาดน้ำวัดไทร เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดไทร จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้คือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแตกต่างใช้การทดสอบค่าที (t-test independent) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one way analysis of variance) การวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ใช้วิธี Least Significant Difference (LSD) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ใช้สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้โปรแกรม SPSS for Windows version 10 ผลการวิจัย พบว่า นักท่องเที่ยวเป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20-29 ปี ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับรายได้ต่อเดือน 6,000 บาท และประกอบอาชีพส่วนตัว การรับรู้ข่าวสารส่วนมากได้จากสื่อบุคคล แรงจูงใจการมาท่องเที่ยวคือเพื่อการรับประทานอาหารและชม

อารีย์ วรเวชธนกุล. (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดนครปฐม. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐมเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยส่วนใหญ่มีอายุ 25 - 34 ปี รองลงมาคือ 15 - 44 ปี ตามลำดับ จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี รองลงมาคือ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. และอนุปริญญา/ปวส. ตามลำดับ โดยมีอาชีพเป็นพนักงานบริษัท รองลงมาคือ นิสิต/นักศึกษา และประกอบธุรกิจส่วนตัวตามลำดับ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 6,500 - 11,800 บาท และ 11,801 - 17,100 บาท ตามลำดับและจากผลการวิจัยพบว่าเพศแตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว โดยมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยว, จำนวน(ครั้ง)ในการเดินทางท่องเที่ยวต่อปี และ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐมไม่แตกต่างกัน อายุแตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว คือ วัตถุประสงค์ด้านความอยากรู้อยากเห็น, ต้องการพักผ่อนหย่อนใจ

เพื่ออาชีพและธุรกิจ และค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐมแตกต่างกัน สำหรับวัตถุประสงค์สนใจทางด้านศาสนาและประวัติศาสตร์, วัตถุประสงค์อื่นๆ จำนวนครั้งในการเดินทางไปท่องเที่ยวต่อปี ไม่แตกต่างกัน การศึกษาแตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว คือ วัตถุประสงค์อยากรู้อยากเห็น, ต้องการพักผ่อนหย่อนใจ, สนใจด้านศาสนาและประวัติศาสตร์และเพื่ออาชีพธุรกิจ แตกต่างกัน สำหรับจำนวน(ครั้ง)ในการเดินทางมาท่องเที่ยวต่อปี และค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม ไม่แตกต่างกัน อาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการท่องเที่ยว คือ อยากรู้อยากเห็นต้องการพักผ่อนหย่อนใจ, สนใจด้านศาสนาและประวัติศาสตร์และเพื่ออาชีพธุรกิจ แตกต่างกัน สำหรับจำนวน(ครั้ง)ในการเดินทางมาท่องเที่ยวต่อปี และค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน อาชีพแตกต่างกันมีพฤติกรรมการท่องเที่ยว คือ อยากรู้อยากเห็นต้องการพักผ่อนหย่อนใจ, สนใจด้านศาสนาและประวัติศาสตร์และเพื่ออาชีพธุรกิจ และค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน สำหรับจำนวน(ครั้ง)ในการเดินทางมาท่องเที่ยวต่อปี ไม่แตกต่างกันต้องการพักผ่อนหย่อนใจ, รายได้แตกต่างกันมีพฤติกรรมการท่องเที่ยว คือ อยากรู้อยากเห็นต้องการพักผ่อนหย่อนใจ, สนใจด้านศาสนาและประวัติศาสตร์และเพื่ออาชีพและธุรกิจ และค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน สำหรับวัตถุประสงค์อื่นๆและจำนวน(ครั้ง)ในการเดินทางมาท่องเที่ยวต่อปี ไม่แตกต่างกันปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวด้านวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยว, จำนวน(ครั้ง)ในการเดินทางมาท่องเที่ยวต่อปี และค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน สำหรับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม ไม่แตกต่างกัน ปัจจัยด้านสนับสนุนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวด้านวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยว, จำนวน(ครั้ง)ในการเดินทางมาท่องเที่ยวต่อปี แตกต่างกัน สำหรับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปท่องเที่ยวในจังหวัดนครปฐม ไม่แตกต่างกัน

นิภา จันทมาลา (2546: 59) ศึกษาการศึกษาเพื่อวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี (เส้นทางระหว่างวัดพระศรีรัตนมหาธาตุถึงแหล่งเตาเผาบ้านบางปูน). ได้กล่าวสรุปไว้ว่า จังหวัดสุพรรณบุรีตั้งอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ ประมาณเพียง 107 กิโลเมตร นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จึงเลือกที่จะเดินทางมาแบบไปเช้ากลับเย็น ด้วยสภาพของบ้านเมืองที่มีระบบสาธารณูปโภครองรับค่อนข้างดี สามารถเอื้อประโยชน์ต่อประชากรทั้งภายในและภายนอกจังหวัด โดยเฉพาะการรองรับระบบเศรษฐกิจภายในชุมชน ซึ่งกำลังเติบโตในการขนถ่ายสินค้าการเกษตรกรรม อันเป็นภาคการผลิตที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัด

ทางด้านความเป็นมาของเมือง นับว่ามีความสำคัญยาวนาน ทั้งทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี มาเป็นลำดับและต่อเนื่อง โดยมีหลักฐานทั้งด้านสถาปัตยกรรม ปติมากรรม และจิตรกรรม รวมถึงแหล่งศึกษาวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณีของกลุ่มชนหลากหลายเชื้อชาติ ส่งผลให้มี นักท่องเที่ยวเดินทางมาเยือนอย่างต่อเนื่องในอัตราที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากความน่าสนใจในความหลากหลายทางวัฒนธรรมของแหล่งท่องเที่ยว รองรับทั้งในเขตอำเภอเมืองและในอำเภอต่างๆ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจำนวนไม่น้อยสนใจในแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่ศึกษา เนื่องจากอยู่ใกล้และ

เดินทางสะดวก โดยมีระยะทางเชื่อมโยงกันไม่เกิน 6 กิโลเมตร และมีความพร้อมของทั้งแหล่งท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี ธรรมชาติวิทยา และศิลปวัฒนธรรม ซึ่งต่างมีศักยภาพและความพร้อมที่น่าสนใจ

สุเทพ ผิวเผือด (2545: 110) ศึกษาผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรมของการท่องเที่ยวที่มีต่อวัดและชุมชนศึกษาเฉพาะกรณีวัดไผ่โรงวัว ตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี. ได้กล่าวสรุปไว้ว่าวัดไผ่โรงวัวมีความพร้อมในด้านองค์ประกอบของการท่องเที่ยวคือ ทรัพยากรการท่องเที่ยว ลานจอดรถ ห้องน้ำ ห้องส้วม ระบบความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว และตลาดบริการสินค้า แต่ในส่วนของการตลาดบริการสินค้านั้น ยังมีลักษณะที่ไม่เป็นระเบียบนัก การนำปลาเค็มเข้ามาตากในบริเวณตลาดทำให้เกิดกลิ่นรบกวนผู้ประกอบการอื่นๆ ส่วนผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรมของการท่องเที่ยวที่มีต่อวัดและชุมชน การบริหารการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวทำให้วัดมีรายได้เพิ่มขึ้น ส่งผลให้วัดมีทุนในการพัฒนาทางกายภาพมากขึ้นตามไปด้วย คนในชุมชนได้รับผลประโยชน์จากการจ้างงานของวัดและจากการประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว การเกิดขึ้นของตลาดเป็นการสร้างโอกาสในการซื้อขายสินค้าให้คนในชุมชน ส่งเสริมให้เกิดการประกอบอาชีพใหม่และการพัฒนาอุตสาหกรรมครัวเรือน นอกจากนี้หน่วยงานของรัฐยังเล็งเห็นความสำคัญของวัดจนประกาศให้เป็นอุทยานการศึกษาในวัด ครูโรงเรียนวัดไผ่โรงวัวสามารถเข้ามาใช้พื้นที่เป็นแหล่งศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและประยุกต์การเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ ในส่วนของกลุ่มผู้ประกอบการร้านค้าที่เกิดขึ้นจากการมองเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพใหม่ และกลุ่มส่งเสริมอาชีพศูนย์การเรียนรู้ชุมชนสามารถเชื่อมโยงอาชีพ กิจกรรมของตนเข้ากับการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี

ปิยวรรณ ทองไพบรรณ (2548: 73) ศึกษาการประเมินศักยภาพในการอนุรักษ์ชุมชนโดยวิธี SWOT Analysis กรณีศึกษา ตลาดเก่าห้อง อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวสรุปทัศนคติเกี่ยวกับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวของตลาดเก่าห้องไว้ว่า ประชากรส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากในปัจจุบันมีคนต่างถิ่นเข้ามาเที่ยวชมสภาพอาคารไม้ มีการเข้ามาถ่ายทำหนังละคร เพื่อใช้เป็นฉากหลายเรื่อง ทำให้มีคนรู้จัก หากมีการจัดทำแผนก็อาจจะพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งได้

วิรุณ มหิทธิกุล (2544: 55) ศึกษาบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในท้องที่อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี. ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ในท้องที่อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ไว้ว่า ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ การได้รับการฝึกอบรม และประสบการณ์ในการทำงาน ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ได้แก่ เพศ และระยะเวลาอาศัยอยู่ในพื้นที่

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยในลักษณะการวิจัยเชิงสำรวจ ตามขั้นตอนโดย
โดยใช้แบบสอบถาม และสำรวจแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมในจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อศึกษา
พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีสาระสำคัญในการ
ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. สำรวจแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี
2. การจัดลำดับแหล่งท่องเที่ยว
3. สำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยว
4. สังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

1. สำรวจแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี

แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี ที่น่าสนใจมีหลายที่ โดยผู้วิจัยได้เลือกแหล่ง
ท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยม โดยมีการสำรวจดังนี้

1.1 วิธีการสำรวจ

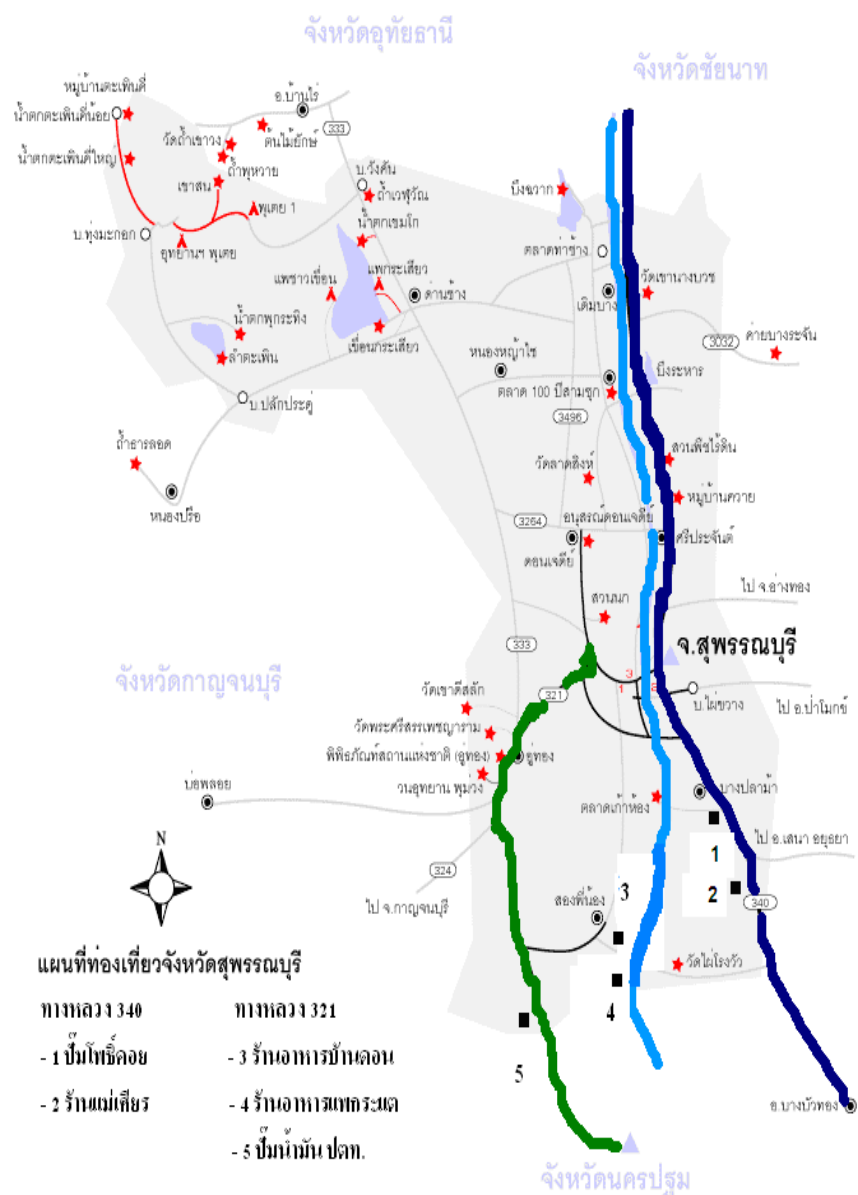
ในการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดสุพรรณบุรีผู้วิจัยเลือก
เส้นทางจากกรุงเทพฯ เข้าสู่จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีหลายเส้นทาง โดยผู้วิจัยได้เลือก 2 เส้นทางที่
นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมในการเดินทางได้แก่ร้านอาหาร และปั๊มน้ำมันที่มีผู้ใช้จำนวนมาก จำนวน
200 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling)

ตาราง 1 แหล่งข้อมูล

ชื่อสถานที่	ที่ตั้ง	จำนวน
เส้นทางหมายเลข 340		
ร้านแม่เตี๋ยร	บริเวณตลาดหลุมแก้ว	50
ปั๊มโพธิ์คอย	บริเวณอำเภอบางปลาม้า	50
เส้นทางหมายเลข 321		
ปั๊มน้ำมัน ปตท	ถนนมาลัยแมน	50
ร้านอาหารบ้านดอน	ตำบลสองพี่น้อง	35
แพกระแต	ถนนราษฎร์อุทิศ	15
รวม		200

1.2 เครื่องมือ

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ในการสำรวจเส้นทางการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว มีลักษณะเป็นแบบสอบถามประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยมในจังหวัดสุพรรณบุรีซึ่งสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ และข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามโดยให้นักท่องเที่ยวตอบตามความเป็นจริง

ภาพประกอบ 4 ตำแหน่งที่ตั้งของแหล่งข้อมูล
พัฒนามาจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

2. การจัดลำดับข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากแหล่งท่องเที่ยวครบถ้วนแล้ว ได้ทำการจัดลำดับแหล่งท่องเที่ยวสูงสุดลงมาต่ำสุด โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. รวบรวมแบบสอบถามและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. นำมาจัดกลุ่มคำถาม และดำเนินการลงรหัสแล้วบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์เพื่อประมวลผล
3. ดำเนินการประมวลผลข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยจำนวนร้อยละ
4. จัดลำดับแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม 10 อันดับ

3. สำนวณทรัพยากรการท่องเที่ยว

วิธีการสำรว

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสำรวทรัพยากรการท่องเที่ยวโดยใช้รูปแบบการตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยว ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ตาราง ดังนี้ คือ 1. ทรัพยากรทางธรรมชาติ 2. ทรัพยากรวัฒนธรรม 3. ทรัพยากรประเพณี วันสำคัญทางศาสนา 4. ทรัพยากร กิจกรรม 5. ทรัพยากรด้านบริการ 6. งานมหกรรมและเหตุการณ์สำคัญในรอบปี ในการเก็บข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว โดยการลงพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวทั้ง 10 อันดับ จากนั้นผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการณ์ของผู้วิจัยโดยตรง โดยนำมาสรุปประเด็นเนื้อหาที่สำรวมาตามหมวดหมู่ของทรัพยากรในภาพรวม

4. การสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

วิธีการสังเกต

ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม และนำมาสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมโดยพิจารณาจากพฤติกรรมนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่ปฏิบัติในขณะที่ท่องเที่ยว โดยระบุถึง เวลา การเดินทาง จำนวน เพศ วัย สถานที่ กิจกรรม และลงพื้นที่ท่องเที่ยวตามจริง 10 อันดับ และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต มาสรุปประเด็นโดยการพิจารณาจากพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่ เพื่อให้ทราบว่านักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมอย่างไรในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยใน จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เพื่อสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยว (Resource audit) โดยมี ขั้นตอนดังนี้

1. ผลการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี
2. ผลการจัดลำดับแหล่งท่องเที่ยว
3. ผลการสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยว และผลการสังเกตพฤติกรรมการท่องเที่ยว

1. ผลการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้าน ประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ สถานภาพ การศึกษา รายได้ โดยแจกแจงจำนวน และค่าร้อยละ ดัง รายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ลักษณะของนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ สถานภาพ การศึกษา รายได้

ตาราง 2 จำนวนร้อยละของนักท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี

ข้อมูลปัจจัยด้านประชากรศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	90	45.00
หญิง	110	55.00
รวม	200	100.00
สถานภาพ		
โสด	127	63.50
สมรส	68	34.00
หม้าย	5	2.50
รวม	200	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลปัจจัยด้านประชากรศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
การศึกษา		
มัธยมศึกษา	58	29.00
ปริญญาตรี	124	62.00
ปริญญาตรีขึ้นไป	18	9.00
รวม	200	100.0
รายได้		
ต่ำกว่า 10,000	60	30.00
10,001 – 15,000	65	32.50
15,001-20,000	57	28.50
มากกว่า 20,000	18	9.00
รวม	200	100.00
อายุ		
ต่ำกว่า 15 ปี	22	10.00
15 – 29 ปี	78	60.00
30 - 49 ปี	54	20.00
50 ปีขึ้นไป	46	10.00
รวม	200	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามการสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวยอดนิยม 10 อันดับส่วนใหญ่เป็นหญิง สถานภาพโสด การศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้ 20,000 บาทลงมา มีอายุประมาณ 15 - 29 ปี

1.2 ลักษณะพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยแบ่งออกเป็น วัตถุประสงค์การท่องเที่ยว ลักษณะการเดินทางท่องเที่ยว และผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยว

ตาราง 3 จำนวนร้อยละของการท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามวัตถุประสงค์การท่องเที่ยว

ข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
วัตถุประสงค์		
มาพักผ่อน	133	66.50
มาเยี่ยมญาติ	26	13.00
มาติดต่อธุระ	13	6.50
มาทัศนศึกษา	28	14.00
รวม	200	100.00
การเดินทาง		
รถยนต์ส่วนตัว	146	73.00
รถโดยสารประจำทาง	24	12.00
รถเช่าเหมา	27	13.50
รถตุ้	2	1.00
รวม	200	100.00
ผู้ร่วมเดินทาง		
มาคนเดียว	10	5.00
มากับครอบครัว	87	43.50
มากับญาติ	20	10.00
มากับเพื่อน	80	40.00
รวม	200	100.00

จากตาราง 3 แสดงว่านักท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อมาพักผ่อน เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว โดยมากับครอบครัวหรือเพื่อน

2. ผลการจัดลำดับแหล่งท่องเที่ยว

เมื่อผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากภาคสนามครบถ้วนแล้วได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อนำมาจัดอันดับสถานที่ท่องเที่ยว ดังนี้

ตาราง 4 การแสดงค่า จำนวน และร้อยละ ของนักท่องเที่ยว จำแนกตามแหล่งที่ท่องเที่ยว

สถานที่ท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ
1. ตลาดสามชุก หรือตลาดริมน้ำร้อยปี	103	51.5	1
2. บ้านควาย (หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย)	71	35.5	2
3. วัดไผ่โรงวัว	62	31.0	3
4. บึงฉวาก	61	30.5	4
5. วัดป่าเลไลยก์วรวิหาร	60	30	5
6. ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง	56	28.0	6
7. อุทยานมัจฉาวัดพระนอน	50	25	7
8. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ	44	22.0	8
9. วัดทับกระดาน	41	20.5	9
10. หอคอยบรรหาร – แจ่มใส	40	20	10
11. พระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์	33	16.5	11
12. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสุพรรณบุรี	32	16	12
13. วัดเขาพระศรีสรรเพชญาราม	32	16	12
14. ศูนย์ฯของดีเมืองสุพรรณ	30	15	14
15. ตลาดเก้าห้อง	28	14	15
16. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุททอง	26	13	16
17. วัดพระรูป	25	12.5	17
18. สวนเฉลิมภัทรราชินี	22	11	18
19. วัดพระธาตุ หรือ วัดพระธาตุศาลาขาว	22	11	18
20. กำแพงเมืองเก่า และประตูเมือง	21	10.5	20
21. วัดเขาขึ้น หรือ วัดเขานางบวช	19	9.5	21
22. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติชานาไทย	17	8.5	22
23. อุทยานแห่งชาติพุเตย	17	8.5	22
24. สระน้ำศักดิ์สิทธิ์	18	9.0	24
25. หาดทรายห้วยกระเจียว	16	8.0	25
26. สวนพืชไร่ดิน	16	8.0	25
27. สวนกล้วยไม้แอฟฟินิท (Affinit Orchids)	15	7.5	27
28. โบราณสถานวัดสนามชัย	14	7.0	28
29. ถ้ำเวฬุวัน	14	7.0	28
30. โบราณสถานบึงหนองสาหร่าย	13	6.5	30

ตาราง 4 (ต่อ)

สถานที่ท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ
31. วัดพระลอย	13	6.5	30
32. วัดเดิมบาง	13	6.5	30
33. สวนนกท่าเสด็จ	12	6.0	33
34. วัดหน่อพุทธางกูร (เดิมชื่อ วัดมะขามหน่อ)	12	6.0	34
35. วนอุทยานพุ่มม่วง	11	5.5	35
36. วัดประตูลี	11	5.5	35
37. เขื่อนกระเสียว	11	5.5	35
38. วัดบ้านกร่าง	9	4.5	38
39. วัดสุวรรณภูมิ	9	4.5	38
40. วัดสวนหงส์	8	4.0	40
41. โรงละครแห่งชาติภาคตะวันตก	7	3.5	41
42. แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี	7	3.5	41
43. กลุ่มทอผ้าพื้นบ้านเมืองจกลดลายโบราณลาวซี้ – ลาวครั้ง	5	3.5	41
44. วัดเขาดีสลัก	6	3.0	44
45. บึงระหาร	6	3.0	44
46. วัดหัวเขา	6	3.0	44
47. วัดลาดสิงห์	5	2.5	47
48. วัดแค	4	2.0	48
49. ศูนย์บริหารศัตรูพืชโดยชีวภาพ	4	2.0	48
50. บ้านยะมะรัชโซ	4	2.0	48
51. วัดพริ้ว	3	1.5	51
52. ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 8	2	1.0	52
53. วัดขวางเวฬุวรรณ	2	1.0	52

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่าสถานที่ที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางไปเที่ยวสุพรรณบุรี 10 อันดับแรก ได้แก่ 1. ตลาดสามชุก หรือตลาดริมน้ำร้อยปี 2. บ้านควาย (หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย) 3. วัดไผ่โรงวัว 4. บึงฉวาก 5. วัดป่าเลไลยก์วรวิหาร 6. ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง 7. อุทยานมัจฉาวัดพระนอน 8. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ 9. วัดทับกระดาน 10. หอคอยบรรหาร – แจ่มใส

3. ผลการสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในแต่ละแหล่ง ผู้วิจัยได้ตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยว ได้ผลดังต่อไปนี้

3.1 ตลาดสามชุก หรือตลาดริมน้ำร้อยปี

ภาพประกอบ 5 ตลาดสามชุก

ที่มา: บันทึกภาพวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2552.

ที่ตั้ง ตั้งอยู่ตำบล สามชุก ข้างที่ว่าการอำเภอสามชุก

การเดินทาง โดยรถยนต์ส่วนตัวจากอำเภอเมืองใช้ทางหลวงหมายเลข 340 ผ่านอำเภอศรีประจันต์ไปราว 17 กม. ถึงอำเภอสามชุกให้เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 3365 ข้ามสะพานแม่น้ำสุพรรณบุรี พบทางแยกขวามือให้เลี้ยวเข้าไปอีกเล็กน้อย ถึงบริเวณตลาด บริเวณที่ว่าการอำเภอ

รถสองแถวโดยสารประจำทาง ขึ้นรถสายสุพรรณฯ – นครสวรรค์ ลงที่ตัวอำเภอสามชุก แล้วเดินข้ามสะพานพรประชา

การตรวจสอบและประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวตลาดสามชุก ในภาพรวม ดังนี้

1. ทรัพยากรทางธรรมชาติ ประกอบด้วย

1.1 ภูมิทัศน์และภูมิอากาศ บริเวณตลาดสามชุก เป็นบ้านเรือนไม้ อาคารเก่าแก่ทั้งชั้นเดียว สองชั้น และสามชั้นปลูกติดกันเป็นแถวหรือชิดรั้วกัน ตั้งอยู่ริมน้ำ ร่มรื่น ทิวทัศน์งดงาม สภาพบ้านเรือนก็ยังคงสภาพเป็นห้องแถวสร้างด้วยไม้ หลังคามุงด้วยสังกะสี มีตรอกซอย สลับซับซ้อน สภาพภูมิอากาศเนื่องจากตลาดสามชุกอยู่ใกล้แม่น้ำ สุพรรณบุรีหรือ แม่น้ำท่าจีน ทำให้มีสภาพอากาศที่ชุ่มชื้น แต่ในช่วงเวลากลางวันจะมีอากาศร้อนเนื่องจากภายในบริเวณตลาดไม่มีลมพัดผ่าน ทำให้อากาศอบอ้าว

2. ทรัพยากรทางวัฒนธรรม ประกอบด้วย

2.1 มรดกทางวัฒนธรรม / ศูนย์ข้อมูล

2.1.1 พิพิธภัณฑ์บ้านขุนจ่านึงเงินนารักษ์ อยู่บริเวณกลางตลาด คณะกรรมการพัฒนาตลาดสามชุก ได้รับอนุญาตจากทายาทของขุนจ่านึงเงินนารักษ์ให้เข้าไปซ่อมแซมปรับปรุง

อาคารแล้วเปิดเป็นพิพิธภัณฑ์ เป็นอาคารห้องแถวสามชั้นครึ่งตึกครึ่งไม้ พื้นชั้นล่างและชั้น 2 ปูกระเบื้องลวดลายโบราณสวยงามส่วนฝ้าผนัง ประตู และหน้าต่างเป็นไม้ ภายในจัดแสดงนิทรรศการต่างๆดังนี้

ชั้นล่าง แสดงนิทรรศการประวัติของชุมชนจันทน์จันท์และแบบจำลองตลาดสามชุก พร้อมข้อมูลร้านค้าและผู้คนที่อยู่อาศัยดำเนินกิจการมายาวนาน

ชั้น 2 จัดแสดงข้าวของเครื่องใช้ของชุมชนจันทน์จันท์ ทั้งโต๊ะ เก้าอี้ ชุดรับแขก โถงน้ำรูปภาพ และห้องนอน

ชั้น 3 เป็นที่ประชุมสัมมนาและจัดนิทรรศการหมุนเวียน เช่น ภาพถ่าย ภาพวาดของตลาดสามชุก

ประวัติของชุมชนจันทน์จันท์ เป็นคนจีน เดิมชื่อ หุย แซ่เฮง เกิดในจังหวัดสุพรรณบุรีและเช่าที่ของราชพัสดุปลูกบ้านในตลาดสามชุก เมื่อปี พ.ศ. 2459 หรือช่วงรัชกาลที่ 6 ประกอบอาชีพค้าขาย มีโรงเหล้าและโรงฝิ่น เป็นผู้มีความเมตตาช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก ต่อมาในรัชสมัยที่ 7 จึงได้รับบรรดาศักดิ์เป็นชุมชนจันทน์จันท์ ตำแหน่งนายอากรสุรา - ฝิ่น ศักดินา 400 ไร่ เมื่อทางการประกาศยกเลิกการสูบฝิ่นชุมชนจันทน์จันท์ได้หันไปทำสวนทำไร่ และเสียชีวิตเมื่อปี พ.ศ. 2517

2.1.2 ลานโพธิ์ มีลักษณะเป็นลานกว้างตั้งอยู่บริเวณกลางตลาดสามชุก เป็นที่ประชุมสำหรับชุมชน และเป็นลานกิจกรรมให้กับนักเรียน เช่น ในการแสดงดนตรี

3. ทรัพยากรประเภทกิจกรรม

3.1 เทศกาลกินฟรี โดยมีเจตน์จันทน์เพื่อเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวมาในช่วงเจียบเหงา โดยมีการนำอาหารมาให้นักท่องเที่ยวได้ชิมฟรี ประมาณเดือนกุมภาพันธ์โดยมีการให้คะแนนแก่ร้านค้า

4. การบริการ ได้แก่

4.1 ลานจอดรถ โดยมีให้เลือกมากมาย มีลักษณะขนาดที่จอดรถประมาณ 10 - 20 คันตามแต่ละที่ เป็นของคนท้องถิ่นและมีค่าธรรมเนียมในการจอด 40 บาท ต่อคัน และมีรถรับระหว่างที่จอดรถไปยังตลาด ค่าบริการคนละ 5 บาทต่อเที่ยว

4.2 ห้องน้ำ มีบริการภายในตลาด อยู่บริเวณลานโพธิ์ และบริเวณร้านค้า

4.3 ถึงขยะ ตั้งอยู่บริเวณตามจุดต่างๆภายในบริเวณตลาด หรือมีตามร้านค้า

5. การประเมินทรัพยากรท่องเที่ยว

ตลาดน้ำสามชุกโดดเด่นด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม และยังได้รับรางวัลยูเนสโกในปี พ.ศ. 2552 โดยภายในตลาดมีพิพิธภัณฑ์บ้านชุมชนจันทน์จันท์ และลานโพธิ์ ซึ่งเป็นสถานที่เก่าแก่และยังคงสภาพเดิมเช่นในอดีต ปัจจุบันตลาดนี้เป็นที่เที่ยวอันโดดเด่นและมีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของจังหวัด นักท่องเที่ยวที่มาสุพรรณบุรีจึงต้องแวะมาเที่ยวในตลาดสามชุกแห่งนี้

ผลการสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยวตลาดสามชุก

ผลจากการสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่ตลาดสามชุก ในช่วงวันเสาร์ เวลา 12.00 - 17.00 น. พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมเดินทางมาเที่ยวที่นี่แบบเป็นครอบครัว โดยใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นหลัก ตลาดสามชุกเป็นตลาดโบราณอายุกว่า 100 ปี นักท่องเที่ยวมักนิยมมาหาอาหารหรือขนมพื้นเมืองแบบโบราณรับประทาน และเที่ยวเดินชมบรรยากาศไปตามร้านขายสิ่งของต่าง ๆ และเลือกซื้อสินค้าของที่ระลึกที่มีรูปแบบเก่า ๆ ที่หาชมได้ยากในปัจจุบัน บางส่วนมีการใช้บริการร้านถ่ายภาพแบบขาวดำด้วยกล้องถ่ายรูปสมัยโบราณที่มีเหลืออยู่ร้านเดียวเท่านั้น นอกจากนี้ก็จะไปนั่งพักผ่อนชมวิวตามริมแม่น้ำ

ลานโพธิ์

บ้านขุนจำนงจินารักษ์

ร้านหรั่งศรีโรจน์

ร้านขายของที่ระลึก

ภาพประกอบ 6 ร้านค้าในตลาดสามชุก

ที่มา: บันทึกภาพวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2552.

3.2 บ้านควาย (หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย)

ภาพประกอบ 7 หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย

ที่มา: บันทึกภาพวันที่ 7 มีนาคม 2552

ที่ตั้ง ตั้งอยู่บนถนนสายสุพรรณบุรี – ชัยนาท ในซอยข้างโรงพยาบาลศรีประจันต์

การเดินทาง โดยรถยนต์ส่วนตัวจากอำเภอศรีประจันต์ ใช้ทางหลวงหมายเลข 340 ไปทางอำเภอสามชูก 2.5 กม. พบโรงพยาบาลศรีประจันต์ทางขวา ให้ตรงไปอีกเล็กน้อยมีทางแยกขวาไปอำเภอ แสงหา จังหวัดอ่างทอง ให้เลี้ยวขวาเข้าไปอีกเล็กน้อยถึงบริเวณหมู่บ้าน

รถสองแถวโดยสารประจำทาง ขึ้นรถสายสุพรรณฯ – ชัยนาท

การตรวจสอบและประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวบ้านควาย ในภาพรวม ดังนี้

1. ทรัพยากรทางธรรมชาติ ประกอบด้วย

1.1 ภูมิทัศน์และภูมิอากาศ บริเวณหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย มีการสร้างหมู่บ้านไทยและเรือนไทยแบบต่างๆในสมัยโบราณที่สวยงามให้นักท่องเที่ยวชม รวมทั้งมีการแสดงความสามารถของควายและสาธิตการไถนาทำนา ในบรรยากาศที่สวยงามและเงียบสงบ และเหมือนจริงในสมัยโบราณ สภาพภูมิอากาศบริเวณหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย เย็นสบาย ร่มรื่น เนื่องจากบริเวณรอบด้านมีต้นไม้คอยให้ความร่มเย็นให้แก่นักท่องเที่ยว บริเวณหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทยมีแหล่งน้ำที่ขุดจำลองขึ้นเพื่อแสดงให้เห็นว่าในสมัยโบราณนิยมปลูกบ้านใกล้แม่น้ำ

2. ทรัพยากรทางวัฒนธรรม ประกอบด้วย

2.1 มรดกทางวัฒนธรรม / ศูนย์ข้อมูล

2.1.1 หมู่บ้านไทย ประกอบด้วยเรือนไทยหมู่ภาคกลางและเรือนไทยในชนบท เช่น เรือนศรีประจันต์ เรือนเครื่องสิบ เรือนปลายนา โดยมีคุณค่าทางศิลปะ และการแสดงศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในสมัยก่อน

2.1.2 พิพิธภัณฑ์ประมง มีการจัดแสดงเครื่องมือจับปลาพื้นบ้านชนิดต่างๆ เช่น สุ่ม ไซ ลอบ ข้องใส่ปลา

2.1.3 ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยว ได้แก่ ศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยว ด้านเก็บค่าธรรมเนียม ค่าเข้าชมบัตรผ่านประตู – ชมการแสดง – นั่งเกวียน ผู้ใหญ่จุดละ 20 บาท (บัตรรวม 50 บาท ใช้ได้ทุกจุด) เด็กจุดละ 10 บาท

3. ทรัพยากรประเภทกิจกรรม

3.1 ชมการแสดงความสามารถของควาย จัดแสดงบนลานซึ่งมีที่นั่งรูปครึ่งวงกลม แสดงรอบละ 30 นาที ประกอบด้วยการส่งสัญญาณให้ควายเลี้ยวซ้าย เลี้ยวขวา การออกคำสั่งให้หมอบ คลาน นอน การจูงควายขึ้นบันไดและให้ควายลอดห่วงสาธิตการขึ้นขี่ควายในลักษณะต่างๆ ทั้งธรรมดาและโลดโผน สาธิตการสนตะพานควายโดยใช้ไม้ตอกจุมูกแล้วสอดเชือกเข้าไปเพื่อบังคับควายไว้ใช้งาน เมื่อจบการแสดงนักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปให้อาหารควายและถ่ายรูปด้วยได้

3.2 นั่งเกวียน หลังจบการแสดงความสามารถของควายนักท่องเที่ยวสามารถขึ้นเกวียนเทียมควาย ซึ่งมีผู้ชำนาญคอยบังคับให้เดินรอบบริเวณ ผ่านแปลงนาสาธิตและหมู่บ้านควาย

3.3 รับผิดชอบงาน, งานเลี้ยงต่างๆ รับทำข้าวกล่อง

3.4 ฟาร์มทริป (กิจกรรมการเรียนรู้ เช่น การทำนา, นวดข้าว, เรียนรู้เรื่องควาย)

4. การบริการ ได้แก่

4.1 ศูนย์ข้อมูล ป้ายแสดงเส้นทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแหล่ง ป้ายแสดงจุดท่องเที่ยว ป้ายข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว

4.2 ลานจอดรถ อยู่บริเวณด้านหน้า ทางเข้า

4.3 ห้องน้ำ อยู่ด้านหน้าทางเข้าทางขวามือ สะอาด

4.4 ร้านอาหารและเครื่องดื่ม อยู่บริเวณด้านหน้าทางเข้า บริเวณลานจอดรถ

4.5 ร้านขายของที่ระลึก สินค้าพื้นเมือง อาทิ ผลไม้ และ หมวกสาน

4.6 บ้านพัก (บ้านพักรีสอร์ท) โทร 035-582891-2 แฟกซ์ 035-582893

5. งานประเมินทรัพยากรท่องเที่ยว

โดดเด่นด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม ประกอบด้วยประเพณี วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คน การแสดงศิลปวัฒนธรรม เช่น การจัดแสดงเรือนไทยหมู่ภาคกลางและเรือนไทยในชนบท เช่น เรือนศรีประจันต์ เรือนเครื่องสิบ เรือนปลายนา ซึ่งสามารถเดินชมบนเรือนได้ รอบบริเวณประดับประดาด้วยไม้ดอกไม้ประดับสวยงาม และร่มรื่น รวมทั้งมีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวให้ชมในบรรยากาศที่เหมือนจริง

ผลการสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยวบ้านควาย

ผลจากการสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่หมู่บ้านควาย (หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย) ในวันอาทิตย์ เวลา 11.00 -16.00 น. พบว่า พฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่มาเยือน เป็นการเข้าไปเที่ยวชม และศึกษาวิถีชีวิตชาวเกษตรกร ที่ได้จัดจำลองไว้เหมือนจริงทุกอย่าง ตั้งแต่บ้านที่พักอาศัย ท้องทุ่งนา สัตว์เลี้ยง กิจกรรมการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะที่จุดขายก็คือ “ควาย” ที่ได้อนุรักษ์ไว้เป็นพิเศษ

และมีการฝึกฝนให้แสดงกิจกรรมเช่นการไถนา หรือแสดงตามคำสั่งเพื่อความบันเทิงแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นเป้าหมายทางพฤติกรรมที่ตึงใจของนักท่องเที่ยวส่วนมาก นอกจากนี้การเข้าไปอุดหนุนสินค้าพื้นเมืองประเภทเกษตรกรรมและหัตถกรรมของหมู่บ้านจึงแสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวมีความสนใจในกิจกรรมการแสดงการสาธิตของควาย

เรือนไทย

การแสดงความสามารถของควาย

ควายเผือก

เกวียน

เตรียมการแสดง

ที่อยู่อาศัยของควาย

ภาพประกอบ 8 การแสดงของหมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย
ที่มา: บันทึกภาพวันที่ 7 มีนาคม 2552

3.3 วัดไผ่โรงวัว

ภาพประกอบ 9 วัดไผ่โรงวัว

ที่มา: บันทึกภาพวันที่ 7 มีนาคม 2552

ที่ตั้ง ทางหลวงหมายเลข 3422 บ้านไผ่โรงวัว ตำบล บางตาเถร อำเภอ สองพี่น้อง

การเดินทาง โดยรถยนต์ส่วนตัวจากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข 340 ก่อนถึงแยกลาดบัวหลวงให้เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 3422 ไปอีก 14 กม.วัดอยู่ทางขวามือ หรือจากอำเภอสองพี่น้อง ใช้ทางหลวงหมายเลข 3422 ข้ามแม่น้ำสุพรรณบุรีไปประมาณ 3 กม.วัดอยู่ทางซ้ายมือ

การตรวจสอบและประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยววัดไผ่โรงวัวในภาพรวม ดังนี้

1. ทรัพยากรทางธรรมชาติ ประกอบด้วย

1.1 ภูมิทัศน์และภูมิอากาศ บริเวณวัดไผ่โรงวัว มีทิวทัศน์ที่กว้าง โล่ง มีแสดงการจำลองนรก เป็นปูนปั้นคนที่ได้รับทุกข์ทรมานจากการตกนรกเพราะผลแห่งกรรมชั่ว สภาพภูมิอากาศ มีอากาศร้อน เนื่องจากวัดไผ่โรงวัว มีบริเวณลานโล่ง เนื่องจากไม่มีต้นไม้มากพอที่จะให้ความร่มรื่นแก่นักท่องเที่ยว

2. ทรัพยากรทางวัฒนธรรม ประกอบด้วย

2.1 มรดกทางวัฒนธรรม

2.1.1 สถานที่ผู้คนเคารพนับถือ ได้แก่ โบสถ์ เป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก ทรงไทย จตุรมุขยกพื้นสูง ภายในปูหินอ่อนและมีจิตรกรรมฝาผนังเรื่องพุทธประวัติ วิหารร้อยยอด (นิโครธารามพุทธวิหาร) เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กทาสีขาว ผสมผสมศิลปะไทยและอินเดีย พระกฤษณ์โธ เป็นพระพุทธรูปขนาดใหญ่ปางมารวิชัย องค์สีขาว สังกะสีสถาน 4 ประกอบด้วยสิ่งก่อสร้างจำลองสี่แห่งในอินเดียและเนปาล

2.1.2 รูปปั้นปูนปั้นคนที่ได้รับการทรมานจากนรก เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรการท่องเที่ยววัฒนธรรมทางศาสนา

3. การบริการ ได้แก่

3.1 ศูนย์ข้อมูล ป้ายแสดงเส้นทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแหล่ง ป้ายแสดงจุดท่องเที่ยว ป้ายข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว

3.2 ห้องน้ำ มีบริการหลายที่ เนื่องจากวัดมีขนาดกว้าง และมีจุดแสดงกิจกรรมของทางวัดหลายแห่ง

3.3 ลานจอดรถ เป็นลานขนาดกว้างสามารถจอดรถได้ตามสะดวก

3.4 ร้านอาหารและเครื่องดื่ม รวมทั้งร้านขายของที่ระลึก มีสินค้าพื้นเมือง ร้านค้าขายสินค้าที่หลากหลาย

4. งานประเพณีทรัพยากรท่องเที่ยว โดดเด่นด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภท

ศาสนาโดยมีศาสนวัตถุ โดยมี พระกฤษณ์โธ พระพุทธรูป ที่ควรแก่การบูชาเคารพนับถือ พร้อมเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความเกี่ยวข้องในฐานะที่เป็นหลักฐานสำคัญทางศาสนาโดยแสดงการจำลองเมืองนรก เป็นรูปปั้นลักษณะที่หลากหลายตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาเช่น มีทั้งกรรมของผู้ที่ตบตีพ่อแม่ ตายไปตกนรกจะเป็นเปรตมือเท้าใหญ่ ผู้ที่ทำการมพุดโกหกพ่อแม่ ตายไปจะถูกทรมานโดยการดึงลิ้น พวกที่ชอบดูภาพลามก ตายไปก็จะโดนลิ้มตอกเข้าที่ตา ฯลฯ เพื่อเตือนสติสอนใจให้แก่ผู้พบเห็นรู้สึกเกรงกลัวต่อบาปและหมั่นสร้างคุณความดีว่า ยึดความดีเป็นที่ตั้งในการดำรงชีวิต

ผลการสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยววัดไผ่โรงวัว

ผลจากการสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในวัดไผ่โรงวัว ในช่วงวันเสาร์ เวลา 10.00 - 16.00 น. พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาเป็นครอบครัว โดยรถยนต์ส่วนตัว ได้สังเกตเห็นว่านักท่องเที่ยวนิยมมาทำบุญโดยถวายสังฆทาน ไหว้พระ รวมถึงมีพฤติกรรมทางความเชื่อเรื่องพิธีกรรมการสะเดาะเคราะห์โดยการบริจาคหีบศพให้แก่วัด และเที่ยวชมการแสดงรูปปั้นจำลองภาพเกี่ยวกับนรกภูมิที่แสดงการลงโทษทัณฑ์แก่ผู้ที่กระทำความชั่วในรูปแบบต่าง ๆ กัน ซึ่งเห็นว่านักท่องเที่ยวให้ความสนใจในการทำบุญ และสนใจประติมากรรมด้านความเชื่อของวัดที่จัดแสดงให้คติเตือนใจกับนักท่องเที่ยว

พระกฤษณ์โช

วิหารร้อยยอด

วิหารร้อยยอด

นรกจำลอง

สังเวชนียสถาน

ภายในวิหารร้อยยอด

ภาพประกอบ 10 สิ่งที่น่าสนใจภายในวัดไร่โรงวัว
ที่มา: บันทึกภาพวันที่ 7 มีนาคม 2552

3.4 บึงฉวาก

ภาพประกอบ 11 บึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ
ที่มา: บันทึกภาพวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2552.

ที่ตั้ง ตั้งอยู่ตำบลเดิมบาง อำเภอดเดิมบางนางบวช

การเดินทาง โดยรถยนต์ส่วนตัวจากอำเภอดเดิมบางนางบวช ใช้ทางหลวงเลข 340 ไปทางจังหวัดชัยนาท ผ่านวัดเดิมบางบ้านท่าเตียนไปประมาณ 1 กม.พบทางเข้าซ้ายมือให้เลี้ยวเข้าไปข้ามสะพานแม่น้ำสุพรรณบุรี พบสามแยกให้เลี้ยวขวาไปประมาณ 100 เมตร พบทางแยกซ้ายมือให้เลี้ยวเข้าไป แล้วข้ามคลองชลประทานไปอีกประมาณ 1.5 กม.ถึงบึงฉวาก

รถประจำทางขึ้นรถสายสุพรรณฯ – นครสวรรค์ลงที่ตลาดท่าช้าง แล้วต่อรถจักรยานยนต์รับจ้าง ราคา 60 – 70 บาท

การตรวจสอบและประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวบึงฉวากในภาพรวม ดังนี้

1. ทรัพยากรทางธรรมชาติ ประกอบด้วย

1.1 ภูมิทัศน์และภูมิอากาศ บริเวณบึงฉวากมีสภาพภูมิทัศน์เป็นบึงน้ำที่กว้างใหญ่ และเป็นแหล่งทางธรรมชาติขนาดใหญ่ โดยเป็นที่อยู่ของนกจำนวนมาก ต่อมาสร้างส่วนต่างๆเพิ่มขึ้นทั้งการจัดแสดงพันธุ์สัตว์น้ำเป็นอาคารสองชั้นสองหลัง อุทยานผักพื้นบ้าน และสวนสัตว์จุดที่โดดเด่นคืออุโมงค์ใต้น้ำซึ่งอยู่ในอาคารหลังที่ 2 สามารถมองเห็นปลาน้ำจืดขนาดใหญ่ได้ทั้งด้านบนและด้านล่าง นอกจากนี้ด้านหลังยังมีบ่อจระเข้พื้นที่ 3 ไร่ จำลองสภาพใกล้เคียงธรรมชาติ สภาพภูมิอากาศมีอากาศเย็นสบายมีลมพัดผ่าน เนื่องจากบึงฉวากตั้งอยู่ริมบึงและใกล้ต้นไม้ ซึ่งทำให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก

1.2 พืชและป่าไม้ บริเวณบึงฉวากอุทยานผักพื้นบ้านเพื่อการยังชีพ เป็นที่รวบรวมพันธุ์พืชผักจากทั่วประเทศกว่า 500 ชนิด ทั้งไม้พุ่ม ไม้เลื้อย และไม้ยืนต้น มีทางเดินชมโดยรอบ ที่โดดเด่นคือ การบังคับผลน้ำเต้าให้เป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมห้อยระยียงรายทั่วบริเวณ ด้านในอุทยานมีโรงปลูกพืชระบบประหย่น้ำและสาธิตการปลูกพืชแบบไร้ดิน

1.3 สัตว์ บริเวณบึงฉวาก มีสัตว์หลายชนิด ทั้งเสือ สิงโต ม้าลาย นกกระเจือกเทศ ไก่ฟ้า และนกหลากหลายชนิดในกรงใหญ่เนื้อที่ 5 ไร่

1.4 แหล่งน้ำ บริเวณบึงฉวากเป็นบึงน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 2,700 ไร่

2. ทรัพยากรทางวัฒนธรรม ประกอบด้วย

2.1 ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยว ได้แก่ ศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยว ด้านเก็บค่าธรรมเนียม

3. การบริการ ได้แก่

3.1 ศูนย์ข้อมูล ป้ายแสดงเส้นทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแหล่ง ป้ายแสดงจุดท่องเที่ยว ป้ายข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว

3.2 ลานจอดรถ โดยมีต้นไม้ใหญ่คอยให้ความร่มรื่นบริเวณที่จอดรถ

3.3 ห้องน้ำ จะมีตามจุดแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ คอยให้บริการแก่นักท่องเที่ยวอย่างพอเพียง

3.4 ร้านอาหารและเครื่องดื่ม ร้านขายของที่ระลึก สินค้าพื้นเมือง ผลไม้ และ หมวกสาน

4. งานประเพณีทรัพยากรท่องเที่ยว

โดดเด่นด้านทรัพยากรทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติที่มีความสวยงามและนับว่าทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทนี้เป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว บึงฉวากมีทั้งสัตว์ป่าและพรรณไม้ (Wildlife and flora) ที่มีความงามตามธรรมชาติที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มาก เพราะชีวิตความเป็นอยู่ของสัตว์ป่าเป็นสิ่งที่น่าศึกษาหาความรู้ รวมทั้งความหลากหลายของพรรณไม้ในป่าประเภทต่างๆ ซึ่งนับวันจะหมดไป แต่ยังคงมีที่ให้ท่องเที่ยวได้ เช่น การแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ อุทยานผักพื้นบ้าน และสวนสัตว์ ซึ่งพัฒนาและปรับปรุงให้เป็นที่เที่ยวที่นิยม โดยเป็นบึงน้ำมีเนื้อที่กว่า 2,000 ไร่ เป็นที่อาศัยของนกจำนวนมาก ทั้งนกประจำแบนกอพยพ และได้รับการจัดเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าในปี พ.ศ. 2526

ผลการสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยวบึงฉวาก

ผลจากการสำรวจพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่บึงฉวากในช่วงวันอาทิตย์ เวลา 14.00-17.00 น. ผู้วิจัยพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ มาเที่ยวชมสัตว์ต่าง ๆ มีทั้งสัตว์บกและสัตว์น้ำ จุดสำคัญที่นักท่องเที่ยวนิยมให้ความสนใจพิเศษโดยเฉพาะเด็ก ๆ ก็คือการได้ชมสัตว์น้ำโดยการเดินผ่านไปตามอุโมงแก้ว และหลังจากนั้นก็มักจะนิยมไปนั่งพักผ่อนบริเวณต้นไม้รอบบึงซึ่งมีความร่มรื่น ซึ่งนักท่องเที่ยวมีความสนใจในกิจกรรมที่ทางบึงฉวากบริการให้

ศูนย์พัฒนาการจัดการสัตว์ป่า

สัตว์ป่าหายาก

กรงนก

บ้านกระต่าย

เสือ

รถลาก

ภาพประกอบ 12 ทรัพยากรในบึงฉวากเฉลิมพระเกียรติ
ที่มา: บันทึกภาพวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2552.

3.5 วัดป่าเลไลยก์วรวิหาร

ภาพประกอบ 13 หลวงพ่อโต

ที่มา: บันทึกภาพวันที่ 7 มิถุนายน 2552.

ที่ตั้ง ถนนมาลัยแมน ตำบล รั้วใหญ่ อำเภอเมือง

การเดินทาง โดยรถยนต์ส่วนตัว จากแยกหอนาฬิกา ใช้ถนนมาลัยแมนหรือทางหลวงหมายเลข 321 ไปทางแยกอุยา ข้ามสะพานแม่น้ำสุพรรณบุรี ผ่านคูเมืองไปประมาณ 1 กิโลเมตร วัดอยู่ทางซ้ายมือ

รถประจำทาง – ขึ้นสายตลาด - วัดป่าฯ

การตรวจสอบและประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยววัดป่าเลไลยก์วรวิหาร ในภาพรวม ดังนี้

1. ทรัพยากรทางธรรมชาติ ประกอบด้วย

1.1 ภูมิทัศน์และภูมิอากาศ บริเวณวัดป่าเลไลยก์วรวิหารมีทัศนียภาพที่สวยงามและกว้างขวาง มีการจัดระเบียบบริเวณวัดเรียบร้อยและเป็นระเบียบ สภาพภูมิอากาศร้อน เนื่องจากไม่มีต้นไม้ที่คอยให้ความร่มเย็นแก่นักท่องเที่ยว

2. ทรัพยากรทางวัฒนธรรม ประกอบด้วย

2.1 มรดกทางวัฒนธรรม / ศูนย์ข้อมูล

2.1.1 สถานที่ผู้คนให้ความเคารพนับถือ ได้แก่ หลวงพ่อโต หรือหลวงพ่อดำประดิษฐานอยู่ในวิหารเป็นพระพุทธรูปก่ออิฐถือปูน นั่งห้อยพระบาท พระหัตถ์ซ้ายวางคว่ำบนพระชานุซ้าย พระหัตถ์ขวาวางหงายบนพระชานุขวา สูงราว 23 เมตร ด้านหน้าองค์พระมีปูนปั้นรูปสิงห์นั่งถวายเป็นคู่และช้างหมอบถวายกระบอกน้ำ ซึ่งเป็นลักษณะพระพุทธรูปปางป่าเลไลยก์ นอกจากนี้มีลักษณะของปางปฐมเทศนาซึ่งเป็นปางเดิมขององค์หลวงพ่อดำ โดยมีรูปกวางหมอบและธรรมจักรวิหาร เป็นวิหารขนาดใหญ่ ประตูทางเข้าวิหารมีสามบานบานกลางมีขนาดใหญ่ที่สุดและแกะสลักสวยงาม โดยมีเครื่องหมายประจำรัชกาลที่ 4 วิหารคดอยู่รอบนอกวิหารหลวงพ่อดำ มีจิตรกรรมฝาผนังเรื่องขุนช้างขุนแผน วิหารมอญเป็นวิหารหลังเล็กทรงมหาอุด ไม่มีหน้าต่างมีทางเข้าออกทาง

เดียว ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปปูนปั้นสีขาวศิลปะอยุธยา เจดีย์มอญ เป็นเจดีย์องค์เล็กตั้งอยู่หน้าวิหารหลวงพ่โต ในอดีตพบพระเครื่องเนื้อปาล์มเทศนาภายในเจดีย์

2.1.2 กลุ่มขุนช้าง อยู่ด้านหลังวัดสร้างเป็นเรือนไทยไม้สักหลังใหญ่กว้างขวางตามบทพรรณนาเรือนของขุนช้างในวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน ขึ้นไปบนเรือนจะเห็นฉากราพวาดตัวละครขุนช้างสำหรับให้นักท่องเที่ยวถ่ายรูปเป็นที่ระลึก บนเรือนแต่ละห้องมีภาพบรรยายเล่าเรื่องขุนช้างขุนแผน มีตู้จัดแสดงภาชนะเครื่องใช้ไม้สอยต่างๆไม่ว่าจะเป็นฉากกั้นหรือถ้วยโกโอ ขามเก่าแก่แบบต่างๆ

3. การบริการ ได้แก่

3.1 ศูนย์ข้อมูล ป้ายแสดงเส้นทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแหล่ง ป้ายแสดงจุดท่องเที่ยว ป้ายข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว

3.2 ลานจอดรถ มีบริเวณโล่ง และกว้าง มีเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว

3.3 ห้องน้ำ มีไว้คอยอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว

3.4 ร้านอาหารและเครื่องดื่ม ร้านขายของที่ระลึก สินค้าพื้นเมือง

4. งานมหกรรมและเหตุการณ์สำคัญในรอบปี

ชาวสุพรรณบุรีให้ความสำคัญเคารพสักการะหลวงพ่โตซึ่งถือว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองโดยมีประเพณีไหว้หลวงพ่โต ในวันขึ้น 5 ค่ำ ถึงขึ้น 9 ค่ำ เดือน 5 (ประมาณเดือนเมษายน) และเดือน 12 (ประมาณเดือน พฤศจิกายน) บริเวณวัดป่าเลไลยก์ ประเพณีไหว้หลวงพ่โตมีมาช้านานแล้ว ดังปรากฏอยู่ในเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน ซึ่งบอกเล่าถึงชีวิตผู้คนในช่วงปลายสมัยอยุธยาจนถึงรัตนโกสินทร์

5. งานประเพณีทรัพยากรท่องเที่ยว

โดดเด่นด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศาสนา วัดป่าเลไลยก์วรวิหารเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความเกี่ยวข้องในฐานะที่เป็นหลักฐานสำคัญทางศาสนา เช่นเป็นที่ประดิษฐานหลวงพ่โตซึ่งเป็นที่เคารพสักการะของชาวสุพรรณบุรีและผู้คนทั่วไป และด้านโบราณสถาน เช่น วิหารวิหารคด วิหารมอญเจดีย์มอญ โดยวัดป่าเลไลยก์วรวิหารได้รับการยกฐานะเป็นพระอารามหลวงชั้นตรีเมื่อวันที่ 21 เม.ย 2462 ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และมีการปฏิสังขรณ์ครั้งล่าสุดในช่วงปี พ.ศ. 2538 – 2540

ผลการสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยววัดป่าเลไลยก์วรวิหาร

ผลจากการสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในวัดป่าเลไลยก์วรวิหาร จากการได้สำรวจกิจกรรมนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี ในช่วงวันอังคาร เวลา 14.00-17.00 น. พบว่าพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่วัดป่าเลไลยก์วรวิหารมีการเดินทางมาเที่ยวกันทั้งแบบรถส่วนตัวและรถทัวร์ เป้าหมายหลักที่มาเที่ยวที่วัดนี้ก็เพื่อกราบไหว้สักการะหลวงพ่โตพระศักดิ์สิทธิ์ประจำจังหวัดสุพรรณบุรี เครื่องสักการะนักท่องเที่ยวก็จะใช้บริการของวัด โดยซื้อดอกไม้สำหรับไหว้พระที่

ทางวัดจัดไว้ให้ บางส่วนก็จะนิยมถวายสังฆทานพร้อมไปด้วย วัดนี้ตั้งอยู่ในตัวเมืองจะมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าออกตลอดทั้งวัน มีทั้งผู้สูงอายุ และหนุ่มสาวที่มากันเป็นคู่ มักนิยมไหว้พระขอพรรับน้ำพระพุทธมนต์อันเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต หลังจากไหว้พระหลวงพ่อดโตแล้วพสกนิกรนักท่องเที่ยวก็จะไปทำทานบริจาคค่าบำรุงแก่วัด และเช่าบูชาวัตถุมงคลเป็นที่ระลึก

เจดีย์มอญ

วิหารมอญ

เรือนขุนช้าง

ร้านอาหาร

ลานจอดรถ

ร้านขายของที่ระลึก

ภาพประกอบ 14 ทรัพยากรท่องเที่ยวในวัดป่าเลไลยก์วรวิหาร
ที่มา: บันทึกภาพวันที่ 7 มิถุนายน 2552.

3.6 ศาลหลักเมือง

ภาพประกอบ 15 ศาลหลักเมือง

ที่มา: บันทึกภาพวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2552.

ที่ตั้ง ตั้งอยู่ถนนมัลลย์แมน ตำบล ร้วใหญ่ อำเภอเมือง

การเดินทาง โดยรถยนต์ส่วนตัว จากแยกหอนาฬิกา ใช้ ถนนมัลลย์แมนไปทางวัดป่าเลไลยก์ ข้ามสะพานแม่น้ำสุพรรณบุรี แล้วตรงไป พบปั้มเชลล์ทางซ้ายมือให้ชิดขวาเพื่อไปกลับรถที่จุดกลับรถซึ่งตรงกับปากทาง ถนนไร่ฝ้ายซึ่งเป็นทางเข้าศาล กลับรถแล้วตรงเข้าถนนไร่ฝ้ายไปไม่ไกลถึงบริเวณศาล

รถสองแถวโดยสารประจำทาง ขึ้นรถสายตลาด - วัดป่าฯ

การตรวจสอบและประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวศาลหลักเมืองในภาพรวม ดังนี้

1. ทรัพยากรทางธรรมชาติ ประกอบด้วย

1.1 ภูมิทัศน์และภูมิอากาศ ของศาลเจ้าหลักเมืองมีลักษณะอาคารหลังใหญ่ชั้นเดียวแบบเปิดโล่ง มีแยกออกสัดส่วน สภาพภูมิอากาศในฤดูร้อนอากาศร้อนมากฤดูฝนมีฝนตก ฤดูหนาวมีอากาศหนาว

2. ทรัพยากรทางวัฒนธรรม ประกอบด้วย

2.1 มรดกทางวัฒนธรรม / ศูนย์ข้อมูล

2.1.1 เจ้าพ่อหลักเมือง เป็นศิลาจำหลักรูปพระนารายณ์สี่กรเก้าแอก 2 องค์ สูงราว 1 เมตร ซึ่งเป็นองค์ศาลหลักเมืองแท้ๆ ตั้งอยู่ในศาลเจ้าแบบจีนซึ่งเป็นอาคารหลังใหญ่ หลังคาประดับด้วยรูปมังกร ประตูทางเข้าซึ่งเป็นไม้แผ่นใหญ่เขียนภาพเทพเจ้าผู้ปกปักรักษาสถานที่ โดยมีตำนานเล่าว่า รูปเจ้าพ่อหลักเมืองสององค์นี้ลอยน้ำมาชาวบ้านมาพบเข้าจึงอัญเชิญขึ้นประดิษฐานบนฝั่งโดยต้องทำพิธีบวงสรวง ต่อมาจึงมีผู้คนมากกราบไหว้โดยไม่ขาดสาย

2.1.2 ศาลากลางน้ำ เป็นหอสุงเจ็ดชั้นทรงแปดเหลี่ยม แต่ละชั้นเปิดโล่ง ชายคาและหลังคามุงกระเบื้องแบบจีน โดยหลังคาด้านบนสุดประดับด้วยรูปมังกรแปดตัว หันหน้าไปยังทิศทั้งแปด

3. การบริการ ได้แก่

3.1 ศูนย์ข้อมูล ป้ายแสดงเส้นทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแหล่ง ป้ายแสดงจุดท่องเที่ยว ป้ายข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว

3.2 ลานจอดรถ ตั้งอยู่ด้านหน้าของศาลหลักเมือง บริเวณศาลมีที่จอดรถสำหรับรถยนต์ทั่วไปและรถทัวร์

3.2 ห้องน้ำ ของศาลเจ้าหลักเมือง สะอาดมาก แต่จะคิดค่าบริการแล้วแต่ จะทำบุญให้กับทางศาลหลักเมือง

3.3 ร้านอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งมีมากมายให้นักท่องเที่ยวได้เลือกซื้อ

4. งานมหกรรมและเหตุการณ์สำคัญในรอบปี

งานประเพณีทั้งกระจาดประจำปีของชาวสุพรรณ มีขึ้นในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 7 ตามปฏิทินจีน ตรงกับเดือน 9 ของไทย (อยู่ระหว่างเดือน สิงหาคม - กันยายน) โดยในงานมีการบริจาคข้าวของแก่ผู้ยากไร้และทำพิธีอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ล่วงลับ ประเพณีทั้งกระจาดเป็นประเพณีของชาวไทยเชื้อสายจีน ซึ่งจัดขึ้นตามความเชื่อในเรื่องพุทธศาสนาสาขามหายาน มีผู้คนมาร่วมงานจำนวนมาก

5.งานประเพณีทรัพยากรท่องเที่ยว

โดดเด่นด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภท โบราณสถานโดยเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางศาสนสถาน ศาลหลักเมืองเป็นสถานที่ควรแก่การนับถือหรือควรแก่การบูชา ชาวสุพรรณบุรีเคารพนับถือเจ้าพ่อหลักเมืองเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะคนไทยเชื้อสายจีนนิยมมากราบไหว้บนบานเรื่องธุรกิจการค้าและหน้าที่การงาน

ผลการสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยวศาลหลักเมือง

ผลจากการสำรวจพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่ศาลเจ้าพ่อหลักเมืองสุพรรณบุรี ในช่วงวันอาทิตย์ เวลา 12.00 -17.00 น. พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นวัยทำงาน เดินทางมาโดยรถยนต์ส่วนตัว ดูจากพฤติกรรมเห็นว่าจะมากราบไหว้สักการะบนบานสารกล่าวขอพรต่อศาลเจ้าหลักเมืองหรือบางส่วนก็มาทำพิธีแก้บนที่เคยได้บนบานไว้ เครื่องสักการะก็จะจัดหาซื้อจากบริเวณใกล้ ๆ ศาลหลักเมืองนั่นเอง และต่อจากนั้นนิยมเข้าไปชมพิพิธภัณฑ์มังกรซึ่งบริการให้เที่ยวชมใหม่ล่าสุดจากพฤติกรรมเหล่านี้จึงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวให้ความเคารพเชื่อถือศรัทธาต่อศาลเจ้าพ่อหลักเมืองอันเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ประจำเมืองของทุกเมือง

เสาช้างหิน

ศิลาจำลองพระนารายณ์สี่กร

ศาลากลางน้ำ

ที่จอดรถ

ห้องน้ำ

ถังขยะ

ภาพประกอบ 16 สิ่งที่น่าสนใจในศาลหลักเมือง
ที่มา: บันทึกภาพวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2552.

3.7 วัดพระนอน

ภาพประกอบ 17 วัดพระนอน

ที่มา: บันทึกภาพวันที่ 7 มิถุนายน 2552.

ที่ตั้ง ตั้งอยู่ ถนนสมภารคง ตำบล พินารแดง อำเภอเมือง

การเดินทาง โดยรถยนต์ส่วนตัว จากแยกหอนาฬิกา ใช้ ถนนมาลัยแมนไปทางวัดป่าเลไลยก์ ข้ามสะพานแม่น้ำสุพรรณบุรี แล้วให้ชิดขวาเพื่อไปกลับรถที่จุดกลับรถ กลับรถแล้วให้เลี้ยวซ้ายเข้าถนน สมภารคงหรือทางหลวงหมายเลข 3507 ผ่านวัดหน่อพุทธางกูรไปเล็กน้อย วัดอยู่ทางขวามือ

รถสองแถวโดยสารประจำทาง ขึ้นรถสายตลาด - วัดโพธิ์พระยา

การตรวจสอบและประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยววัดพระนอนในภาพรวม ดังนี้

1. ทรัพยากรทางธรรมชาติ ประกอบด้วย

1.1 ภูมิทัศน์และภูมิอากาศ มีลักษณะเป็นที่ราบ โลง ดิตริมน้ำ ร่มรื่น เงียบสงบ ภายในวัด สภาพภูมิอากาศภายในวัดเย็นสบาย มีลมพัดผ่าน รวมทั้งมีต้นไม้ที่คอยให้ความร่มรื่น เนื่องจากวัดตั้งอยู่แม่น้ำสุพรรณบุรี โดยเป็นที่อาศัยของปลา ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นปลาสวาย

2. ทรัพยากรทางวัฒนธรรม ประกอบด้วย

2.1 มรดกทางวัฒนธรรม

พระนอน อยู่ในวิหาร ประดิษฐานอยู่ด้านหน้าพระประธานซึ่งเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย เป็นพระพุทธรูปที่มีลักษณะแปลกไปจากพระปางไสยาสน์ทั่วไปที่นอนตะแคง กล่าวคือ พระนอนองค์นี้นอนหงายหนุนแขน พระหัตถ์ขวาวางทับพระหัตถ์ซ้ายอยู่บนพระนาภี ประดิษฐานอยู่บนแท่นกว้าง 1 เมตร ยาว 3 เมตร ชาวบ้านนิยมมาปิดทองและนำพวงมาลัยมาสักการะ

อุทยานมัจฉา อยู่ด้านหน้าวิหารพระนอน มีปลาซึ่งส่วนใหญ่เป็นปลาสวายมาอาศัยอยู่อย่างชุกชุม ทางวัดได้สร้างแพและทำทางลงไว้เป็นอย่างดี บนแพมีอาหารปลาจำหน่ายและมีเก้าอี้ให้นั่งชมบรรยากาศริมแม่น้ำสุพรรณบุรีด้วย

3. การบริการ ได้แก่

3.1 ศูนย์ข้อมูลป้ายแสดงเส้นทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแหล่ง ป้ายแสดงจุดท่องเที่ยว ป้ายข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว

3.2 ลานจอดรถ สำหรับวัดพระนอนมีบริเวณกว้าง สามารถจอดได้หลายที่ โดยใกล้กับ
ริมแม่น้ำหรือริมร้านอาหารและร้านขายของที่ระลึก

3.3 ห้องน้ำ สะอาด และมีเพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

3.4 ร้านอาหารและเครื่องดื่ม รวมทั้งร้านขายสินค้าที่ระลึก

4. งานประเมินทรัพยากรท่องเที่ยว

วัดพระนอนมีความโดดเด่นด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภท โบราณวัตถุ และศาสนา และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความเกี่ยวข้องกับทางประวัติศาสตร์ โบราณคดีและศาสนา วัดพระนอนเป็นวัดเก่าแก่สมัยอยู่ทองสุพรรณภูมิได้บูรณะขึ้นใหม่ในสมัยหลัง รูปปั้นพระนอน มีลักษณะนอนหงายสร้างเท่าขนาดคนโบราณ ลักษณะเหมือนพระนอนที่เมืองกุสินาราประเทศอินเดีย ทำน้ำหน้าวัดมีทั้งปลาสร้อย ปลาตะเพียน ปลาแรด ปลาดุก ปลาช่อน มาอาศัยอยู่จำนวนมาก

ผลการสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยววัดพระนอน

ผลจากการสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่อุทยานมัจฉาวัดพระนอน จากการที่ผู้วิจัยได้สำรวจพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในอุทยานวังมัจฉาวัดพระนอน ในช่วงวันอาทิตย์เวลา 14.00 - 17.00 น. พบว่าอุทยานมัจฉาวัดพระนอนเป็นแหล่งท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งที่นักท่องเที่ยวนิยมมาเที่ยวกันมากเป็นสถานพักผ่อนหย่อนใจได้ดีทีเดียว สังเกตเห็นว่านักท่องเที่ยวที่มาที่นี่มักมาเป็นแบบครอบครัว มีทั้งเด็ก ๆ และผู้สูงอายุมาด้วย เป้าหมายของนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ คือการมาไหว้พระและปิดทองพระพุทธรูปนอนหงายอันเป็นจุดเด่นที่สุด จนการท่องเที่ยวไทยจัดให้เป็นมุมมองอันซีนไทยแลนด์แห่งหนึ่ง เมื่อนักท่องเที่ยวไหว้พระเสร็จแล้วก็จะไปนั่งเล่นพักผ่อนอยู่แถวบริเวณริมฝั่งแม่น้ำท่าจีนที่ไหลผ่านหน้าวัด มีอาหารขายสำหรับนั่งทานกันเป็นครอบครัว และมีทำนน้ำสำหรับชมมัจฉาซื้ออาหารเลี้ยงปลาที่ท่าวัด อันเป็นกิจกรรมที่ชื่นชอบสนุกสนานตื่นเต้นสำหรับเด็ก ๆ เป็นอย่างมาก ส่วนบริเวณลานจอดรถที่มีพื้นที่กว้างขวาง จอดรถได้สะดวก ก็จะมีร้านค้าขายของที่ระลึกและร้านอาหารมากพอสมควร ก่อนกลับนักท่องเที่ยวมักจะต้องซื้อของที่ระลึกและของกินเล่นติดไม้ติดมือกันไปเสมอแล้วจึงจะขึ้นรถกลับบ้านไป

พระนอน

ศาลเจ้าแม่กวนอิม

อุทยานมัจฉา

ที่ล้างมือ

ของที่ระลึก

ลานจอดรถ

ภาพประกอบ 18 สิ่งที่น่าสนใจในวัดพระนอนวัดพระนอน
ที่มา: บันทึกภาพวันที่ 7 มิถุนายน 2552.

3.8 วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ

ภาพประกอบ 19 วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ
ที่มา: บันทึกภาพวันที่ 7 มิถุนายน 2552.

ที่ตั้ง ถนน สมภารคง ตำบลรั้วใหญ่ อำเภอเมือง

การเดินทาง โดยรถยนต์ส่วนตัว จากแยกหอนาฬิกา ใช้ ถนนมาลัยแมนไปทางวัดป่าเลไลยก์ ข้ามสะพานแม่น้ำสุพรรณบุรี แล้วให้ชิดขวาเพื่อไปกลับรถที่จุดกลับรถ กลับรถแล้วให้เลี้ยวซ้ายเข้าถนน สมภารคงไปอีก 100 เมตร วัดอยู่ทางซ้ายมือ

รถสองแถวโดยสารประจำทาง ขึ้นรถสายตลาด - วัดโพธิ์พระยา

การตรวจสอบและประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยววัดพระศรีรัตนมหาธาตุในภาพรวม ดังนี้

1. ทรัพยากรทางธรรมชาติ ประกอบด้วย

1.1 ภูมิทัศน์ มีลักษณะร่มรื่น เงียบสงบ ภายในวัดมีปราสาทองค์ใหญ่ และองค์เล็ก บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ

2. ทรัพยากรทางวัฒนธรรม ประกอบด้วย

2.1 มรดกทางวัฒนธรรม / ศูนย์ข้อมูล

ปราสาท มีขนาดใหญ่เห็นเด่นชัด ก่อด้วยอิฐดินสอและฉาบปูน ฐานเป็นบัวลูกผักชีเหลี่ยมซ้อนลดหลั่นกันสี่ชั้น รองรับเรือนธาตุซึ่งเป็นทรงสอบย่อมุมรับกับส่วนฐาน มีซุ้มจระนำสี่ด้านโดยด้านตะวันออกลักษณะเป็นคูหาและมีบันไดทางขึ้น ภายในประดิษฐานพระปราสาทจำลองซึ่งถูกปิดทองทั่วองค์ เรียกกันว่า หลวงพ่อน้อย นับถือว่าศักดิ์สิทธิ์ บ้างนำ แตนเซอร์ มาแก้บน

หน้าบันเรือนธาตุทำเป็นซุ้ม ลดหลั่นกันสองชั้น ประดับลายปูนปั้นรูปมังกรคายนาคน ส่วนหน้าบันทิศตะวันออกเป็นรูปเทพพนม ท่ามกลางมังกรและนาค ส่วนยอดองค์ปราสาทเป็นชั้นวิมานจำลองซ้อนลดหลั่นกันเจ็ดชั้น ประดับมุมด้วยกลีบบนและซุ้มบันจำแกลง ยอดปราสาทประดับด้วยนาคูสล เล่ากันว่า นาคูสลเล่มเดิมถูกฟ้าผ่าลงมา ต้องทำเล่มใหม่ขึ้นไปเปลี่ยน และนำนาคูสลเล่มเดิมไปตั้งไว้บนแท่นนอกกำแพงแก้วขององค์ปราสาท

นอกจากปรางค์องค์นี้แล้ว บริเวณใกล้เคียงยังมีเจดีย์ทรงแปดเหลี่ยมสององค์และวิหารเล็กสองหลังซึ่งประดิษฐานพระพุทธรูปหลายองค์ด้วย ตามคำบอกเล่าโดยพระเฉลิม ว่าหลังสงครามไทยพม่า บริเวณใกล้กับพระปรางค์มีคนจีนมาพึ่งพระบรมโพธิ์สมภารปลูกผักขาย วันหนึ่งในฤดูหนาว พ.ศ. 2456 จีนคนนั้นปีนขึ้นไปบนองค์พระปรางค์ (สมัยนั้นยังไม่ได้ทำบันได) ผลักพระประธานออกแล้วลงไปในกรูขององค์พระปรางค์ กวาดเก็บเอาของมีค่าเงินทองรูปพรรณ ตลอดจนเพชรนิลจินดาแล้วหลบหนีไปเมืองจีน ต่อมาประชาชนในท้องถิ่นนั้นรู้ ต่างก็ลงไปในการองค์พระปรางค์หยิบเอาพระไปตามชอบ ทำให้ปรางค์เหลืออยู่ไม่กี่องค์

วิหารยาว อยู่ด้านทิศตะวันออกของปรางค์ ภายในประดิษฐานหลวงพ่อบิณฑังและพระพุทธรูปหินทรายสมัยอุทองถึง 279 องค์ ตามคำบอกเล่าว่า ก่อนนี้มีหลวงพ่อบิณฑัง 2 องค์ เป็นฝาแฝดนั่งหลังชนกันเป็นพระพุทธรูปหินทราย ได้ถูกพม่าเชื้อสายจีน ทำลายไปองค์หนึ่ง ทำให้เหลือเพียงองค์เดียว

โบสถ์เก่า อยู่ด้านหลังปรางค์ เป็นโบสถ์ไม้ บางส่วนเช่นหลังคาและฝาผนังชำรุดผุพัง แต่ก็ยังคงสวยงามอยู่ ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปประธานองค์ใหญ่ เสมารอบโบสถ์เป็นปูนปั้นทรงป้อมๆเลียนแบบเสมาหินทรายรุ่นเก่า ตามคำบอกเล่าว่า โบสถ์เก่านี้ได้ถูกฟ้าผ่าต่อมาๆได้มีการซ่อมแซม ใหม่ แต่ก็ได้ถูกฟ้าผ่าเป็นครั้งที่สอง ทำให้มีการสร้างโบสถ์ใหม่ซึ่งได้อยู่ทางด้านหน้าของปรางค์

3. การบริการ ได้แก่

- 3.1 ห้องน้ำ มีลักษณะเป็นห้องแถวระมาณ 5 – 6 ห้อง ตั้งอยู่บริเวณด้านข้างของโบสถ์
- 3.2 ลานจอดรถของวัดสามารถจอดได้หลายที่ตามความสะดวก
- 3.3 ป้ายบอกความสำคัญของสถานที่สำคัญ อยู่ตามบริเวณจุดที่สำคัญ เช่น ป้ายบอกประวัติของวัดจะตั้งอยู่บริเวณเจดีย์ด้านหลัง

4. งานมหกรรมและเหตุการณ์สำคัญในรอบปี

งานประเพณี บริเวณวัดพระศรีรัตนมหาธาตุจะมีงานประจำปีของหลวงพ่อบิณฑัง จะมีเป็นบางปีหรืออาจจัดเป็นวันเกิดของหลวงพ่อบิณฑังซึ่งเป็นอดีตเจ้าอาวาส

5. งานประเพณีทรัพยากรท่องเที่ยว

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุเป็นเป็นวัดเก่าแก่ และมีประวัติที่ยาวนาน มีความโดดเด่นด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน อันได้แก่ ปรางค์ วิหารยาว และ โบสถ์เก่า และด้านโบราณวัตถุ คือพระผงสุพรรณที่มีชื่อเสียง เนื่องจากมีการค้นพบพระพุทธรูปหินทราย และพระผงในองค์ปรางค์ที่มีอยู่ในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ

ผลการสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยววัดพระศรีรัตนมหาธาตุ

ผลจากการสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ ในช่วงวันอาทิตย์ เวลา 14.00 -17.00 น. พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาโดยรถยนต์ส่วนตัวและรถโดยสารประจำทาง พฤติกรรมที่เห็นก็มาเพื่อเที่ยวชมวัดทำบุญทำทานโดยการถวายสังฆทาน สักการะไหว้พระสำคัญประจำวัด ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่านักท่องเที่ยวที่มาเที่ยววัดยังให้ความสำคัญกับสถานที่ทางศาสนา การไหว้พระ และทำนุบำรุงพระศาสนาอยู่เสมอ

ปรางค์

ภายในปรางค์

อุโบสถ

โบสถ์เก่า

พุทธสถานพระผดุงสุพรรณ

ภาพประกอบ 20 สิ่งที่น่าสนใจภายในวัดวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ
ที่มา: บันทึกภาพวันที่ 7 มิถุนายน 2552.

3.9 วัดทับกระดาน

ภาพประกอบ 21 วัดทับกระดาน

ที่มา: บันทึกภาพวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2552.

ที่ตั้ง ถนน สมภารคง ตำบลรั้วใหญ่ อำเภอเมือง

การเดินทาง โดยรถยนต์ส่วนตัวจากอำเภอสองพี่น้องใช้ทางหลวงหมายเลข 3260 ไปถึงสี่แยกหนองวัลย์เปรียงเลี้ยวซ้ายแล้วตรงไปกลับรถเข้าทางหลวงหมายเลข 3387 ไปอีกราว 5.5 กม. วัดอยู่ทางซ้ายมือ

รถประจำทาง ขึ้นรถสายสุพรรณฯ – กรุงเทพฯ ลงที่สามแยกทุ่งคอกแล้วต่อรถจักรยานยนต์รับจ้าง ราคา 30 บาท

การตรวจสอบและประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยววัดทับกระดานในภาพรวม
ดังนี้

1. ทรัพยากรทางธรรมชาติ ประกอบด้วย

1.1 ภูมิทัศน์และภูมิอากาศ มีลักษณะร่มรื่น เงียบสงบ ด้านหน้ามีศาลาตั้งรูปปั้นพุ่มพวง ดวงจันทร์ ราชนิลุท่ง ภายในศาลาธรรม์ตราษฎร์บำรุงมีรูปปั้นและของที่ชาวบ้านนำมาแก้บนเป็นจำนวนมาก ด้านหน้ามีแม่ค้าขายผัก และผลไม้ พร้อมทั้งตลอดเตอรี

2. ทรัพยากรทางวัฒนธรรม ประกอบด้วย

2.1 มรดกทางวัฒนธรรม / ศูนย์ข้อมูล

รูปปั้นพุ่มพวง ดวงจันทร์ มีทั้งหมดห้ารูปตั้งอยู่ในศาลาธรรม์ตราษฎร์บำรุงสองรูป ผู้คนส่วนใหญ่นิยมนำพวงมาลัยมาไหว้ขอโชคลาภกันที่ศาลานี้ ผู้ที่ได้ตามคำอธิษฐานจะนำสิ่งของมาแก้บน มีโต๊ะเครื่องแป้ง ตู้เสื้อผ้า ชุดไทย ชุดราตรี และเครื่องสำอาง ส่วนรูปปั้นอีกสามรูปตั้งอยู่ในศาลาจัตุรมุข ศาลาท่าน้ำ และศาลาห้องกระจก

3. การบริการ ได้แก่

3.1 ศูนย์ข้อมูล ป้ายแสดงเส้นทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแหล่ง ป้ายแสดงจุดท่องเที่ยว ป้ายข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว

3.2 บริการอื่นๆ ลานจอดรถ ห้องน้ำ ร้านอาหารและเครื่องดื่ม

4. งานมหกรรมและเหตุการณ์สำคัญในรอบปี

วันที่ 1 และ 16 ของทุกเดือนจะมีชาวบ้านและนักท่องเที่ยวทั่วไปมาขอหวยเป็นจำนวนมากและทุกวันที่ 13 มิถุนายน ของทุกปีจะมีการจัดงานระลึกถึงพุ่มพวง ดวงจันทร์ ทุกปี

5. งานประเพณีทรัพยากรท่องเที่ยว

วัดทับกระดานโดดเด่นด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม เช่น ความเชื่อเรื่องวิญญาณ และสิ่งดึงดูดใจที่มนุษย์สร้างขึ้นโดยวัตถุประสงค์ที่สร้างขึ้นนั้นอาจไม่ใช่เพื่อการท่องเที่ยว แต่เป็นที่ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปท่องเที่ยวได้ เช่น อนุสรณ์สถานรูปปั้นพุ่มพวง ดวงจันทร์ ที่ผู้คนนิยมมาไหวขอโชคขอลาภ

ผลการสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยววัดทับกระดาน

ผลจากการสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในวัดทับกระดาน ในช่วงวันธรรมดา เวลา 14.00 -17.00 น. พบว่า วัดทับกระดานอันเป็นที่ตั้งของหุ่นขี้ผึ้งของพุ่มพวง ดวงจันทร์ นักร้องเพลงลูกทุ่งชื่อดังที่ได้เสียชีวิตไปแล้ว พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาโดยรถยนต์ส่วนตัว พฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่มาที่นี่ส่วนใหญ่จะเชื่อในเรื่องโชคลาง ความขลังทางไสยศาสตร์ บันานสารกล่าว ขอโชคขอลาภต่อหุ่นขี้ผึ้งคุณพุ่มพวง ดวงจันทร์ มีความนิยมนำพวงมาลัยมาสักการะเป็นจำนวนมาก และบางคนเมื่อได้ตามปรารถนาแล้วก็นำสิ่งของมาแก้บนเช่นโต๊ะเครื่องแป้ง พวงมาลัยที่ตกแต่งด้วยใบธูปเป็นต้น ทั้งนี้ที่วัดนี้จะมีการจัดงานเฉลิมฉลองกันทุกปี

รูปปั้นพุ่มพวง

ภาพในศาลา

ร้านค้าหน้าวัด

ห้องน้ำ

ภาพประกอบ 22 สิ่งที่น่าสนใจในวัดทับกระดาน

ที่มา: บันทึกภาพวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2552.

3.10 หอคอยบริหารแจ่มใส

ภาพประกอบ 23 หอคอยบริหารแจ่มใส
ที่มา: บันทึกภาพวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2552.

ที่ตั้ง ตั้งอยู่ถนนนางพิม ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมือง

การเดินทาง โดยรถยนต์ส่วนตัว จากแยกหอนาฬิกาใช้ ถนนแคว้นแก้วไปทาง ถนนหมื่น
หาญ แล้วเลี้ยวขวาเข้าสู่ถนนนางพิม ผ่านโรงแรมศรีอุทองไปจะพบทางเข้าสวนเฉลิมภัทรราชินีอยู่
ทางซ้ายมือ

รถประจำทาง ขึ้นรถสายตลาด – วัดป่า ฯ

**การตรวจสอบและประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวหอคอยบริหารแจ่มใสใน
ภาพรวม ดังนี้**

1. ทรัพยากรทางธรรมชาติ ประกอบด้วย

1.1 ภูมิทัศน์และภูมิอากาศ มีหอคอยลักษณะทรงกลมสีขาวสูง 123.25 เมตร มีสี่ชั้น
และมองเห็นได้แต่ไกล ตั้งอยู่ในสวนเฉลิมภัทรราชินีซึ่งเป็นสวนสาธารณะ

1.2 พืชและป่าไม้ บริเวณหอคอยบริหารแจ่มใส เป็นสวนดอกไม้ มีไม้ใหญ่และไม้ดอก
หลายชนิด เช่น ราชพฤกษ์ ลั่นทม ไม้ดัดรูปทรงต่างๆ ไม้ดอกปลูกรวมกันโดยออกแบบให้เป็น
ลวดลายที่สวยงาม ถ้ามองจากมุมสูงจะเห็นความงามชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีน้ำตกจำลองขนาด
เล็ก ธารน้ำจากน้ำตกไหลไปรอบสวนด้านที่ติดกับ ถนนขุนไกร และมีทางเดินขนานไปกับธารน้ำให้
เดินชมได้รอบบริเวณ บางช่วงทำเป็นซุ้มน้ำให้นักท่องเที่ยวได้เดินลอดผ่านได้สวยงาม ในบริเวณสวน
มีม้านั่งตามจุดต่างๆ ให้นั่งพักผ่อน ประกอบกับมีการเปิดเพลงบรรเลงขับกล่อมให้บรรยากาศยิ่งขึ้นด้วย
และรอบบริเวณสวนได้มีการปลูกต้นไม้หลายชนิด อาทิเช่น ต้นปาล์มเปตติโคต (Petty Coat Plam),
ปรังญีปุ่น (Cyeas revolute tumb), โมกมัน (Ivory, Dara bela), แปร่งล้างขวด (Bottle Brush Tree)
 เป็นต้น

2. ทรัพยากรทางวัฒนธรรม ประกอบด้วย

2.1 มรดกทางวัฒนธรรม / ศูนย์ข้อมูล

หอคอย เป็นอาคารทรงกลมสูง มีสี่ชั้น ขึ้น – ลง โดยใช้ลิฟต์และบันไดวน แต่ละชั้นมีสิ่งน่าสนใจดังนี้

ชั้นล่าง เป็นที่จำหน่ายของที่ระลึก มีภาพจิตรกรรมเรื่องขุนช้างขุนแผน เขียนโดย อ. อุดมลักษณ์ ทรงสุวรรณ์ แห่งกองหัตถศิลป์ กรมศิลปากร เป็นจุดขึ้นลิฟต์ซึ่งพานักท่องเที่ยวขึ้นไปยังชั้น 4 จากนั้นนักท่องเที่ยวต้องเดินลงบันไดวนสู่ชั้นล่าง (ผู้สูงอายุและคนพิการสามารถใช้บริการลิฟต์ลงมาได้)

ชั้นที่ 2 เป็นจุดจำหน่ายอาหารว่างและเครื่องดื่ม และจุดชมทิวทัศน์

ชั้นที่ 3 มีจุดชมทิวทัศน์และจำหน่ายของที่ระลึก

ชั้นที่ 4 เป็นชั้นที่เหมาะสมสำหรับชมทัศนียภาพของจังหวัดสุพรรณบุรีมากที่สุด เพราะเป็นกระจกโดยรอบสามารถเลือกชมได้หลากหลายแต่หากต้องการเห็นให้ชัดเจนขึ้น ก็สามารถใช้บริการกล้องส่องทางไกลถึงพระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์ วัดไผ่โรงวัว วัดทับกระดาน รวมถึงวัดป่าเลไลยก์ ศาลหลักเมือง และสนามกีฬาบริเวณพื้นที่กลางชั้นจัดแสดงภาพยุทธหัตถีระหว่างสมเด็จพระนเรศวรมหาราชกับพระมหาอุปราชาจำนวนเจ็ดภาพซึ่งเขียนโดย อ. พิชัย นิรันดร์ แห่งกองหัตถศิลป์ กรมศิลปากร

3. ทรัพยากรประเภทกิจกรรม

3.1 น้ำพุดนตรี อยู่ถนนนางพิม มีอัฒจันทร์ให้นั่งชม ลานแสดงน้ำพุเป็นรูปวงกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง 11.60 เมตร มีหัวน้ำพุ 127 หัว ไฟส่อง 247 ดวง ควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ให้น้ำพุเคลื่อนไหวเข้ากับจังหวะดนตรี โดยมีการแสดงวันศุกร์ ถึงวันอาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา 17.00 – 19.00 น.

3.2 สวนน้ำ ภายในบริเวณมีทั้งสไลเดอร์ที่สูงถึง 10 เมตร และสไลเดอร์สามรางอันประกอบด้วยราง River run และ ราง Giant slider และราง Agar slider ให้เลือกเล่น ทั้งมีสไลเดอร์ขนาดเล็กสูงไม่มากสำหรับเด็กเล่นอีกสองชุดด้วย โดยเปิดเวลา 15.00 – 18.00 น. ค่าผ่านประตูผู้ใหญ่ 50 บาท เด็ก 30 บาท

3.3 สนามเด็กเล่น มีพื้นที่ 309 ตร.ม จำลองจากสวนเบญจสิริที่กรุงเทพฯ มีเครื่องเล่นนานาชนิดสำหรับเด็ก ทั้งม้าหมุน กระดานลื่น ชิงช้า และเครื่องเล่นปีนป่าย

4. การบริการ ได้แก่

4.1 ศูนย์ข้อมูล ป้ายแสดงเส้นทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแหล่ง ป้ายแสดงจุดท่องเที่ยว ป้ายข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว

4.2 บริการอื่นๆ ลานจอดรถ ห้องน้ำ ร้านอาหารและเครื่องดื่ม

5. งานประเพณีทรัพยากรท่องเที่ยว หอคอยบรรหาร – แจ่มใส มีความโดดเด่นด้านแหล่งประวัติศาสตร์ โดยมีหอคอยบรรหาร – แจ่มใส เป็นอนุสรณ์สถานเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้า

พระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสพระชนมพรรษา 60 พรรษา และเป็นสัญลักษณ์ของเมือง

ผลการสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยวหอคอยบรรหารแจ่มใส

ผลจากการสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่หอคอยบรรหาร-แจ่มใส ใน เวลา 14.00 - 16.00 น. พบว่า นักท่องเที่ยวจะเดินทางมาโดยรถยนต์ส่วนตัวและรถบริษัททัวร์ที่มาเป็นหมู่คณะ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ มีเป้าหมายเพื่อขึ้นไปชมวิวกวทัศน์ของเมืองสุพรรณบุรีในมุมสูง เมื่อขึ้นไปบนหอคอยแล้วสามารถมองเห็นทิวทัศน์บริเวณเมืองได้รอบทั้งตัวเมือง และยังมีนิมมาเลือกซื้อสินค้าของที่ระลึกภายในบริเวณหอคอยบรรหารแจ่มใสอีกด้วย จึงเห็นว่านักท่องเที่ยวได้ให้ความสำคัญกับหอคอยแห่งนี้ อันเป็นสิ่งก่อสร้างที่เป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดสุพรรณบุรี

ร้านอาหาร

ลิฟต์

กล้องส่องทางไกล

ร้านขายของที่ระลึก

ภาพประกอบ 24 สิ่งที่น่าสนใจในหอคอยบรรหาร – แจ่มใส
ที่มา: บันทึกภาพวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2552.

ตาราง 5 สรุปจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวและพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

อันดับ	สถานที่	ความโดดเด่น	พฤติกรรมนักท่องเที่ยว
1	ตลาดสามชุก หรือ ตลาดริมน้ำร้อยปี	- บรรยากาศย้อนยุค - มีสินค้าในอดีต - เป็นมรดกโลก	- เดินชมสถานที่ - เลือกซื้อสินค้า/ ของที่ระลึก - รับประทานอาหาร
2	บ้านควาย (หมู่บ้านอนุรักษ์ ควายไทย)	- สิ่งก่อสร้าง เช่น เรือนไทย โบราณ - การแสดงกิจกรรม ไถนา - สินค้าเกษตรกรรม	- ชมวิถีชีวิตเกษตรกรรม - ชมการแสดง - ซื้อสินค้าพื้นเมือง
3	วัดไผ่โรงวัว	- รูปปั้นจำลองนรกภูมิ - พระพุทธรูปกู่สันโธ - วิหารร้อยยอด	- ทำบุญไหว้พระ ถวาย สังฆทาน - สะเดาะเคราะห์ บริจาค หีบศพ - ชมรูปปั้นจำลอง เรื่องนรก
4	บึงฉวาก	- บึงน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ - สวนสัตว์บก - อุโมงค์ใต้น้ำ	- พักผ่อน - ชมสัตว์
5	วัดป่าเลไลยก์ วรวิหาร	- หลวงพ่อโต - พระเครื่องเนื้อปางปฐมเทศนา	- ทำบุญ ไหว้พระ - ถวายสังฆทาน
6	ศาลเจ้าพ่อหลัก เมือง	- ศิลาล้างพระนารายณ์สีกร - ศาลากลางน้ำ	- สักการะ ขอพร - ทำพิธีแก้บน
7	อุทยานมัจฉา พระนอน	- พระพุทธรูปนอนหงาย - อุทยานมัจฉา	- ปิดทอง ไหว้พระ - ให้อาหารปลา - พักผ่อน
8	วัดพระศรีรัตน มหาธาตุ	- หลวงพ่อน้อย - พระปรารค์	- ทำบุญ ไหว้พระ - เดินเที่ยวชมวัด
9	วัดทับกระดาน	- หุ่นขี้ผึ้งของฟุ่มพวง ดวงจันทร์ - ศาลาสุธรรมรัตนราษฎร์บำรุง	- บนบานขอโชคลาภ - นำของมาแก้บน
10	หอคอยบรรหาร – แจ่มใส	- หอคอยสูงสำหรับชมวิว - สวนน้ำ	- ชมทิวทัศน์เมืองสุพรรณบุรี - พักผ่อน

จากตาราง 5 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรีส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางศาสนา และวัฒนธรรม เช่น วัดและพระพุทธรูป รวมทั้งวิถีชีวิตความเป็นอยู่ เช่น ตลาด บ้านเรือน และสถานที่ และพบว่าพฤติกรรมนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยม ทำบุญไหว้พระ และขนานนามหาโชคลาภจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์อันเนื่องเหตุผลธรรมชาติ และพฤติกรรมการพักผ่อน เที่ยวชมทิวทัศน์ เลือกซื้อสินค้า และอาหาร

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดสุพรรณบุรี สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของงานวิจัย

1. เพื่อสำรวจแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยว (Resource audit) ของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรีที่นักท่องเที่ยวนิยมไป
3. เพื่อสำรวจพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดสุพรรณบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ดำเนินการโดยศึกษาพฤติกรรมการเดินทางของนักท่องเที่ยวจากกรุงเทพฯ ไปยังสุพรรณบุรี ผ่าน 2 เส้นทางคือสายหลักโดยใช้ถนนรัตนธิเบศร์เข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 340 เข้าสู่อำเภอบางปลาม้า และเส้นทางสายเก่าจากกรุงเทพฯ เข้าสู่ถนนมาลัยแมนหรือทางหลวงหมายเลข 321 ไปทาง อำเภอกำแพงแสน ผ่าน อำเภอ สองพี่น้องตามร้านอาหาร และปั้มน้ำมันที่มีผู้ใช้จำนวนมาก จำนวน 200 คน เพื่อจัดลำดับความนิยมต่อแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว จากคะแนนนิยมอันดับ 1-10 จากนั้นใช้แบบสำรวจตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวและแบบสำรวจพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเข้าไปสำรวจเก็บข้อมูลในแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 10 แหล่ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน

ส่วนข้อมูลจากการตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยวพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการสังเกต นำมาสรุปประเด็นเนื้อหาที่สังเกตการณ์ตามหมวดหมู่ของทรัพยากรในภาพรวม และ พฤติกรรมนักท่องเที่ยวตามลักษณะเฉพาะของนักท่องเที่ยว

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยพบว่า

1. แหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมในจังหวัดสุพรรณบุรี 10 อันดับแรก ได้แก่ 1. ตลาดสามชุก หรือตลาดริมน้ำร้อยปี 2. บ้านควาย (หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย) 3. วัดไผ่โรงวัว 4. บึงฉวาก 5. วัดป่าเลไลยก์วรวิหาร 6. ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง 7. อุทยานมัจฉาวัดพระนอน 8. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ 9. วัดทับกระดาน 10. หอคอยบรรหาร – แจ่มใส

2. แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี ทั้ง 10 อันดับ ส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางศาสนา และวัฒนธรรม เช่น วัดและพระพุทธรูป และแหล่งท่องเที่ยวทางวิถีชีวิตความเป็นอยู่ เช่น ตลาด บ้านเรือน และสถานที่

3. พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี ที่พบได้แก่ การทำบุญ ไหว้พระ ถวายสังฆทาน บนบานหาโชคลาภ การพักผ่อน เที่ยวชมทิวทัศน์ เลือกซื้อสินค้า และอาหาร

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่าแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทาง 10 อันดับแรก ได้แก่

1. ตลาดสามชุก หรือตลาดริมน้ำร้อยปี 2. บ้านควาย (หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย) 3. วัดไผ่โรงวัว 4. บึงฉวาก 5. วัดป่าเลไลยก์วรวิหาร 6. ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง 7. อุทยานมัจฉาวัดพระนอน 8. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ 9. วัดทับกระดาน 10. หอคอยบรรหาร – แจ่มใส เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางศาสนาถึง 5 แหล่ง คือ วัดไผ่โรงวัว วัดป่าเลไลยก์วรวิหาร อุทยานมัจฉาวัดพระนอน วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ และวัดทับกระดาน ซึ่งสอดคล้องกับวิถีชีวิตคนไทยส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธนิยมไปวัด ทำบุญ ไหว้พระ ขอพร สะเดาะเคราะห์ เพื่อเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ และจังหวัดสุพรรณบุรียังมีชื่อเสียงด้านพระเครื่องที่สุดจังหวัดหนึ่งในประเทศไทย นอกจากนั้นในแต่ละวัดยังมีพระพุทธรูปที่ชาวจังหวัดสุพรรณบุรีให้ความเคารพ นับถือ เช่น หลวงพ่อโต วัดป่าเลไลยก์วรวิหาร พระนอน ในอุทยานมัจฉาวัดพระนอน และ หลวงพ่อน้อย วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ และบางส่วนขึ้นอยู่กับความเชื่อ ความศรัทธาของแต่ละบุคคล เช่น วัดทับกระดานจะมีชื่อเสียงมากในการขอโชคลาภ และศาลเจ้าพ่อหลักเมืองในการขอพรในด้านหน้าที่การงาน การเรียน หรือ มาเที่ยวพิพิธภัณฑสถานลูกหลานพันธุ์มังกรที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง ซึ่งในขณะที่ทำการวิจัยนั้นยังไม่เปิดให้บริการ ทำให้พิพิธภัณฑสถานลูกหลานพันธุ์มังกรไม่ติดอันดับแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ คือ บึงฉวากซึ่งเป็นสถานที่สำหรับการพักผ่อนหย่อนใจ ที่ภายในมีอุโมงค์แก้ว ที่ประกอบด้วยตู้ปลาขนาดใหญ่สวยงาม นักท่องเที่ยวสามารถเดินลอดผ่านใต้ตู้ปลา ที่ถือว่าเป็นอุโมงค์ปลาน้ำจืดแห่งแรกของประเทศ รวมทั้งสัตว์ต่างๆมากมาย ส่วนแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมด้านวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ได้แก่ หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย ที่จำลองเรือนไทยโบราณ วิถีชีวิต และการเกษตร ไว้ให้ชนรุ่นหลังได้ศึกษาความเป็นอยู่ในอดีต และตลาดสามชุกที่ได้รับความนิยม

นิยมจากนักท่องเที่ยวอันดับ 1 และได้รับรางวัลอนุรักษ์มรดกด้านวัฒนธรรม ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ประจำปี 2552 หรือรางวัลคุณงามความดี **Award of Merit** จากยูเนสโก (องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ) โดยมีคุณสมบัติของแต่ละสถานที่ที่จะส่งเข้าประกวดต้องมีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป และมีการบูรณะซ่อมแซมแล้วเสร็จภายใน 10 ปีที่ผ่านมา และสามารถใช้งานได้อย่างน้อย 1 ปีนับจากการประกาศผลรางวัลดังกล่าว ทั้งนี้ยูเนสโกเชื่อว่าโครงการดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมให้มีการฟื้นฟูและซ่อมแซมสถานที่ประวัติศาสตร์ของประเทศต่างๆ ให้คงอยู่กับชุมชนแต่ละประเทศต่อไป อีกทั้งในปัจจุบันการท่องเที่ยวเปลี่ยนไปทำให้นักท่องเที่ยวนิยมการท่องเที่ยวตามวิถีชีวิต ความเป็นอยู่มากขึ้น เพื่อสัมผัสกับบรรยากาศที่ผ่อนคลายคล้ายกับบ้านตัวเอง ตลาดสามชุกจึงครองใจนักท่องเที่ยวและการได้รับรางวัลการอนุรักษ์วัฒนธรรมจึงเป็นการย้่าว่าตลาดสามชุกเหมาะกับท่องเที่ยวในปัจจุบัน ซึ่งใกล้เคียงนิภา จันทมาลา (2546 :59) ได้การศึกษาเพื่อวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี (เส้นทางระหว่าง วัดพระศรีรัตนมหาธาตุถึงแหล่งเตาเผาบ้านบางปูน) สรุปได้ว่า จังหวัดสุพรรณบุรีตั้งอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ ประมาณเพียง 107 กิโลเมตร นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จึงเลือกที่จะเดินทางมาแบบไปเช้ากลับเย็น ด้วยสภาพของบ้านเมืองที่มีระบบสาธารณูปโภครองรับค่อนข้างดี สามารถเอื้อประโยชน์ต่อประชากรทั้งภายในและภายนอกจังหวัด โดยเฉพาะการรองรับระบบเศรษฐกิจภายในชุมชน ซึ่งกำลังเติบโตในการขนถ่ายสินค้าการเกษตรกรรม อันเป็นภาคการผลิตที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัดส่วน ความเป็นมาของเมือง ทั้งทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี โดยมีหลักฐานทั้งด้านสถาปัตยกรรม ปติมากรรม และจิตรกรรม รวมถึงแหล่งศึกษาวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณีของกลุ่มชนหลากหลายเชื้อชาติ ส่งผลให้มี นักท่องเที่ยวเดินทางมาเยือนอย่างต่อเนื่องในอัตราที่เพิ่มขึ้น จังหวัดสุพรรณมีความพร้อมของทั้งแหล่งท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี ธรรมชาติวิทยา และ ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งต่างมีศักยภาพและความพร้อมที่น่าสนใจ

จากผลการวิจัยพบว่าแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี ทั้ง 10 แหล่ง โดยแต่ละแหล่งมีความโดดเด่นไม่เหมือนกัน ทั้งทางธรรมชาติ วัฒนธรรม ศาสนา และวิถีชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับ จิราภรณ์ อัมพรพรรณี. (2547) ได้แบ่งการจำแนกตามลักษณะของทรัพยากรการท่องเที่ยว เป็น 3 ประเภท คือ 1. ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ที่มีความงดงามโดดเด่น เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการพักผ่อนหย่อนใจ และการศึกษาธรรมชาติ 2. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถานและโบราณวัตถุ ซึ่งอาจบ่งบอกถึงสภาพความเป็นมา และพัฒนาการของสิ่งมีชีวิตทั้งในยุคก่อนประวัติศาสตร์ และยุคประวัติศาสตร์ ทั้งนี้รวมถึงวัตถุต่างๆ ที่มนุษย์สร้างหรือประดิษฐ์ขึ้นด้วย 3. ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมและมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน และ สิ่งดึงดูดใจที่มนุษย์สร้างขึ้นโดยวัตถุประสงค์ดั้งเดิมที่สร้างขึ้นนั้นอาจไม่ใช่เพื่อการท่องเที่ยว แต่เป็นที่ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปท่องเที่ยวได้

จากผลวิจัยพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม 10 แหล่งของจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าด้านวัฒนธรรม ศาสนา และความเชื่อส่วนบุคคล นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรม คือ

กิจกรรมการทำบุญ ถวายทาน อธิษฐานไหว้พระ บนบานหาโชคลาภจากอำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์อันเหนือเหตุผลธรรมชาติ สามารถพบเห็นได้ในแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นวัดวาอารามต่าง ๆ ซึ่งตรงกับ สุเทพ ผิวดิน (2545) ได้ศึกษาผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรมของการท่องเที่ยวที่มีต่อวัดและชุมชนศึกษาเฉพาะกรณีวัดไผ่โรงวัว ตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าวัดไผ่โรงวัวมีความพร้อมในด้านองค์ประกอบของการท่องเที่ยวคือ ครูโรงเรียนวัดไผ่โรงวัวสามารถเข้ามาใช้พื้นที่เป็นแหล่งศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและประยุกต์การเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ ในส่วนของกลุ่มผู้ประกอบการร้านค้าที่เกิดขึ้นจากการมองเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพใหม่

ส่วนพฤติกรรมการท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจแสวงหาความสนุกเพลิดเพลินในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งเห็นจากลักษณะพฤติกรรมกรเที่ยวชมทิวทัศน์ กิจกรรมการจัดแสดง เลือกซื้อสินค้าของที่ระลึก ซื้อหาอาหารรสชาติพื้นเมืองมารับประทาน ซึ่งตรงกับอรรพรรณ ธรรมตั้งมั่น (2546) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในตลาดน้ำวัดไทร เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร พบว่านักท่องเที่ยว มีแรงจูงใจการมาท่องเที่ยวคือเพื่อการรับประทานอาหารและขนมเหมือนกับตลาดสามชุก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่าแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เป็นวัดสภาพโดยทั่วไปในการจัดการด้านสิ่งอำนวยความสะดวก บริการศูนย์การให้ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวยังขาดความพร้อมในการให้ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว เช่น ประวัติความเป็นมายังไม่เพียงพอ ควรให้มีการประสานงานกับวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญและจัดหาเอกสารไว้ให้มีจำนวนเพียงพอสำหรับบริการนักท่องเที่ยว รวมทั้งทางจังหวัดควรมีการแนะนำการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และศาสนาให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และศาสนา เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่สนใจและนิยมเดินทางไปท่องเที่ยว
2. ควรใช้เส้นทางมากกว่า 2 เส้นทางเพื่อเพิ่มความหลากหลายต่อการสำรวจในครั้งต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2551). แนวทางและนโยบายในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว. สืบค้นเมื่อ 3 มีนาคม 2551, จาก www.moth.to.th/tourism/index.pxp
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2544). แผนปฏิบัติการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแห่งชาติ. กรุงเทพฯ. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2551). ข้อมูลเชิงวิชาการการท่องเที่ยว. สืบค้นเมื่อ 19 มีนาคม 2551, จาก http://webhost.mots.go.th/tour_description.htm
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2551). สรุปข้อมูลการประชุมวิชาการ ASEAN Tourism Conference . สืบค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2551, จาก <http://www.etatjournal.com/upload/224/1CommunityBased.pdf>
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2551). สุพรรณบุรี. สืบค้นเมื่อ 24 มีนาคม 2551, จาก <http://thai.tourismthailand.org/attraction/suphanburi-72-677-1.html>
- กรุงเทพธุรกิจ. (2551). ทราเวลบิส. สืบค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2551, จาก <http://www.bangkokbizweek.com/>
- เฉลิมชัย คำแสน; และ ศุภนิดา เรืองศิริ. (2550: 4). โครงการพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย. ชุดโครงการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนกลุ่มจังหวัดล้านนา.
- จิราภรณ์ อัมพรพรัตน์. (2547). ทรัพยากรการท่องเที่ยว. มหาวิทยาลัยศรีปทุม. สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2551, จาก <http://elearning.spu.ac.th/allcontent/svi314/class6.htm>
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2539). การศึกษาทบทวนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวภาคกลางฝั่งตะวันตก จังหวัดกาญจนบุรี อุทัยธานี สุพรรณบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นายรอบรู้. (2548). เที่ยวทั่วไทยไปกับ "นายรอบรู้" สุพรรณบุรี. กรุงเทพฯ: สารคดี.
- นิคม ประเมโท. (2530). พฤติกรรมและปัจจัยที่จูงใจนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในจังหวัดอุดรธานี. ปรินิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- นิภา จันทมาลา. (2546). การศึกษาเพื่อวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสุพรรณบุรี (เส้นทางระหว่างวัดพระศรีรัตนมหาธาตุถึงแหล่งเตาเผาบ้านบางปูน). สารนิพนธ์ ศศ.ม. (ศิลปกรรมศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- นิภาพร หนูอักษร. (2548). ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต. ปรินิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ปิยวรรณ ทองไพวรรณ. (2548). การประเมินศักยภาพในการอนุรักษ์ชุมชน โดยวิธี SWOT Analysis กรณีศึกษา ตลาดเก่าห้อง อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ ผ.ม. (สถาปัตยกรรมศาสตร์). กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.
- พระมหาสุเทพ ผิวเผือด. (2545). ผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรมของการท่องเที่ยวที่มีต่อ วัดและชุมชนศึกษาเฉพาะกรณีวัดไผ่โรงวัว ตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ พช.ม.(พัฒนาชุมชน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. (2550). ทรัพยากรการท่องเที่ยว. สืบค้นเมื่อ 15 มกราคม 2551, จาก http://dit.dru.ac.th/home/023/travel_resource/index.html
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2545). แบบตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.
- มหิดล, มหาวิทยาลัย. คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. การศึกษาเบื้องต้นเพื่อวางแผน พัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุพรรณบุรี อย่างทอง ลพบุรี สระบุรี. กรุงเทพฯ: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, มปป.
- ระพีพรรณ ทองหล่อ และคนอื่นๆ. (2545). การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจสังคมและ วัฒนธรรมที่เป็นผลจาก การท่องเที่ยว : กรณีศึกษาจังหวัดน่าน. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. พ.ศ. 2542. สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2551, จาก <http://rirs3.royin.go.th/dictionary.asp>
- วิภา ศรีระทุ. (2552). ศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอำเภอเขาชัย จังหวัดเพชรบูรณ์. สารนิพนธ์. วท.ม. (การวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิรุณ มหิทธิกุล. (2544). บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีต่อการอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้ในท้องที่อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ศศิธร สามารถ. (2545). ความพึงพอใจและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดกระบี่. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมจิตต์ สุพรรณทัศน์. (2534). พฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลง. ใน เอกสารประกอบการสอน ชุดวิชาสุขศึกษา หน่วยที่ 1-7. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สรไกร เต็มถาวร. (2548 : 5). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดอุบลราชธานี. ปรินญาณิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว. (2551). สืบค้นเมื่อ 11 พฤษภาคม 2551, จาก <http://www.tourism.go.th>.
- สุวัฒน์ คงแป้น. (2551: 5). สามชุก พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นแห่งแรกของเมืองไทย. สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์
- สุวัฒน์ บุญศักดิ์สกุล. (2548). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดชุมพร. ปรินญาณพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุวรรณ ศรีติลาวัณย์. (2541). ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศ.
- สุพรรณดอทบิซ. (2551). สืบค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2552, จาก <http://www.suphan.biz/Suphanmap01.htm>
- สุพรรณบุรี. (2550). การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: แผ่นพับ.
- สุพรรณบุรีดอทจีโอดอททีเอช. (2551) . สืบค้นเมื่อ 24 มีนาคม 2551, จาก <http://www.suphanburi.go.th/>
- เสรี วงษ์มณฑา. (2542: 54 - 56). การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: บริษัท ชีระฟิล์มและโซเท็กซ์ จำกัด.
- แสงเดือน สอนเจริญ. (2548: 6). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยบริเวณ อ. เชียงแสน จ. เชียงราย. ปรินญาณพนธ์. บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- อรรธรณ ธรรมตั้งมั่น. (2546). ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในตลาดน้ำวัดไทร เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: สารนิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Cronbach. (1963: 68 - 70) *Educational Psychology*. New York: Harcourt, Brance and Company.
- Godfrey Kerry & Jackie Clarke. (2000). *The Tourism development handbook: a practical approach to planning and marketing*: 83 - 88.

ภาคผนวก

แบบสำรวจแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี

() เส้นทางที่ 1 คือผ่านช่องทางสายหลักโดยใช้ถนนรัตนธิเบศร์เข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 340 เข้าสู่อำเภอบางปลาม้า

() เส้นทางที่ 2 คือเส้นทางสายเก่า โดยใช้ ถนนมัลลย์แมนหรือทางหลวงหมายเลข 321 ไปทางอำเภอกำแพงแสน ผ่าน อำเภอสองพี่น้อง

ท่านเดินทางมาท่องเที่ยวที่ใดในจังหวัดสุพรรณบุรี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง () หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

อำเภอมือง และอำเภอบางปลาม้า

() 1. วัดป่าเลไลยก์วรวิหาร	() 2. หอคอยบรรหาร – แจ่มใส	() 3. สวนเฉลิมภัทรราชินี
() 4. วัดสุวรรณภูมิ	() 5. วัดพระธาตุ หรือ วัดพระธาตุศาลาขาว	() 6. วัดพริ้ว
() 7. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสุพรรณบุรี	() 8. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติชาวนาไทย	() 9. วัดประตูลำ
() 10. วัดพระรูป	() 11. วัดสนามชัย	() 12. สวนนกท่าเสด็จ
() 13. ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 8	() 14. วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ	() 15. วัดพระลอย
() 16. อุทยานมัจฉาวัดป่าพยุหะ	() 17. ตลาดเก้าห้อง	() 18. บ้านยะมะรัชโช
() 19. วัดหนองพุทรากร (เดิมชื่อ วัดมะขามหน่อ)	() 20. วัดสวนหงส์	() 21. สระน้ำศักดิ์สิทธิ์
() 22. โรงละครแห่งชาติภาคตะวันตก	() 23. วัดแค	() 24. ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง
() 25. กำแพงเมืองเก่า และประตูเมือง	() 26. ศูนย์ฯของดีเมืองสุพรรณ อุทยานมัจฉาวัดพระนอน	

อำเภอศรีประจันต์ และอำเภอดอนเจดีย์

() 27. โบราณสถานบึงหนองสาหร่าย	() 28. บ้านควาย (หมู่บ้านอนุรักษ์ควายไทย)	() 29. สวนพืชไร่ดิน
() 30. พระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์	() 31. วัดบ้านกร่าง	

อำเภอสามชุกและอำเภอดำเนินนางบวช

() 32. ตลาดสามชุก หรือตลาดริมน้ำร้อยปี	() 33. บึงฉวาก	() 34. วัดหัวเขา
() 35. วัดเนินบาง	() 36. วัดเขาขึ้น หรือ วัดเขานางบวช	() 37. วัดลาดสิงห์
() 38. กลุ่มทอผ้าพื้นบ้านเมืองจกหลวงลายโบราณลาวซี้ – ลาวครั้ง	() 39. วัดขวางเวฬุวัน	() 40. บึงระหาร

อำเภออู่ทอง

() 41. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อู่ทอง	() 42. วัดเขาพระศรีสรรเพชญาราม	() 43. วนอุทยานพุ่มม่วง
() 44. สวนกล้วยไม้แอฟฟิไนท์ (Affinit Orchids)	() 45. ศูนย์บริหารศัตรูพืชโดยชีวภาพ	() 46. วัดเขาดีสลัก
() 47. แหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดสุพรรณบุรี		

อำเภอสองพี่น้อง

() 48. วัดไผ่โรงวัว	() 49. วัดทับกระดาน

อำเภอดำเนินช้าง

() 50. อุทยานแห่งชาติพุเตย	() 51. เขื่อนกระเสียว	() 52. ถ้ำเวฬุวัน
() 53. หาดทรายห้วยกระเจียว		

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง () หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ

() 1. ชาย () 2. หญิง

2. ท่านอายุ.....ปี

3. สถานภาพ

() 1. โสด () 2. สมรส () 3. หม้าย () 4. หย่าร้าง

4. การศึกษาชั้นสูงสุด

() 1. มัธยมศึกษา () 2.ปริญญาตรี () 3. ปริญญาตรีขึ้นไป

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

() 1. ต่ำกว่า 10,000 () 2. 10,001 – 15,000 () 3. 15,001 - 20,000 () 4. มากกว่า 20,000

6. วัตถุประสงค์ที่ท่านเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรีในครั้งนี้

() 1. มาพักผ่อน () 2. มาเยี่ยมญาติ () 3. มาติดต่อธุระ () 4. มาทัศนศึกษา

7. เดินทางโดย

() 1. รถยนต์ส่วนตัว () 2. รถโดยสารประจำทาง () 3. รถเช่าเหมา () 4. อื่นๆ.....

8. ท่านเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรีท่านกับใคร

() 1. มาคนเดียว () 2. มากับครอบครัว () 3. มากับญาติ () 4. มากับเพื่อน

ตารางตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยว

ตาราง 1 รายการทรัพยากรทางธรรมชาติ

ทรัพยากรทางธรรมชาติ	ชื่อและลักษณะ	ที่ตั้ง	การเข้าถึง	ผู้ใช้ประโยชน์	การบริการ	นักท่องเที่ยวที่มา	การติดต่อ
1. ภูมิทัศน์และภูมิอากาศ :							
2. พืช:							
3. สัตว์:							
4. น้ำ:							

ตาราง 2 รายการทรัพยากรวัฒนธรรม

ทรัพยากรวัฒนธรรม	ชื่อและลักษณะ	ที่ตั้ง	การเข้าถึง	ผู้ใช้ประโยชน์	การบริการ	นักท่องเที่ยวที่มา	การติดต่อ
1. มรดกวัฒนธรรม:							
2. มรดกด้านศาสนา:							
3. ศิลปชาติพันธุ์							

ตาราง 3 รายการทรัพยากรประเพณี วันสำคัญทางศาสนา

ทรัพยากรประเพณี วันสำคัญทางศาสนา	ชื่อและลักษณะ	ที่ตั้ง	การเข้าถึง	ผู้ใช้ประโยชน์	การบริการ	นักท่องเที่ยวที่มา	การติดต่อ
1. วันสำคัญทางศาสนา:							
2. งานเทศกาล:							
3. งานแสดงสินค้าธุรกิจ							
4. งานแสดงอื่นๆ							

ตาราง 4 รายการทรัพยากร กิจกรรม

ทรัพยากรด้านกิจกรรม	ชื่อและลักษณะ	ที่ตั้ง	การเข้าถึง	ผู้ใช้ประโยชน์	การบริการ	นักท่องเที่ยวที่มา	การติดต่อ
1. นันทนาการ:							
2. บริการ:							
3. สิ่งอำนวยความสะดวก							

ตาราง 5 รายการทรัพยากรด้านบริการ

ทรัพยากรด้านบริการ	ชื่อและ ลักษณะ	ที่ตั้ง	การเข้าถึง	ผู้ใช้ ประโยชน์	การบริการ	นักท่องเที่ยวที่มา	การติดต่อ
1. การขนส่ง							
2. ที่พักแรม							
3. การต้อนรับ							
4. บริการอื่นๆ							

ตาราง 6 รายการงานมหกรรมและเหตุการณ์สำคัญในรอบปี

มหกรรมและ เหตุการณ์สำคัญ	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.

ตาราง 7 การประเมินคุณสมบัติ ความโดดเด่น และอำนาจดึงดูดใจ

ลักษณะของทรัพยากร	คุณภาพ	ความโดดเด่นเมื่อเทียบกับที่อื่น	จุดดึงดูดนักท่องเที่ยว
1. ธรรมชาติ			
2. วัฒนธรรม			
3. มหกรรม			
4. กิจกรรม			
5. บริการ			

ตาราง 8 การจัดอันดับความสำคัญของทรัพยากรท่องเที่ยว

ลักษณะของทรัพยากร	คุณสมบัติ ความโดดเด่น	ลูกค้าสำคัญ	โอกาสในการ พัฒนา	อุปสรรคต่อการ พัฒนา	อันดับ
1. การขนส่ง					
2. ที่พักแรม					
3. การต้อนรับ					
4. บริการอื่นๆ					

แบบสังเกตพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

กลุ่มคน	เวลา	การเดินทาง/ ยานพาหนะ	จำนวน	เพศ	วัย	สถานที่นั่งพัก	สิ่งที่นำมา	กิจกรรม	การใช้บริการ	อื่นๆ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวนิตยา ฐะสวาท
วัน/เดือน/ปี เกิด	10 มกราคม 2522
สถานที่เกิด	กรุงเทพฯ ฯ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	เปี่ยมรักเรสซิเดนซ์ คอนโด 235/58 ซอย วัดสุทธาวาส ถนนรัชดา-ท่าพระ แขวงดาวคะนอง เขตธนบุรี กรุงเทพฯ 10600
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	Sale Manager
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	บริษัท แพนตาซี กรุ๊ป เซ็นเตอร์ จำกัด 115 / 17 หมู่ 12 ซอยรามอินทรา 40 แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กรุงเทพฯ ฯ 10230
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2545	อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (ศศ.บ.) จากมหาวิทยาลัยคริสเตียน นครปฐม
พ.ศ. 2553	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วท.ม.) จาก สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร